ISSN : 1300 - 0241

Askerî Tarih Belgeleri Dergisi

OCAK 2002 Yıl : 51 SAYI : 113

"Tarih yazmak, tarih yapmak kadar önemlidir. Yazan, yapana sadık kalmazsa, değişmeyen hakikat, insanlığı şaşırtacak bir görünüm alır."

K. Atatürk

Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları

ASKERÎ TARİH BELGELERİ Dergisi

OCAK 2002 YIL: 51 SAYI: 113

Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları

ANKARA
GENELKURMAY BASIMEVİ
2001

SUNUŞ

Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Arşivindeki belgelerden derlenip hazırlanan "Batı Anadolu'da Kuvayı Milliyenin Oluşumu" konusundaki belgeleri kapsayan 113 sayılı Askerî Tarih Belgeleri Dergisi'ni yayımlamış bulunuyoruz.

30 Ekim 1918 tarihinde imzalanan Mondros Mütarekesi'ne dayanılarak İngiliz, Fransız, İtalyan ve Yunanlılar tarafından ülkesi işgal edilen ve bağımsızlığı elinden alınmaya çalışılan Türk milleti, bu durum karşısında ilk çare olarak silâha sarılmayı görmüştür. Batı Anadolu'da, özellikle 15 Mayıs 1919'da Yunanlıların İzmir'i işgali, daha sonra Anadolu'nun içerilerine doğru yayılmaları, bunlara yerli Rumların da katılmaları halkın silâha sarılmasında en önemli itici gücü oluşturmuştur. İşgaller karşısında başlayan farklı tepkiler, Mustafa Kemal Paşa tarafından adım adım ortak bağımsızlık hedefine yönlendirilmiştir.

Millî Mücadele'de önemli bir yeri olan Kuvayı Milliye dönemi, Mondros Mütarekesi'nin uygulanışından itibaren düzenli ordunun kuruluşuna kadar geçen devreyi kapsar. Bu dönemdeki mücadele, zor şartlarla oluşturulan ve Kuvayı Milliye adı ile teşkilâtlanan millî kuvvetlerle verilmiştir. Türk milletinin ruhundan doğan, hak ve hukukun sağlanması, hayat ve namuslarının korunması, bağımsızlıklarının kazanılması amacıyla mücadele eden ve düzenli ordu kuruluncaya kadar her türlü fedakârlıkta bulunarak çok önemli işler başaran Kuvayı Milliye, Türk tarihinde özel bir yere ve öneme sahiptir.

Dergimizin bu sayısında, Batı Anadolu'da Kuvayı Milliyenin oluşumunun amacı, İngiliz İşgal Ordusu Komutanı General Milne'in Harbiye Nezaretine Kuvayı Milliyenin engellenmesi konusunda baskı yapması ve Harbiye Nezaretinin de bu konuda birlik komutanlarına ve diğer mülkî görevlilere emirler tebliğ etmesi, Aydın ve civarındaki Kuvayı Milliyenin genel durumu gibi konuları içeren belgelere yer verilmiştir.

"Batı Anadolu'da Kuvayı Milliyenin Oluşumu" konulu derginin belgeleri 1 nci Askerî Tarih Kurulunda görevli As. Tar. Uz. Hülya Toker ve Tar. Uz. Nurcan Fidan tarafından ATASE Başkanlığı Arşivinden seçilerek günümüz Türkçesine çevirilmiştir.

İsmail ÖZALP
Hava Korgeneral
ATASE Başkanı

GÖKHAN
ATASE Bşk.
Kütüphanesi

ÖN SÖZ

İtilâf devletlerinin Mondros Mütarekesi'ne dayanarak Osmanlı Devleti topraklarını işgal etmesi, padişah ve hükûmetin İtilâf devletlerinin yaptıklarına göz yumması ve teslimiyetçi bir tutum sergilemesi, bunların yanı sıra yerli Rumların ve Ermenilerin de İtilâf devletleri yanında yer alarak yaptıkları taşkınlıklar Türk milletinin harekete geçmesine neden olmuştur. Bu durum karşısında Türk halkı, özellikle işgal bölgelerinde olmak üzere millî kuvvetler oluşturmaya ve ülkenin her yanında teşkilâtlanmaya başlamıştır.

Megali idea (Büyük Yunanistan) hayallerini gerçekleştirmek amacıyla fırsatı kaçırmak istemeyen Yunanistan'ın, Mondros Mütarekesi sonrasında İtilâf devletlerinin özellikle İngiltere'nin desteğini yanına alarak Batı Anadolu'yu işgal etmek üzere 15 Mayıs 1919'da İzmir'e girmesi ve burada kalmayarak içerilere doğru ilerlemeye başlaması, buna ilâve olarak bölgedeki yerli Rumları yanlarına alarak kanlı facialara girişmeleri karşısında gelişmeleri protesto etmekten başka bir şey yapmayan ve halkı sükûnete davet eden padişah ve hükûmetten bir fayda gelmeyeceğini kısa zamanda gören Türk halkı, vatanını, canını, malını ve namusunu korumak, bağımsızlığını kazanmak amacıyla Kuvayı Milliyeyi oluşturarak silâhlı mücadeleye başlamıştır.

Bölgedeki halkın bu silâhlı direnişi, orada bulunan ve Millî Mücadele'ye inanan komutanlar, mülkî görevliler, halkın ileri gelenlerinin iş birliği ile teşkilâtlanmaya dönüştürülmüş, mahallî ve bölgesel teşkilât ve heyetler oluşturulmuştur. Böylece hem Kuvayı Milliyenin faaliyetleri daha sistemli hâle getirilmiş hem de Kuvayı Milliyenin kısa zamanda diğer şehir ve kasabalarda da oluşturulması sağlanmıştır.

Kuvayı Milliye farklı niteliklere sahip insanlardan oluşuyordu. Bunlar arasında silâh altında bulunan askerler, efeler ve çeteleri, gönüllüler, toprak sahipleri, eşraf ve sonradan silâh altına alınan halk vardır.

Müdafaai Hukuk Cemiyetlerinin Heyeti İdare ve Heyeti Merkeziyeleri tarafından teşkil olunan Kuvayı Milliye, seyyar ve sabit olmak üzere iki türlü idi. Seyyar kuvvetler, sadece kendi bölgelerinde değil, gerektiğinde diğer bölgelerde de faaliyette bulunuyorlardı. Sabit kuvvetler de her türlü şarta karşı müdafaa tertibatı alıyorlardı.

Kuvayı Milliye, düzenli bir ordu olmayıp, bölgelere göre çeşitli isimler alıyordu. Kuvayı Milliye birliklerinin bir genel komutanı, ayrıca bir de cephe komutanları vardı.

Kuvayı Milliyenin başarılı faaliyetleri ve Yunanlıların ilerleyişlerini durduran savunma ve direnişleri karşısında İtilâf devletleri endişelenmiş ve İstanbul Hükûmetine bu tür faaliyetlerin ve Kuvayı Milliyenin engellenmesi konusunda baskı yapmışlardır. İstanbul hükûmetleri özellikle de Damat Ferit Paşa Hükûmeti, birlik komutanlarına, mülkî görevlilere, askerlik şubesi başkanlarına yayınladığı genelgelerle yapılacak barış antlaşması için Kuvayı Milliyenin ve faaliyetlerinin zararlı olabileceğini bildirerek Kuvayı

Milliyenin yasaklanması ve millî hareketi ortadan kaldırma yolunu tutmuştur. Ayrıca Kuvayı Milliyeye karşı Kuvayı İnzibatiye adı ile yeni askerî birlikler oluşturarak Anadolu'daki denetimi eline geçirmek için gayret sarf etmiştir. Kuvayı Milliye ile ilgisi olanlara ilgi derecelerine göre tutuklama, sürgün, açıga alma gibi cezalar vermiştir. Fakat hükûmetin bu yöndeki girişimleri bir sonuç vermemiştir.

Sivas Kongresi'nden sonra Heyeti Temsiliye tarafından Ali Fuat Paşa (Korgeneral Cebesoy), Batı Anadolu millî teşkilâtını Hareketi Millî Teşkilâtı ile birleştirmek için geniş yetkilerle Batı Anadolu Genel Kuvayı Milliye Komutanlığına getirilmiştir.

Millî Mücadele'de Kuvayı Milliye, yaptığı faaliyetlerle önemli başarılar elde etmişse de o günkü şartlarda modern teçhizatlarla donatılmış, güçlü düzenli orduların eldeki bu düzensiz kuvvetle yenilmesi ve Millî Mücadele'nin hedefine ulaşması çok güç, hatta imkânsızdı. Zafere ulaşmak ancak düzenli ordu ile sağlanabilirdi. Bu yüzden TBMM açıldıktan sonra düzenli ordunun kurulması, Kuvayı Milliyenin tek merkezden idare edilmesi konusu ele alınmış ve Kuvayı Milliye, Millî Savunma Bakanlığına bağlanmıştır. 24 / 25 Haziran 1920'de Batı Cephesi Komutanlığı teşkil edilmiş ve Komutanlığına da Ali Fuat Paşa atanmıştır. Bölgedeki Kuvayı Milliye birlikleri bu Komutanlık tarafından orduya bağlanmıştır. Birinci İnönü Muharebesi sırasında da bu kuvvetler bütünü ile düzenli orduya dönüştürülmüştür.

Rıza ÖZEN

Öğ. Kd. Bnb.

1 nci As.Tar.Krl.Bşk.

İÇİNDEKİLER

Sunuş I
Ön Söz III
Belgelerin Özetleri IX

BATI ANADOLU'DA KUVAYI MİLLİYENİN OLUŞUMU İLE İLGİLİ YAZIŞMALAR

1. Genelkurmay Başkanlığının Kuvayı Milliyenin faaliyetlerinin devamının memleket menfaatleri için uygun olmadığı hakkındaki yazısı 3
2. İçişleri Bakanlığının Kuvayı Milliye konusunda mülkiye ve askeriye tarafından verilen emirlerin birleştirilmeleri hakkındaki yazısı 6
3. Harbiye Nezaretinin Kuvayı Milliyeye silâh ve insan yardımının yapılamayacağı ve siyasî yollarla olsun Aydın faciasının önlenmesi hakkındaki yazısı 9
4. Genelkurmay Başkanlığının Kuvayı Milliyenin Heyeti Vükelâca yasaklandığı ve işgallere siyaseten karşı konulacağı hakkındaki yazısı 12
5. 11 nci Tümen Komutanlığı Asker Alma Başkanlığının 57 nci Tümen bölgesindeki Kuvayı Milliyenin durumu hakkındaki yazısı 15
6. İçişleri Bakanlığının Demirci Mehmet Efe ile Aydın ve Havalisi Kuvayı Milliye Genel Komutanı Hacı Şükrü'nün faaliyetlerinin önüne geçilmesi hakkındaki yazısı 21
7. Çete Reisi Demirci Mehmet Efe ile Aydın ve Havalisi Kuvayı Milliye Genel Komutanı Hacı Şükrü'nün Aydın ve havalisi halkına yayınladıkları beyannameler 24
8. 2 nci Ordu Müfettiş Vekilliğinin Aydın ve Nazilli arasındaki Kuvayı Milliyenin mevcudu hakkındaki yazısı 29
9. Kuvayı Milliye Genel Komutanlığının vatanın kurtuluşu için Aydın bölgesindeki mühimmata el konulduğunu bildiren yazısı 32
10. Muğla Kuvayı Milliye Heyeti Başkanlığının Muğla bölgesinde oluşturulan Kuvayı Milliye hakkındaki yazısı 35
11. 14 ncü Kolordu Komutan Vekilliğinin Uşak'ta Kuvayı Milliyenin oluşumu için propaganda yapıldığı hakkındaki yazısı 39
12. 57 nci Tümen Komutanlığının Aydın ve havalisindeki Kuvayı Milliyenin durumunu bildiren yazısı 42
13. İçişleri Bakanlığının Demirci Mehmet Efenin ele geçirilmesi ve Kuvayı Milliyenin faaliyetlerinin önlenmesi hakkındaki yazısı 46
14. 14 ncü Kolordu Komutanlığının Kuvayı Milliyenin faaliyetlerinin önlenmesi için tedbir alındığı konusundaki yazısı 49
15. Harbiye Nezaretinin İngiliz İşgal Kuvvetleri Başkomutanı General Milne'in Kuvayı Milliyenin olumsuz bazı faaliyetlerinin olduğu hakkındaki beyannamesinin suretini bildiren yazısı 52
16. Harbiye Nezaretinin Kuvayı Milliyenin dağıtılması için

büyük kuvvetler gerektiği ve bu kuvvetin dağıtılmasının halk üzerinde büyük etki yapacağı hakkındaki yazısı 55
17. 2 nci Ordu Müfettişliğinin İngiliz İşgal Kuvvetleri Başkomutanı General Milne'in 16 Ağustos 1919'da yayımladığı beyannameyi bildiren yazısı 58
18. 2 nci Ordu Müfettiş Vekilliğinin İngiliz İşgal Kuvvetleri Başkomutanı General Milne'in isteği doğrultusunda Kuvayı Milliyenin faaliyetlerinin durdurulması konusundaki yazısı ve Kuvayı Milliye hakkındaki kendi düşüncelerini bildiren yazısı 61
19. 57 nci Tümen Komutanlığının Kuvayı Milliyenin hükûmete karşı olmadığı hakkındaki görüşlerini bildiren yazısı 67
20. Harbiye Nezaretinin bazı kişilerin Kuvayı Milliye adını kullanarak yağma yaptığı hakkındaki yazısı 75
21. 57 nci Tümen Komutanlığının Aydın Kuvayı Milliyesine katılan subaylar ve erler ile yaptıkları muharebeler hakkındaki yazısı 81
22. Harbiye Nezaretinin Kuvayı Milliyenin faaliyetlerinin İtilâf devletlerinin düşmanlığına sebep olacağı konusundaki telgrafı 86
23. Çine Kuvayı Milliye Heyeti Başkanlığının Kuvayı Milliyeyi kontrole gelen İngiliz subayının aleyhimize yapacağı tekliflerin reddedilmesini isteyen yazısı 89
24. Yörük Ali Efenin 1894-1897 doğumluları Kuvayı Milliyeye katılmaya çağıran yazısı 92
25. Harbiye Nezaretinin Kuvayı Milliyenin hareketlerinin İngilizler tarafından hoş karşılanmadığı konusundaki yazısı 95
26. Harbiye Nezaretinin Kuvayı Milliyenin hareketlerinin yasaklanması konusundaki yazısı 98
27. 23 ncü Tümen Komutanlığının İngiliz İşgal Kuvvetleri Başkomutanı General Milne'in Kuvayı Milliyenin faaliyetlerinin durdurulmasını istemesine karşın işgaller konusunda sözlerini tutmadıkları hakkındaki yazısı 101
28. Harbiye Nezaretinin Kuvayı Milliyeyi kontrol için gelen İngiliz subaylarına kolaylık gösterilmesi konusundaki yazısı 104
29. Aydın ve Muğla Bölgesi Kuvayı Milliye Genel Komutanı Demirci Mehmet Efenin Aydın ve havalisindeki Kuvayı Milliyenin durumunu bildiren yazısı 107
30. İngiliz İşgal Kuvvetleri Başkomutanı General Milne'in Kuvayı Milliyeye asker kayıt edilmemesi hakkındaki yazısı 110
31. 3 ncü Kolordu Komutanlığının Kuvayı Milliyenin köylere, mahallelere kadar yayılması konusundaki yazısı 113
32. 12 nci Kolordu Komutanlığının Harbiye Nezareti tarafından Kuvayı Milliyeye asker alınmaması hakkında tebliğ edilen emrin suretini bildiren yazısı 117
33. Harbiye Nezaretinin Aydın ve havalisindeki Kuvayı Milliyecilerin tutuklanması hakkındaki yazısı 120
34. Harbiye Nezaretinin Kuvayı Milliye için resmî memurlar tarafından asker toplanmasının yasaklandığı hakkındaki yazısı 123
35. Harbiye Nezaretinin Kuvayı Milliyenin malî konuları

hakkındaki yazısı 126
36. İçişleri Bakanlığının Çanakkale bölgesinde Kuvayı Milliye oluşturulmasının engellenmesi konusundaki yazısı 129
37. Mustafa Kemal Paşanın Ferit Paşa Hükûmetinin Kuvayı Milliye ile ilgili olan subayları tutukladığını bildiren yazısı 132
38. Millî Savunma Bakanlığının Damat Ferit Paşanın esaretten dönen askerlerin Kuvayı Milliye aleyhine sevkleri için olağanüstü gayret gösterdikleri hakkındaki yazısı 135
39. 12 nci Kolordu Komutanlığının Kuvayı Milliye adına para, teçhizat gibi taleplerinin Kolordunun izni dâhilinde olduğu konusundaki yazısı 138
40. Batı Cephesi Komutanlığının Kuvayı Milliyenin maaşı ve iaşesinin Millî Savunma Bakanlığı tarafından karşılanacağını bildiren yazısı 141
41. Aydın ve Havalisi Kuvayı Milliye Genel Komutanı Hacı Şükrü Beyin vatanın kurtuluşu hakkındaki beyanatı 144
42. İçişleri Bakanlığının Kuvayı Milliye müfrezelerinin lâğvedilerek yerine Kuvayı Seyyarenin kurulması hakkındaki yazısı 150

BELGELERİN ÖZETLERİ

BATI ANADOLU'DA KUVAYI MİLLİYENİN OLUŞUMU İLE İLGİLİ YAZIŞMALAR

No	Tarih	Belgenin Özeti
4153	22 Haziran 1919	Genelkurmay Başkanlığının 14 ncü Kolordu Komutanlığına, Kuvayı Milliyenin faaliyetlerinin devamının memleket menfaatleri için uygun olmadığı hakkındaki yazısı.
4154	8 Temmuz 1919	İçişleri Bakanlığının Harbiye Nezaretine, Kuvayı Milliye konusunda mülkiye ve askeriye tarafından verilen emirlerin birleştirilmeleri hakkındaki yazısı.
4155	9 Temmuz 1919	Harbiye Nezaretinin Kuvayı Milliyeye silâh ve insan yardımının yapılamayacağı, siyasî yollarla olsun Aydın faciasının önlenmesi hakkındaki yazısı.
4156	22 Temmuz 1919	Genelkurmay Başkanlığının 2 nci Ordu Müfettişliği Vekâletine, Kuvayı Milliyenin Heyeti Vükelâca yasaklandığı ve işgallere siyaseten karşı konulacağı hakkındaki yazısı.
4157	22 Temmuz 1919	11 nci Tümen Komutanlığı Asker Alma Başkanlığının Harbiye Nezaretine, 57 nci Tümen bölgesindeki Kuvayı Milliyenin durumu hakkındaki yazısı.
4158	23 Temmuz 1919	İçişleri Bakanlığının Harbiye Nezaretine, Demirci Mehmet Efe ile Aydın ve Havalisi Kuvayı Milliye Genel Komutanı Hacı Şükrü'nün faaliyetlerinin önüne geçilmesi hakkındaki yazısı.
4159	23 Temmuz 1919	Çete Reisi Demirci Mehmet Efe ile Aydın ve Havalisi Kuvayı Milliye Komutanı Hacı Şükrü'nün; Aydın ve havalisi halkına yayınladıkları beyannameler.
4160	24 / 25 Temmuz1919	2 nci Ordu Müfettiş Vekilliğinin Harbiye Nezaretine, Aydın ve Nazilli arasındaki Kuvayı Milliyenin mevcudu hakkındaki yazısı.

4161 31 Temmuz 1919 Kuvayı Milliye Genel Komutanlığının 57 nci Tümen Komutanlığına, vatanın kurtuluşu için Aydın bölgesindeki mühimmata el konulduğunu bildiren yazısı.

4162 5 Ağustos 1919 Muğla Kuvayı Milliye Heyeti Başkanlığının Aydın ve Havalisi Kuvayı Milliye Genel Komutanlığına, Muğla bölgesinde oluşturulan Kuvayı Milliye hakkındaki yazısı.

4163 7 Ağustos 1919 14 ncü Kolordu Komutan Vekilliğinin Harbiye Nezaretine, Uşak'ta Kuvayı Milliyenin oluşumu için propaganda yapıldığı hakkındaki yazısı.

4164 9 Ağustos 1919 57 nci Tümen Komutanlığının Harbiye Nezaretine, Aydın ve havalisindeki Kuvayı Milliyenin durumunu bildiren yazısı.

4165 11 Ağustos 1919 İçişleri Bakanlığının Harbiye Nezaretine, Demirci Mehmet Efenin ele geçirilmesi ve Kuvayı Milliyenin faaliyetlerinin önlenmesi hakkındaki yazısı.

4166 14 Ağustos 1919 14 ncü Kolordu Komutanlığının Harbiye Nezaretine, Kuvayı Milliyenin faaliyetlerinin önlenmesi için tedbir alındığı konusundaki yazısı.

4167 16 Ağustos 1919 Harbiye Nezaretinin 2 nci Ordu ve 14 ncü Kolordu Komutanlıklarına, İngiliz İşgal Kuvvetleri Başkomutanı General Milne'in Kuvayı Milliyenin olumsuz bazı faaliyetlerinin olduğu hakkındaki beyannamesinin suretini bildiren yazısı.

4168 17 Ağustos 1919 Harbiye Nezaretinin İçişleri Bakanlığına, Kuvayı Milliyenin dağıtılması için büyük kuvvetler gerektiği ve bu kuvvetin dağıtılmasının halk üzerinde büyük etki yapacağı hakkındaki yazısı.

4169 18 Ağustos 1919 2 nci Ordu Müfettişliğinin 12 nci Kolordu Komutanlığına, İngiliz İşgal Kuvvetleri Başkomutanı General Milne'in 16 Ağustos 1919'da yayımladığı beyannameyi bildiren yazısı.

4170 19 Ağustos 1919 2 nci Ordu Müfettiş Vekilliğinin Harbiye Nezaretine, İngiliz İşgal Kuvvetleri Başkomutanı General Milne'in isteği doğrultusunda Kuvayı Milliyenin faaliyetlerinin durdurulması konusundaki yazısı ve Kuvayı Milliye hakkında kendi düşüncelerini bildiren yazısı.

4171 20 Ağustos 1919 57 nci Tümen Komutanlığının Harbiye Nezaretine, Kuvayı Milliyenin hükûmete karşı olmadığı hakkındaki görüşlerini bildiren yazısı.

4172 22 Ağustos 1919 Harbiye Nezaretinin 57 nci Tümen Komutanlığına, bazı kişilerin Kuvayı Milliye adını kullanarak yağma yaptığı hakkındaki yazısı.

4173 22 Ağustos 1919 57 nci Tümen Komutanlığının Harbiye Nezaretine, Aydın Kuvayı Milliyesine katılan subaylar ve erler ile yaptıkları muharebeler hakkındaki yazısı.

4174 23 Ağustos 1919 Harbiye Nezaretinin 12 nci Kolordu Komutanlığına, Kuvayı Milliyenin faaliyetlerinin İtilâf devletlerinin düşmanlığına sebep olacağı konusundaki telgrafı.

4175 23 Ağustos 1919 Çine Kuvayı Milliye Heyeti Başkanlığının Kuvayı Milliye Genel Komutanlığına, Kuvayı Milliyeyi kontrole gelen İngiliz subayının aleyhimize yapacağı tekliflerin reddedilmesini isteyen yazısı.

4176 24 Ağustos 1919 Yörük Ali Efenin, 1894-1897 doğumluları Kuvayı Milliyeye katılmaya çağıran yazısı.

4177 25 Ağustos 1919 Harbiye Nezaretinin 57 nci Tümen Komutanlığına, Kuvayı Milliyenin hareketlerinin İngilizler tarafından hoş karşılanmadığı konusundaki yazısı.

4178 3 / 4 Eylül 1919 Harbiye Nezaretinin 12 nci Kolordu Komutanlığına, Kuvayı Milliyenin hareketlerinin yasaklanması konusundaki yazısı.

4179 7 Eylül 1919 23 ncü Tümen Komutanlığının Harbiye Nezaretine, İngiliz İşgal Kuvvetleri Başkomutanı General Milne'in Kuvayı Milliyenin faaliyetlerinin durdurulmasını istemesine karşın işgaller konusunda sözlerini tutmadıkları hakkındaki yazısı.

4180 15 Eylül 1919 Harbiye Nezaretinin 12 nci Kolordu Komutanlığına, Kuvayı Milliyeyi kontrol için gelen İngiliz subaylarına kolaylık gösterilmesi konusundaki yazısı.

4181 18 Ekim 1919 Aydın ve Muğla Bölgesi Kuvayı Milliye Genel Komutanı Demirci Mehmet Efenin Harbiye Nezaretine, Aydın ve havalisinde Kuvayı Milliyenin durumunu bildiren yazısı.

4182 15 Kasım 1919 İngiliz İşgal Kuvvetleri Başkomutanı General Milne tarafından Harbiye Nezaretine, Kuvayı Milliyeye asker kayıt edilmemesi hakkındaki yazısı.

4183 27 Kasım 1919 3 ncü Kolordu Komutanlığının 12 nci Kolordu Komutanlığına, Kuvayı Milliyenin köylere, mahallelere kadar yayılması konusundaki yazısı.

4184 3 Aralık 1919 12 nci Kolordu Komutanlığının 57 nci Tümen Komutanlığına, Harbiye Nezaretinin Kuvayı Milliyeye asker alınmaması hakkında tebliğ ettiği emrin sureti.

4185 25 Aralık 1919 Harbiye Nezaretinin 12 nci ve 14 ncü Kolordu Komutanlıklarına, Aydın ve havalisindeki Kuvayı Milliyecilerin tutuklanması hakkındaki yazısı.

4186 8 Ocak 1920 Harbiye Nezaretinin 12 nci Kolordu Komutanlığına, Kuvayı Milliye için resmî memurlar tarafından asker toplanmasının yasaklandığı hakkındaki yazısı.

4187 21 Ocak 1920 Harbiye Nezaretinin Maliye Nezaretine, Kuvayı Milliyenin malî konuları hakkındaki yazısı.

4188 24 Ocak 1920 İçişleri Bakanlığının Harbiye Nezaretine, Çanakkale bölgesinde Kuvayı Milliye oluşturulmasının engellenmesi konusundaki yazısı.

4189 17 Nisan 1920 Mustafa Kemal Paşanın 3 ncü Kolordu Komutanlığına, Ferit Paşa Hükûmetinin Kuvayı Milliye ile ilgili olan subayları tutukladığını bildiren yazısı.

4190 2 Haziran 1920 Millî Savunma Bakanlığının 3 ncü Kolordu Komutanlığına, Damat Ferit Paşanın esaretten dönen askerlerin Kuvayı

Milliye aleyhine sevkleri için olağanüstü gayret gösterdikleri hakkındaki yazısı.

4191 2 Eylül 1920 12 nci Kolordu Komutanlığının Afyon Müdafaai Hukuk ve Şark Mıntıkası Müdafaai Hukuk Başkanlıklarına, Kuvayı Milliye adına para, teçhizat gibi taleplerinin Kolordunun izni dâhilinde olduğu konusundaki yazısı.

4192 7 Ekim 1920 Batı Cephesi Komutanlığının Muğla Bölgesi Komutanlığına, Kuvayı Milliyenin maaşı ve iaşesinin Millî Savunma Bakanlığı tarafından karşılanacağını bildiren yazısı.

4193 16 / 17 Ekim 1920 Aydın ve Havalisi Kuvayı Milliye Genel Komutanı Hacı Şükrü Beyin efelere, vatanın kurtuluşu hakkındaki beyanatı.

4194 24 / 27 Kasım 1921 İçişleri Bakanlığının, Kuvayı Milliye müfrezelerinin lâğvedilerek yerine Kuvayı Seyyarenin kurulması hakkındaki yazısı.

BELGELER

BATI ANADOLU'DA KUVAYI MİLLİYENİN OLUŞUMU İLE İLGİLİ YAZIŞMALAR

Belge No: 4153

GNKUR.
ARŞİV
BELGE

عثمانلی دولتی
امور خارجیه نظارتی

(77)

شعبه

نومرو

مسئله و زاده کلمه

A	1
D	45
F	77

اوه در دی قصاده و دخی باندقه

٢٥/٦/٣٣

[illegible] صاحبی باشندرلیغی و وضعیت عمومیه لرکوزه برجیانه
آلمه بوز طوتدیغی شوزمانده ~~[illegible]~~ و جابجا تسمه
بوز طوتمده بولنمسه ~~[illegible]~~ حرکات و تشکیلات جلبنده دواصی
مولکت و متمز ایچون حسن نیت دیرمیه جقه ذات عالیکجه ده
معلوم بولندیغندن [illegible] علاقه سی اولمایان
بوتی تشکیلاتنه و صایای صابه ایله اوکز کچالمنی جا[illegible] د
جلوقلق ایدا[illegible] سنده موقع فوق قوتبه بولندیغه دائر
دردایه جواب وصولنه قدر انتظار ایلام اقتدم

GNKUR.
ATASE ARŞİVİ
KOL - ISH
KUTU: 31
GÖM.: 7
BEL. : 7-1

Belge No: 4153

22 / 6 / 35

Müsta'cel ve zâta mahsûsdur.

On Dördüncü Kolordu Kumandanlığına

Müzâkerât-ı Sulhiyeye başlandığı ve vaziyet-i umûmiye lehimizde bir cereyan almağa yüz tuttuğu şu zamanda harekât ve teşkilât-ı milliyenin devamı memleket ve milletimiz için hüsn-ü akıbet vermeğeceği zât-ı âlilerince de ma'lûm bulunduğundan esasen ordu ile hiçbir alâkası olmayan bu gibi teşkilâtın vesâya-yı saibe ile önüne geçilmesini ricâ ve hükümetin bu arzusunun mevki'-i fi'le konmuş bulunduğuna dair vürûd edecek cevab ve mütalaanıza intizar eylerim efendim.

İmza

Koleksiyon : İSH
Kutu : 31
Gömlek : 7
Belge : 7-1

Belge No: 4153

22.6.1919

İvedi ve kişiye özeldir.

14 ncü Kolordu Komutanlığına

Barış görüşmelerine başlandığı ve genel durumun lehimize geliştiği şu zamanda, harekât ve millî teşkilâtın devamı, memleket ve milletimiz için iyi sonuç vermeyeceği sizin de bildiğiniz gibi esasen ordu ile hiçbir ilgisi olmayan bu gibi teşkilâtın doğru tavsiyelerle önüne geçilmesini rica eder ve hükûmetin bu arzusunun uygulamaya konmuş olduğuna dair gelecek cevap ve görüşlerinizi beklerim.

Cevat

Koleksiyon : İSH
Kutu : 31
Gömlek : 7
Belge : 7-1

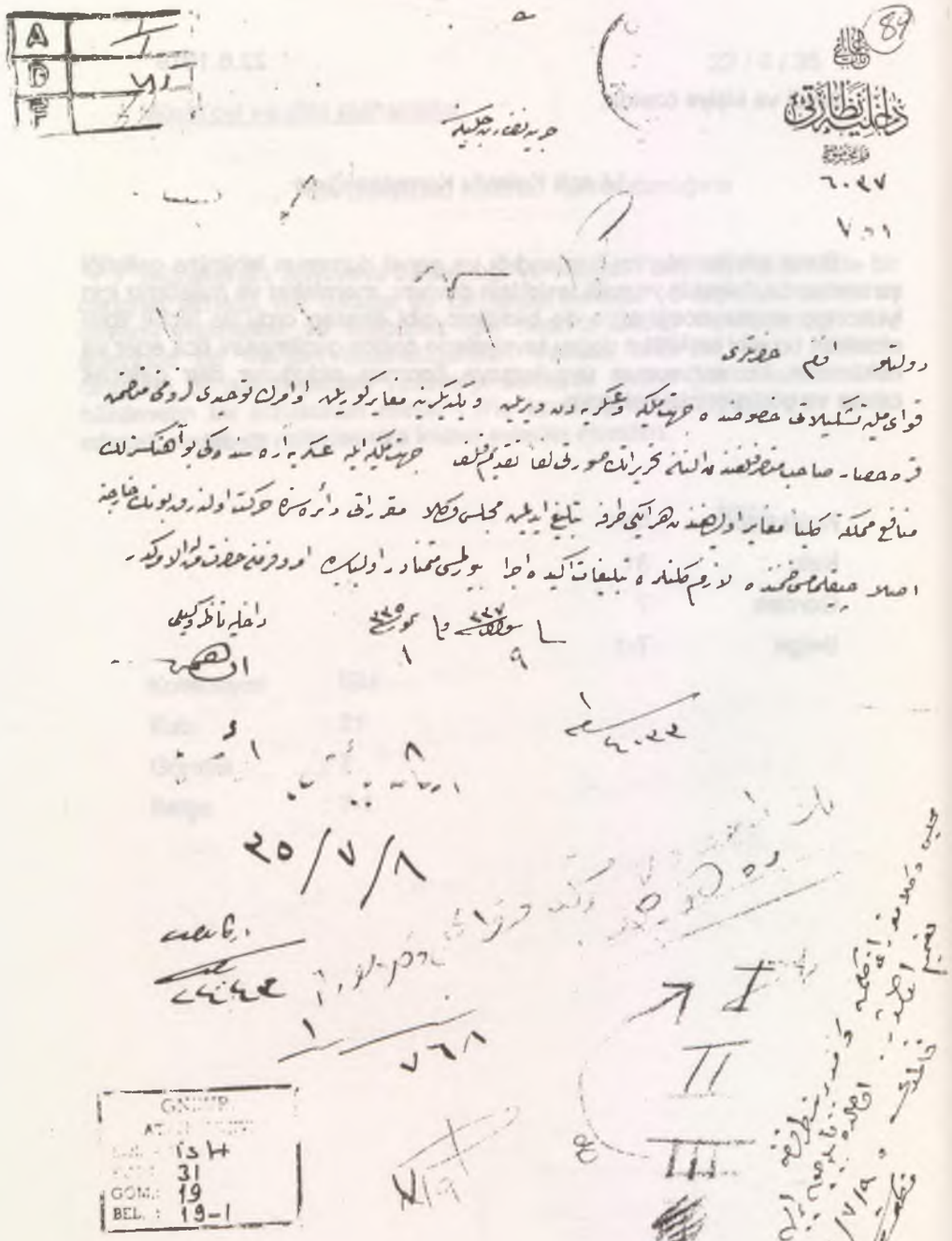

Harbiye Nezâret-i Celilesine

Devletlü Efendim Hazretleri

Kuvâ-yı Milliye teşkilâtı hususunda cihet-i mülkiye ve askeriyeden verilen ve yekdiğerine mugâyir görülen evâmirin tevhidi lüzûmunu mutazammın Karahisar-ı sâhib mutasarrıflığından alınan tahrirâtın sûreti leffen takdim kılındı. Cihet-i mülkiye ile askeriye arasındaki bu ahenksizlik menâfi'-i memlekete külliyen mugâyir olduğundan her iki tarafa tebliğ edilen Meclis-i Vükelâ mukarrerâtı dairesinde hareket olunarak bunun haricine asla çıkılmaması zımnında lâzım gelenlere tebligât-ı ekide icrâ buyurulması mütemennâdır. Ol babda emr ü ferman hazret-i men leh ül emrindir.

9 Şevval 337 ve 8 Temmuz 335

Dâhiliye Nâzır Vekili

Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Dairesine

8 / 7 / 35

Meclis-i Vükelâ mukarrerâtı gelmiş ve müdiriyet tarafından tamim edilmiştir. O mahalde yapılacak bir iş kalmadı. 9 / 7 / 35

Koleksiyon	: İSH
Kutu	: 31
Gömlek	: 19
Belge	: 19-1

Belge No: 4154

Harbiye Nezaretine

Kuvayı Milliye teşkilâtı konusunda, mülkiye ve askeriye tarafından verilen ve birbirine aykırı görülen emirlerin birleştirilmesi gereğini içeren Afyonkarahisar Mutasarrıflığından alınan yazının sureti ilişikte sunulmuştur. Mülkiye ve Askeriye arasındaki bu uyumsuzluk, memleket menfaatine tamamen aykırı olduğundan, her iki tarafa tebliği edilen Meclisi Vükelâ kararları çerçevesinde hareket edilerek, bunun dışına asla çıkılmaması konusunda gerekli yerlere kesin tebligat gönderilmesi temenni edilir. Bu konuda emir sizindir.

8 Temmuz 1919

İçişleri Bakan Vekili

Genelkurmay Dairesine

8.7.1919

Meclisi Vükelâ kararları gelmiş ve

Müdüriyet tarafından tamim edilmiştir.

O bölgede yapılacak bir iş kalmadı.

9.7.1919

Koleksiyon	: İSH
Kutu	: 31
Gömlek	: 19
Belge	: 19-1

Belge No: 4155

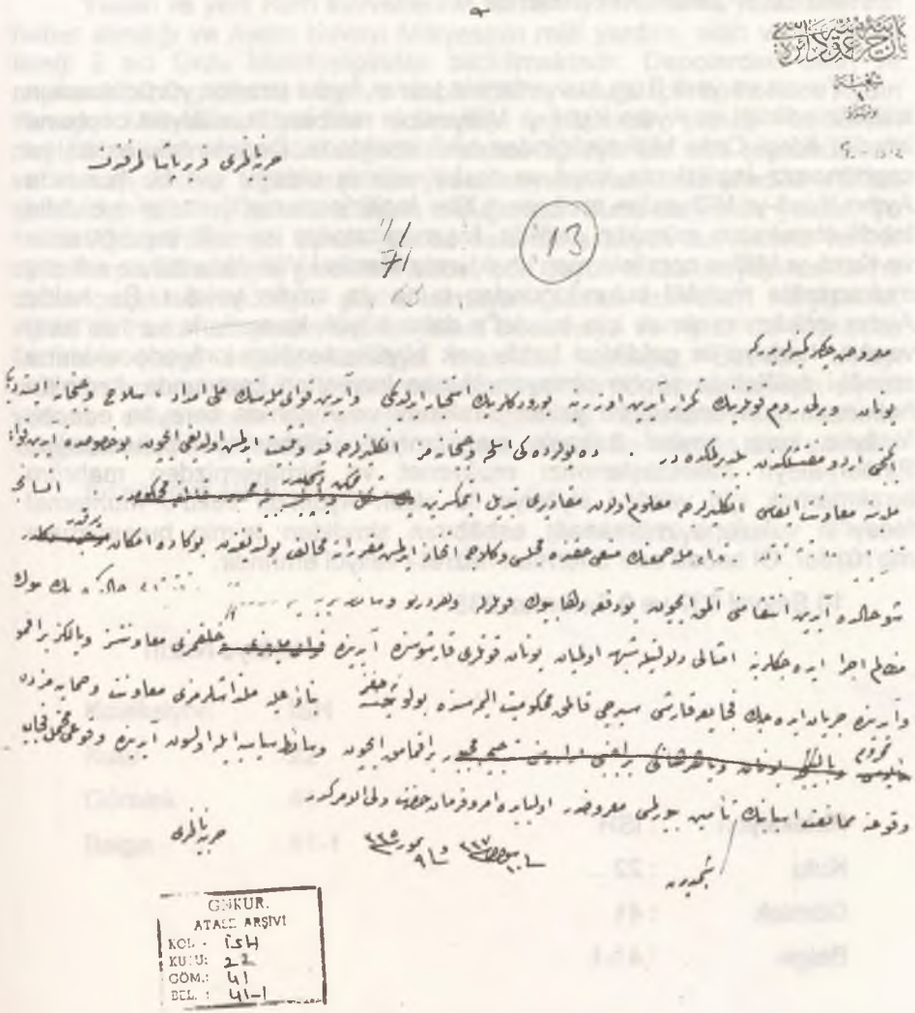

Belge No: 4155

Harbiye Nazırı Ferit Paşa tarafından

Mâ'rûz-u Çâker-i Kemineleridir ki

Yunan ve yerli Rum kuvvetlerinin tekrar Aydın üzerine yürüdüklerinin istihbâr edildiği ve Aydın Kuvâ-yı Milliyesinin millî imdât, silâh ve cephane istediği İkinci Ordu Müfettişliğinden bildirilmektedir. Depolardaki eslihâ ve cephânemiz İngilizlerce kayd ve tesbit edilmiş olduğu için bu hususda Aydın Kuvâ-yı Milliyesine muâvenet ifâsı İngilizlerce ma'lûm olan mekâdiri tebdil etmeksizin mümkün değildir. İnsanca takviye ise milli teşebbüsâtın ve Kuvâ-yı Milliye cem'inin men'i hakkında Meclis-i Vükelâca ittihaz edilmiş mukarrerâta muhâlif bulunduğundan buna da imkân yokdur. Şu halde Aydın intikâmını almak için bu def'a daha büyük kuvvetlerle ve her türlü vesâit-i harbiye ile geldikleri halde pek büyük mezâlim icrâ edeceklerine emsâl-i delâletiyle şüphe olmayan Yunan kuvvetleri karşısında Aydın'da halkımızı muâvenetsiz ve yalnız bırakmak ve Aydın'da cereyân edecek fecâyi'e karşı seyirci kalmak mahkûmiyet-i elîmesinde bulunacağız. Binâen-aleyh milletdaşlarımızı muâvenet ve himâyemizden mahrûm bırakmamak için vesâit-i siyâsiye ile olsun Aydın'da vuku'u muhtemel fecayi'in vuku'una mümanaât esbâbının şimdiden te'min buyurulması ma'rûzdur. Ol babda emr ü ferman hazret-i veliyül emrindir.

10 Şevval 337 ve 9 Temmuz 335

Harbiye Nazırı

Koleksiyon : İSH
Kutu : 22
Gömlek : 41
Belge : 41-1

Belge No: 4155

Harbiye Nazırı Ferit Paşa tarafından

Yunan ve yerli Rum kuvvetlerinin tekrar Aydın üzerine yürüdüklerinin haber alındığı ve Aydın Kuvayı Milliyesinin millî yardım, silâh ve cephane isteği 2 nci Ordu Müfettişliğinden bildirilmektedir. Depolardaki silâh ve cephanemiz İngilizlerce kayıt ve tespit edilmiş olduğu için bu konuda Aydın Kuvayı Milliyesine yardım edilmesi, İngilizlerce bilinen miktarları değiştirmeksizin mümkün değildir. İnsanca takviye ise millî teşebbüslerin ve Kuvayı Milliye toplanmasının yasaklanması hakkında Meclisi Vükelâ tarafından alınmış kararlara aykırı olduğundan buna da imkân yoktur. Şu hâlde Aydın intikamını almak için bu defa daha büyük kuvvetlerle ve her türlü harp vasıtalarıyla geldikleri hâlde, çok büyük mezalim yapacaklarına daha önceki örnekleriyle şüphe olmayan Yunan kuvvetleri karşısında, Aydın'da halkımızı yardımsız ve yalnız bırakmaya ve Aydın'da yapılacak facialara karşı seyirci kalmaya mahkûm olacağız. Bundan dolayı millettaşlarımızı yardım ve korumamızdan yoksun bırakmamak için siyasî yollarla olsun Aydın'da yapılması muhtemel facıaların yapılmasının engellenmesinin şimdiden sağlanması arz olunur. Bu konuda emir sizindir.

9 Temmuz 1919

Harbiye Nazırı

Koleksiyon : İSH
Kutu : 22
Gömlek : 41
Belge : 41-1

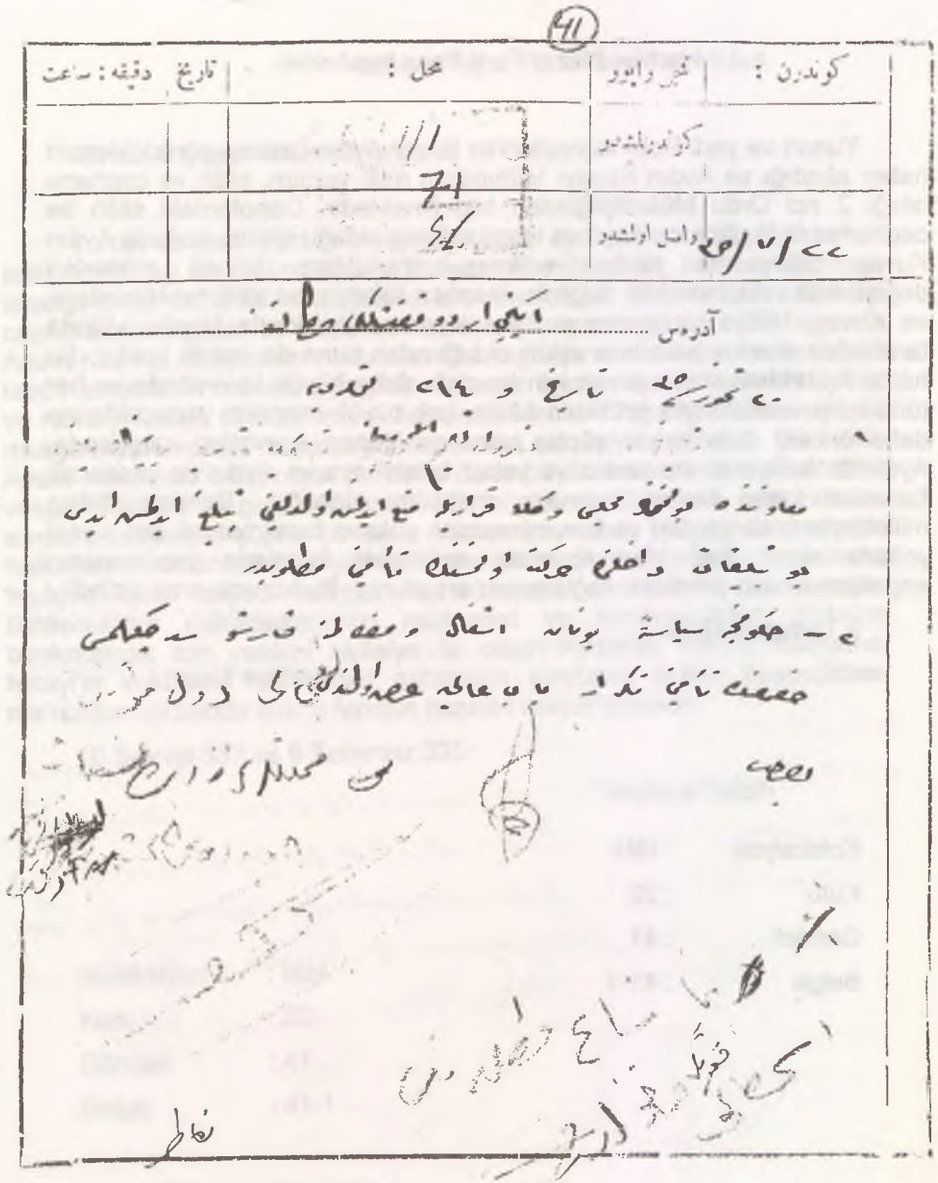

كوندرن :	نمره وابور	محل :	تاريخ	دقيقه : ساعت
	كوندرلمشدر			
	واصل اولمشدر			

آدرس .....

GNKUR.
ATASE ARŞİVİ
KOL - İSH
KUTU: 22
GÖM.: 13
BEL. : 13-1

22 / 7 / 35

İkinci Ordu Müfettişliği Vekâletine

20 Temmuz 35 tarih ve 214 numroya

1. .... tarih ve numrolu ta'mim ile Teşkilât-ı Milliye yapmak veyahud muavenetde bulunmak Meclis-i Vükelâ kararı ile men' edilmiş olduğu tebliğ edilmiş idi. Bu tebligât dahilinde hareket olunmasının te'mini matlubdur.

2. Hükümetçe siyâseten Yunan işgâl ve mezâlimine karşı set çekilmesi hususunun te'mini tekrar Bâb-ı âliye arz olundu.

İmza İmza İmza

Koleksiyon : İSH
Kutu : 22
Gömlek : 13
Belge : 13-1

Belge No: 4156

22.7.1919

2 nci Ordu Müfettişliği Vekâletine

20 Temmuz 1919 tarih ve 214 numaraya

1. ... tarih ve numaralı tamim ile, millî teşkilât yapmak veya yardımda bulunmak Meclisi Vükelâ kararı ile yasaklanmış olduğu tebliğ edilmiş idi. Bu tebligat çerçevesinde hareket edilmesinin sağlanması istenmektedir.

2. Hükûmetçe siyaseten, Yunan işgal ve mezalimine karşı set çekilmesinin sağlanması tekrar İstanbul Hükûmetine arz olundu.

Basri Kâzım Cevat

Koleksiyon : İSH
Kutu : 22
Gömlek : 13
Belge : 13-1

Belge No: 4157

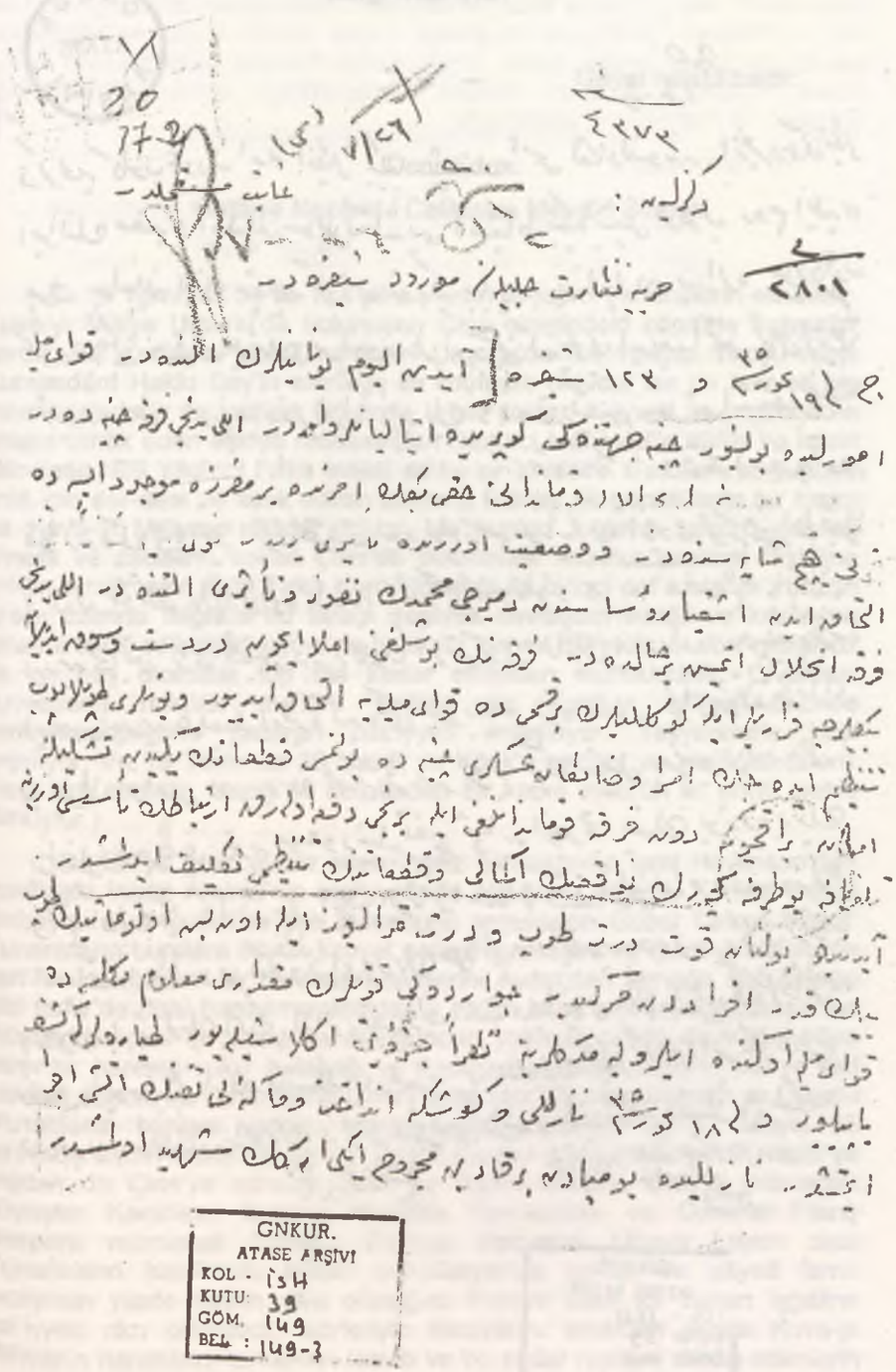

GNKUR.
ATASE ARŞİVİ
KOL - İSH
KUTU: 39
GÖM. 149
BEL : 149-3

GNKUR
ATASE
ARŞİVİ

20
77-3

[illegible]

GNKUR.
ATASE ARŞİVİ
DOL - İSH
KUTU: 39
GÖM.: 149
BEL.: 149-4

Belge No: 4157

Gâyet müstâ'celdir.

Denizli'den:

Harbiye Nezâret-i Celilesine Mevrûd Şifredir.

C. 19 Temmuz 35 ve 123 şifre (Aydın el-yevm Yunanlıların elindedir. Kuvâ-yı Milliye Umurlu'da bulunuyor. Çine cihetindeki köprüde İtalyanlar vardır. Elli Yedinci Fırka Çine'dedir. Umurlu'da Elli Yedinci Topçu Alayı Kumandanı Hakkı Bey'in emrinde bir müfreze mevcut ise de kuvveti hiç mesâbesindedir ve vaziyet üzerinde te'siri yoktur. Kuvveti ile muahharen onlara iltihâk eden eşkıya rüesâsından Demirci Mehmed'in nüfûz ve te'siri altındadır. Elli Yedinci Fırka inhilâl etmiş bir haldedir. Fırkanın boşluğunu imlâ için der-dest ve sevk edilen binlerce firâriler ile gönüllülerin bir kısmı da Kuvâ-yı Milliyeye iltihâk ediyor. Ve bunları toplayıp tanzim edecek ümerâ ve zabitân-ı askeri Çine'de bulunması kıtaatın yeniden teşkiline imkân bırakmıyor. Dün Fırka Kumandanlığı ile birinci def'a olarak irtibâtın te'sisi üzerine telgrafa bu tarafa geçerek nevâkısın ikmâli ve kıtaatının tanzimi teklif edilmiştir. Aydın'da bulunan kuvvet dört top ve dört mitralyöz ile on beş otomatik top bin kadar efrâddan mürekkebdir. Civardaki kuvvetlerin mikdârı ma'lûm değilse de Kuvâ-yı Milliye önünde ilerleyemediklerine nazaran cüz'iyyeti anlaşılıyor. Tayyarelerle keşf yapılıyor. Ve 18 Temmuz 35 Nazilli ve Köşk'e endâht ve makineli tüfenk ateşi icrâ etmiştir. Nazilli'de bombadan bir kadın mecrûh iki erkek şehid olmuştur.)

(Denizli'ye gelip avdet eden İngiliz binbaşısının ismi Havlinson'dur. İzmir'deki İngiliz Amirali'nin ma'iyyetinde olduğunu söyledi. Kendisi ihtiyat binbaşısı olup Rumili'de çok bulunduğu anlaşılıyor. Güzel Türkçe biliyor. Yunanlıların buralara büyük kuvvet getiremeyeceğini ve Kuvâ-yı Milliye'nin seri' ve muntazam bir hareketi kendilerini Aydın'dan atmağa kâfi olduğu gibi İzmir'de dahi barınamayacaklarını zaten İzmir pek ziyâde karışık ve müstaidd-i iştiâl bir vaziyette olduğundan yakında orada da Yunanlılara karşı bir hareket vuku' bulacağı ve Aydın civarındaki Kuvâ-yı Milliye ileri hareket edebilirse Yunanlıların İzmir'i terke mecbûr olacaklarının ve Düvel-i Mü'telifenin bunlara yardım etmeyeceğini söylüyor. Ve 17 Mayıs 35 tarihinde Aydın fecayi'ini berâ-yı tahkik buraya gelip ertesi günü Nazilli'ye oradan da Çine'ye hareket eden ve Aydın tarikiyle İzmir'e gideceğini söyleyen Karahisar Kuva-yı Mu'telife Kumandanı ve Ceneral Franş Despere mümessili Fransız Bahriye Binbaşısı Mösyö Layon dahi Yunanlıların harekâtını bütün mevcûdiyetiyle takbih ve şâyed İzmir fecâyi'nin yüzde birinin vâki olacağını Fransa bilse idi Yunan işgâline kat'iyyen râzı olamazdı, sözleriyle hissiyâtını izhârdan sonra Kuva-yı Milliyenin harekâtını tamamen tasvib ve bu kadar rezâleti irtikâb edenlerin

başı köpek başı gibi ezilir ta'biriyle kanaat-i vicdâniyesini izhâr eylemiş) ve bu mülâkâtımı mübeyyin mufassal rapor İkinci Ordu Müfettişliğine yazılmıştır. Aynı vechle gerek İngiliz gerek Fransız binbaşılarıyla vuku' bulan mülâkât raporları Denizli Mutasarrıflığı tarafından Dahiliye Nezâreti'ne mufassalan yazılmışdır.

22 Temmuz 35

Fırka 11 Ahz-ı Asker Reisi

Miralay Tevfik

Koleksiyon : İSH

Kutu : 39

Gömlek : 149

Belge : 149-3, 4

Belge No: 4157

İvedi

Denizli'den Harbiye Nezaretine Gelen Şifredir.

19 Temmuz 1919 tarih ve 123 numaralı şifreye cevap:

Aydın bugün Yunanlıların elindedir. Kuvayı Milliye Umurlu'da bulunuyor. Çine yönündeki köprüde İtalyanlar vardır. 57 nci Tümen Çine'dedir. Umurlu'da 57 nci Topçu Alayı Komutanı Hakkı Beyin emrinde bir müfreze mevcut ise de kuvveti hiç denecek kadar azdır ve durum üzerinde bir etkisi yoktur. Kuvveti ile sonradan onlara katılan eşkıya reislerinden Demirci Mehmet'in nüfuz ve etkisi altındadır. 57 nci Tümen dağılmış bir durumdadır. Tümenin boşluğunu doldurmak için, ele geçirilip sevk edilen binlerce firari ile gönüllülerin bir kısmı da Kuvayı Milliyeye katılıyor. Bunları toplayıp düzenleyecek üst subay ve subayın Çine'de bulunması birliklerin yeniden oluşturulmasına imkân bırakmıyor. Dün tümen komutanlığı ile birinci defa olarak bağlantının sağlanması üzerine telgrafla bu tarafa geçerek eksikliklerin tamamlanması ve birliklerin düzenlenmesi teklif edilmiştir. Aydın'da bulunan kuvvet dört top ve dört mitralyöz ile 15 otomatik top 1000 kadar askerden ibarettir. Civardaki kuvvetlerin miktarı bilinmiyorsa da Kuvayı Milliye önünde ilerleyemediklerine göre az oldukları anlaşılıyor. Tayyarelerle keşif yapılıyor ve 18 Temmuz 1919'da Nazilli ve Köşk'e top ve makineli tüfek ateşleri yapılmıştır. Nazilli'de bombadan bir kadın yaralanmış, iki erkek şehit olmuştur.

Denizli'ye gelip geri dönen İngiliz binbaşısının ismi Havlinson'dur. İzmir'deki İngiliz amiralinin maiyetinde bulunduğunu söyledi. Kendisi ihtiyat binbaşısı olup Rumeli'de çok kaldığı anlaşılıyor. Güzel Türkçe biliyor. Yunanlıların buralara büyük kuvvet getiremeyeceğini ve Kuvayı Milliyenin hızlı ve düzenli bir hareketinin Yunanlıları Aydın'dan atmaya yeterli olduğu gibi İzmir'de de barınamayacaklarını, zaten İzmir çok karışık ve alevlenmeye hazır bir durumda olduğundan yakında orada da Yunanlılara karşı bir hareket meydana geleceği ve Aydın civarındaki Kuvayı Milliye ileri hareket edebilirse Yunanlıların İzmir'i terke mecbur olacaklarını ve İtilâf devletlerinin bunlara yardım etmeyeceğini söylüyor. 17 Mayıs 1919'da Aydın faciasını araştırmak için buraya gelip ertesi günü Nazilli'ye oradan da Çine'ye hareket eden ve Aydın yoluyla İzmir'e gideceğini söyleyen Afyonkarahisar İtilâf Kuvvetleri Komutanı ve General Franş Desperey Mümessili Fransız Deniz Binbaşısı Mösyö Layon dahi, Yunanlıların harekâtını bütün varlığıyla beğenmediğini ve şayet İzmir faciasının yüzde birinin olacağını Fransa bilse idi, Yunan işgaline kesinlikle razı olamazdı; sözleriyle hislerini gösterdikten sonra Kuvayı Milliyenin harekâtını tamamen onaylayarak ve "Bu kadar rezaleti yapanların başı köpek başı gibi ezilir." tabiriyle vicdanî kanaatini göstermiş ve bu görüşmemi içeren ayrıntılı rapor

2 nci Ordu Müfettişliğine yazılmıştır. Aynı şekilde gerek İngiliz gerek Fransız binbaşılarıyla yapılan görüşme raporları Denizli Mutasarrıflığı tarafından İçişleri Bakanlığına ayrıntılı olarak yazılmıştır.

22 Temmuz 1919

11 nci Tümen Asker Alma Başkanı

Albay Tevfik

Koleksiyon	: İSH
Kutu	: 39
Gömlek	: 149
Belge	: 149-3, 4

Belge No: 4158

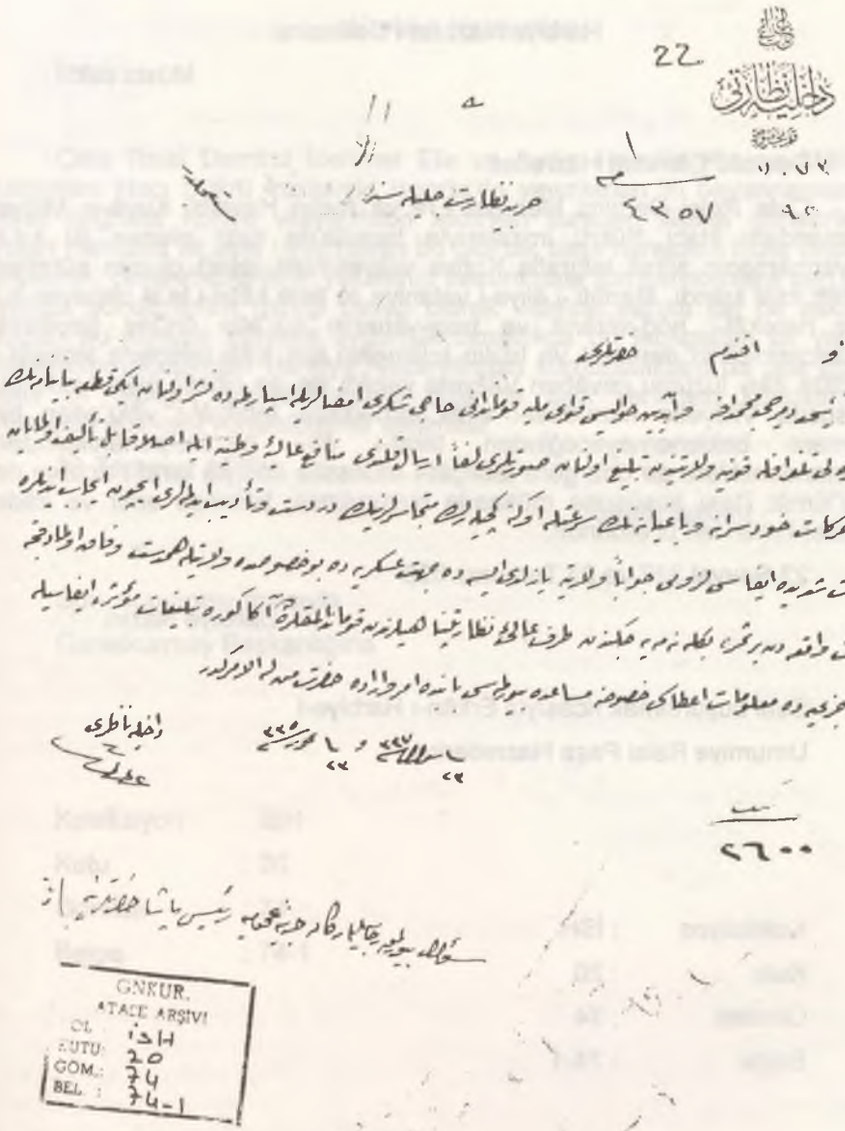

Belge No: 4158

Harbiye Nezaret-i Celilesine

Müsta'celdir.

Devletlü Efendim Hazretleri

Çete Reisi Demirci Mehmet Efe ve Aydın Havalisi Kuvâ-yı Milliye Kumandanı Hacı Şükrü imzalarıyla Isparta'da neşr olunan iki kıt'a beyannâmenin şifreli telgrafla Konya vilâyetinden tebliğ olunan sûretleri leffen irsâl kılındı. Menâfi'-i âliye-i vataniye ile asla kâbil-i te'lif olmayan bu gibi harekât-ı hôd-serâne ve bagi-yânenin sür'atle önüne geçilerek mütecasirlerinin der-dest ve te'dip edilmeleri için icâb edenlere tebligât-ı şedîde ifâsı lüzûmu cevâben Vilâyete yazıldı ise de cihet-i askeriyede bu hususda Vilâyetle hem-dest-i vifâk olmadıkça tebligât-ı vâkı'adan bir semere beklenemeyeceğinden taraf-ı âli-i nezâretpenâhilerinden kumandanlıklara da ona göre tebligât-ı müessire ifâsıyla taraf-ı âciziye de ma'lûmât i'tası husûsuna müsaade buyurulması bâbında emir ve irâde hazret-i men leh ül emrindir.

23 Şevval 337 ve 23 Temmuz 335

Dâhiliye Nâzırı

Sual buyurulmak ricasıyla Erkân-ı Harbiye-i

Umumiye Reisi Paşa Hazretlerine

Koleksiyon : İSH
Kutu : 20
Gömlek : 74
Belge : 74-1

Belge No: 4158

Harbiye Nezaretine

İvedi

Çete Reisi Demirci Mehmet Efe ve Aydın Havalisi Kuvayı Milliye Komutanı Hacı Şükrü imzasıyla Isparta'da yayınlanan iki beyannamenin şifreli telgrafla Konya vilâyetinden bildirilen suretleri ilişikte gönderildi. Vatan menfaati ile asla uyuşmayan bu gibi dik başlı harekâtın hızla önüne geçilerek, cesaret edenlerin yakalanıp bastırılması için gerekenlere sert bir tebligat gönderilmesi gereği cevap olarak vilâyete yazıldı ise de askerî açıdan bu konuda vilâyetle uygunluk olmadıkça bu tebligattan bir yarar beklenemeyeceğinden Harbiye Nezaretinden komutanlıklara da ona göre etkili bir tebligat gönderilmesiyle bize de bilgi verilmesi konusunda müsaade edilmesi yönünde emir verilmesi.

23 Temmuz 1919

İçişleri Bakanı

Soru sorulması ricasıyla

Genelkurmay Başkanlığına

Koleksiyon : İSH
Kutu : 20
Gömlek : 74
Belge : 74-1

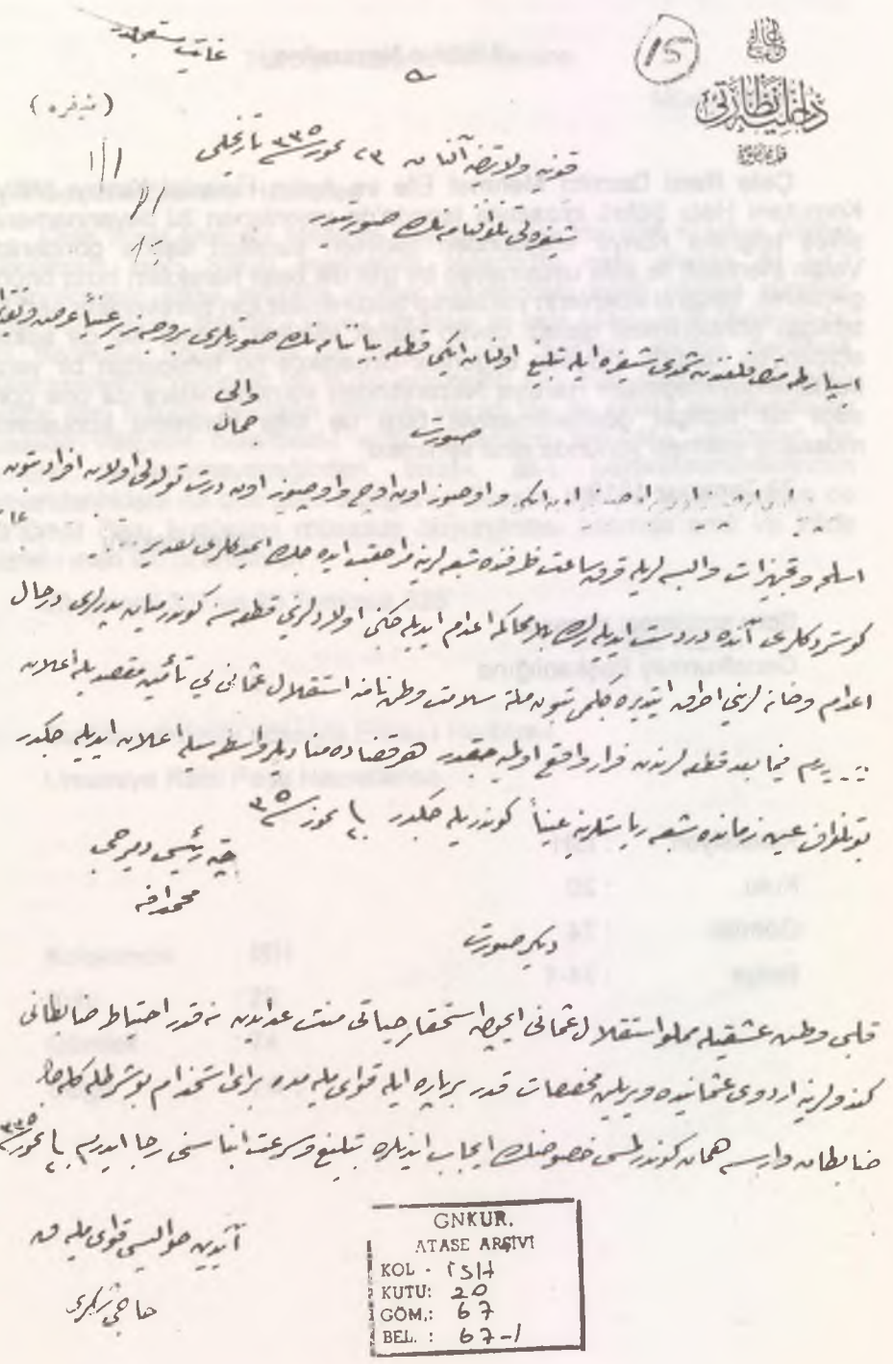

GNKUR.
ATASE ARŞİVİ
KOL : 1514
KUTU: 20
GÖM.: 67
BEL. : 67-1

Gâyet müsta'celdir.

(Şifre)

Konya Vilâyetinden Alınan 23 Temmuz 335 Tarihli Şifreli Telgraf-Nâmenin Sûretidir.

Isparta Mutasarrıflığından şimdi şifre ile tebliğ olunan iki kıt'a beyân-nâmenin sûretleri ber-vech-i zîr aynen arz ve takdim olunur.

Vali

Cemal

Sûret

Üç yüz on, üç yüz on bir, üç yüz on iki ve üç yüz on üç ve üç yüz on dört tevellüdlü olan efrâd bütün esliha ve teçhizât ve elbiseleriyle kırk saat zarfında şubelerine müracaat edecek, etmedikleri takdirde tebligâta adem-i riayet gösterdikleri anda der-dest edilerek bilâ-muhâkeme i'dam edileceğini, evlatlarını kıt'asına göndermeyen pederleri derhal i'dam ve hanelerini ihrâk ettireceğimi bütün millete selâmet-i vatan nâmına istiklâl-i Osmanîyi te'min maksadıyla i'lân ediyorum. Fi-mâba'd kıt'alarından firar vâki olmayacakdır. Her kazada münâdiler vasıtasıyla i'lân edilecekdir. Bu telgraf aynı zamanda ş'ube riyâsetlerine aynen gönderilecekdir. 20 Temmuz 35

Çete Reisi Demirci

Mehmed Efe

Diğer Sûret

Kalbi vatan aşkıyla memlû' istiklâl-i Osmani için istihkâr-ı hayatı minnet add eden ne kadar ihtiyât zâbitânı kendilerine ordu-yu Osmani'de verilen mahsûsât kadar bir para ile Kuvâ-yı Milliyemde berâ-yı istihdâm bu şartla gelecek zabitân varsa hemen gönderilmesi hususunun icâb edenlere tebliğ ve sür'at-i inbâsını rica ederim. 20 Temmuz 335

Aydın Havalisi Kuvâ-yı Milliye K.

Hacı Şükrü

Koleksiyon : ISH
Kutu : 20
Gömlek : 67
Belge : 67-1

Belge No: 4159

İvedi

(Şifre)

Konya Vilâyetinden Alınan 23 Temmuz 1919 Tarihli Şifreli Telgrafın Suretidir.

Isparta Mutasarrıflığından şimdi şifre ile tebliğ edilen iki beyannamenin suretleri aşağıda aynen arz ve takdim olunur.

Vali
Cemal

Suret

1894, 1895, 1896, 1897 ve 1898 doğumlular bütün silâh ve teçhizat ve elbiseleriyle 40 saat içinde şubelerine müracaat edecek, etmedikleri takdirde, tebligata uymadıkları anda yakalanarak, mahkeme edilmeksizin idam ederek, evlâtlarını birliğine göndermeyen babaları derhâl idam ettireceğim ve evlerini yaktıracağım. Bütün millete vatanın kurtuluşu adına Osmanlı Devleti'nin bağımsızlığını sağlamak amacıyla ilân ediyorum. Bundan böyle birliklerinden firar meydana gelmeyecektir. Her kazada tellallar aracılığıyla ilân edilecektir. Bu telgraf aynı zamanda Şube Başkanlıklarına aynen gönderilecektir.

20 Temmuz 1919

Çete Reisi
Demirci Mehmed Efe

Diğer Suret

Kalbi vatan aşkıyla dolu, Osmanlı Devleti'nin bağımsızlığı için hayatını hiçe saymayı minnet sayan ne kadar ihtiyat subayı varsa, kendilerine Osmanlı ordusunda verilen para kadar bir para ile Kuvayı Milliyemde istihdam için bu şartla gelecek subay varsa hemen gönderilmesi hususunun gerekli yerlere tebliğini ve hızla bildirilmesini rica ederim.

20 Temmuz 1919

Aydın Havalisi Kuvayı Milliye Komutanı
Hacı Şükrü

Koleksiyon : İSH
Kutu : 20
Gömlek : 67
Belge : 67-1

Belge No: 4160

(45)

A 111
D 71
45

GNSUR.
TALE ARŞİVİ
İSH
KUTU: 22
GÖM.: 45
BEL.: 45-1

Belge No: 4160

Konya'dan Harbiye Nezâretine Mevrûd Şifredir.

Müfettişlik vasıtasıyla Elli Yedinci Fırkaya muharrer 22 / 7 / 35 tarihli ve üç maddeli şifre bu babda müfettişlikce ma'lûm olan mevâd ber-vech-i âtidir. (Aydın ile Nazilli arasında Kuvve-i Milliye mevcûdu beş bin kadardır. Ancak bin silahları var. Kuvâ-yı Milliye Kumandanı Yüz Yetmiş Beşinci Alay Kumandanı Binbaşı Hacı Şükrü Beydir). İtalyanların muâveneti Yunanlıların Menderes Köprüsü'nden cenûba geçtiği sırada vaki' olmuşdur. Esnâ-yı muhâverede zahir olacaklarını ifâde etmişlerdi. Versay'da Yunan ve İtalyan mıntıka-i işgâllerinin müzakere ve tahdidi bu mes'eleyi hall etmiş ve İtalyanların Yunanlılara olan aleyhdârlığı azalmış gibidir. (Aydın'daki Yunan kuvveti altı tabur piyade ve sunûf-u sâire ile gönüllülerden ibaret olup Kuvâ-yı Milliyenin yalnız başına ve hiçbir tarafdan muâvenet ve müzâheret görmeksizin müdafaaya kâdir olamayacağı) ma'rûzdur. 24 / 25 Temmuz 35.

İkinci Ordu Müfettiş Vekili

Selahaddin

Erkân-ı Harbiye-i Umumiyeye / 27 Temmuz minh

Koleksiyon : İSH
Kutu : 22
Gömlek : 45
Belge : 45-1

Belge No: 4160

Konya'dan Harbiye Nezaretine Gelen Şifredir.

Müfettişlik aracılığıyla 57 nci Tümene yazılan 22.7.1919 tarihli ve üç maddeli şifre ve bu konuda Müfettişlikçe malûm maddeler aşağıda olduğu gibidir.

(Aydın ile Nazilli arasında millî kuvvetlerin mevcudu 5000 kadardır. Ancak 1000 silâhları vardır. Kuvayı Milliye Komutanı 175 nci Alay Komutanı Binbaşı Hacı Şükrü Beydir.) İtalyanların desteği, Yunanlıların Menderes Köprüsü'nden güneye geçtiği sırada meydana gelmiştir. Görüşme sırasında ortaya çıkacaklarını ifade etmişlerdi. Versay'da Yunan ve İtalyan işgal bölgelerinin görüşülmesi ve sınırlandırılması bu konuyu hâlletmiş ve İtalyanların Yunanlılara olan aleyhtarlığı azalmış gibidir. (Aydın'daki Yunan kuvveti, altı tabur piyade ve diğer sınıflar ile gönüllülerden ibaret olup Kuvayı Milliyenin yalnız başına ve hiçbir taraftan yardım ve destek görmeksizin müdafaada başarılı olamayacağı) arz olunur.

24 / 25 Temmuz 1919

2 nci Ordu Müfettiş Vekili

Selahaddin

Genelkurmaya / 27 Temmuz'da

Koleksiyon : İSH
Kutu : 22
Gömlek : 45
Belge : 45-1

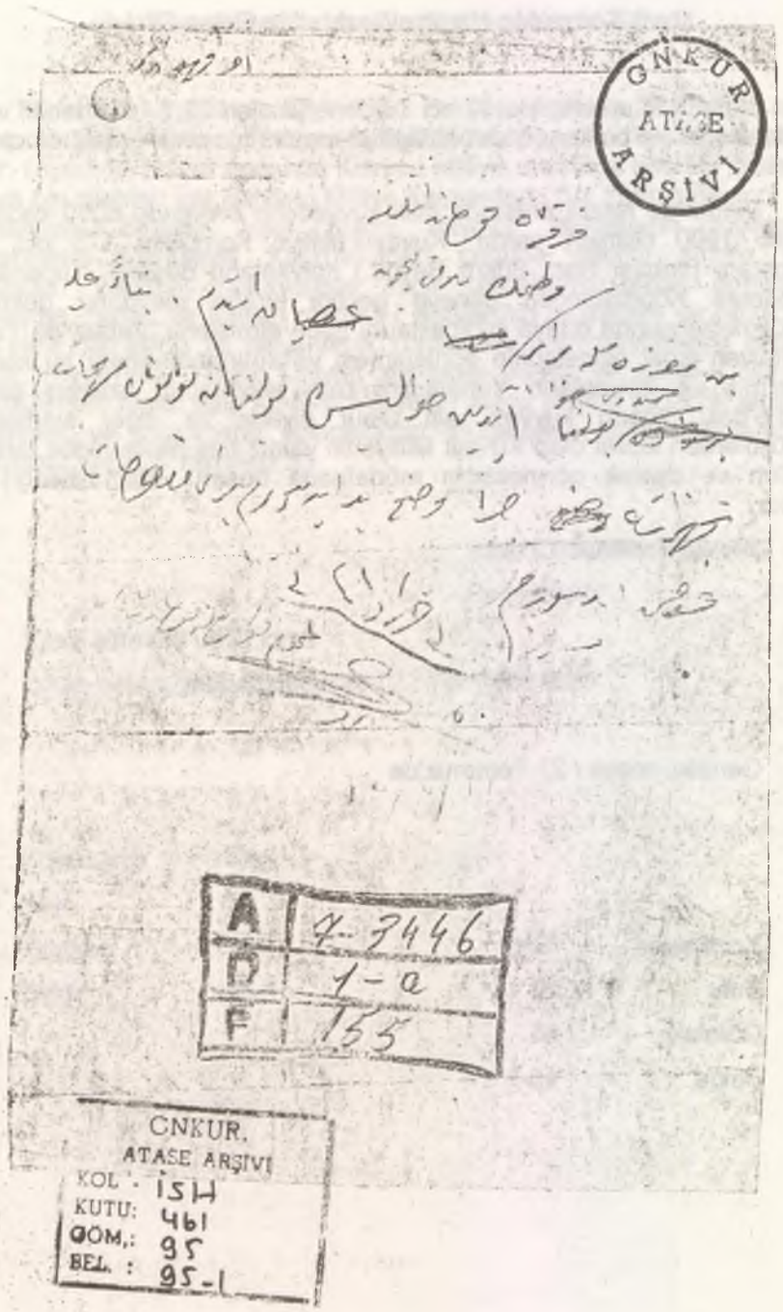

Fırka 57 Kumandanlığına

Ben müfrezemle beraber vatanımın selâmeti için isyân etdim. Binâen-aleyh Aydın havâlisinde bulunan bütün mühimmât-ı teçhizâta cebren vaz'-ı yed ediyorum. Berâ-yı ma'lûmât arz ediyorum.

Umûm Kuva-yı Milliye Kumandanı

31 / 7 / 35

Koleksiyon : İSH
Kutu : 461
Gömlek : 95
Belge : 95-1

Belge No: 4161

57 nci Tümen Komutanlığına

Ben müfrezemle beraber vatanımın kurtuluşu için isyan ettim. Bundan dolayı Aydın bölgesinde bulunan bütün önemli teçhizata zorla el koyuyorum. Bilgi için arz ederim.

Kuvayı Milliye Genel Komutanı

31.7.1919

Koleksiyon : İSH
Kutu : 461
Gömlek : 95
Belge : 95-1

Belge No: 4162

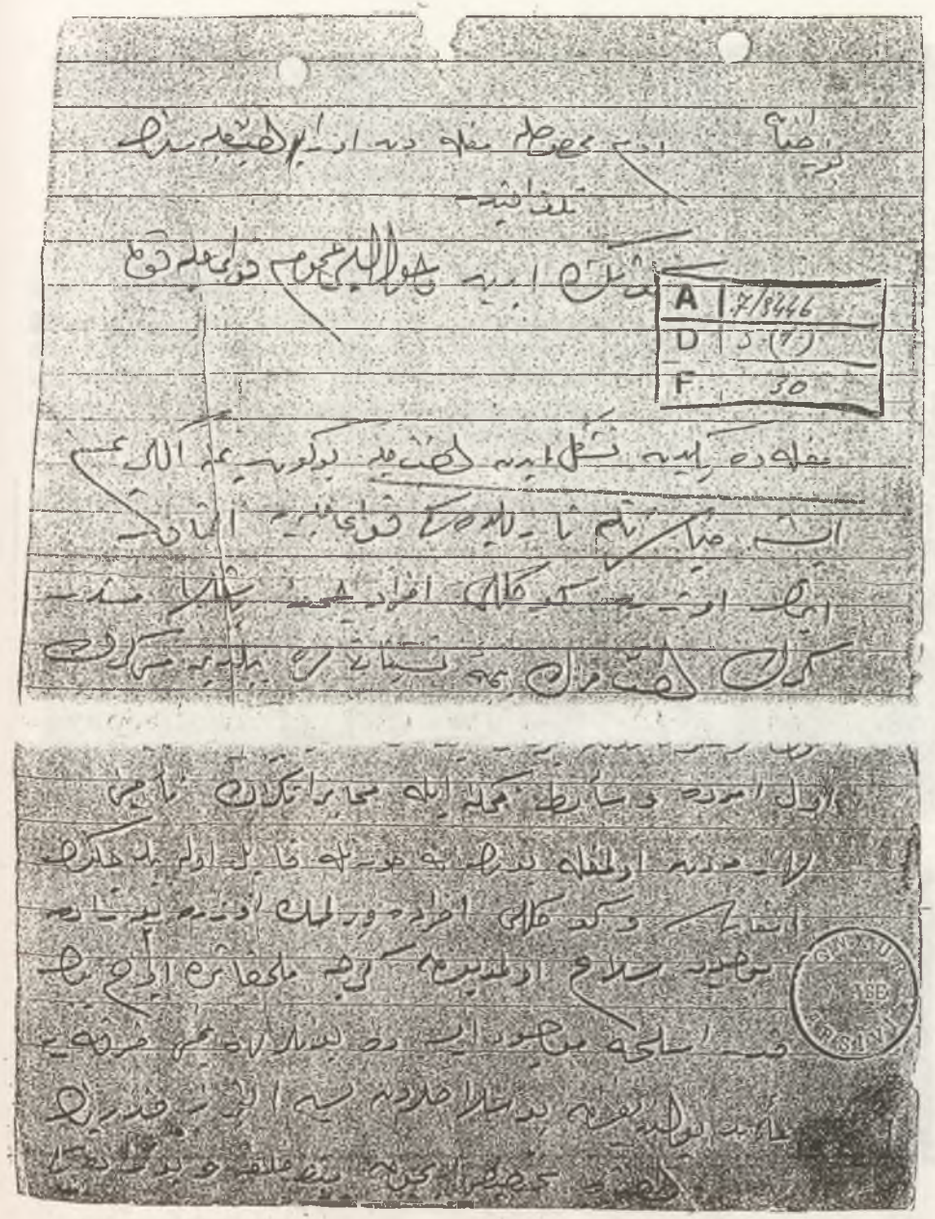

GNKUR.
ATASE ARŞİVI
KOL - İSH
KUTU: 462
GÖM.: 29
BEL. : 29-1

GNKUR
ATASE Bşk.
Kütüphanesi

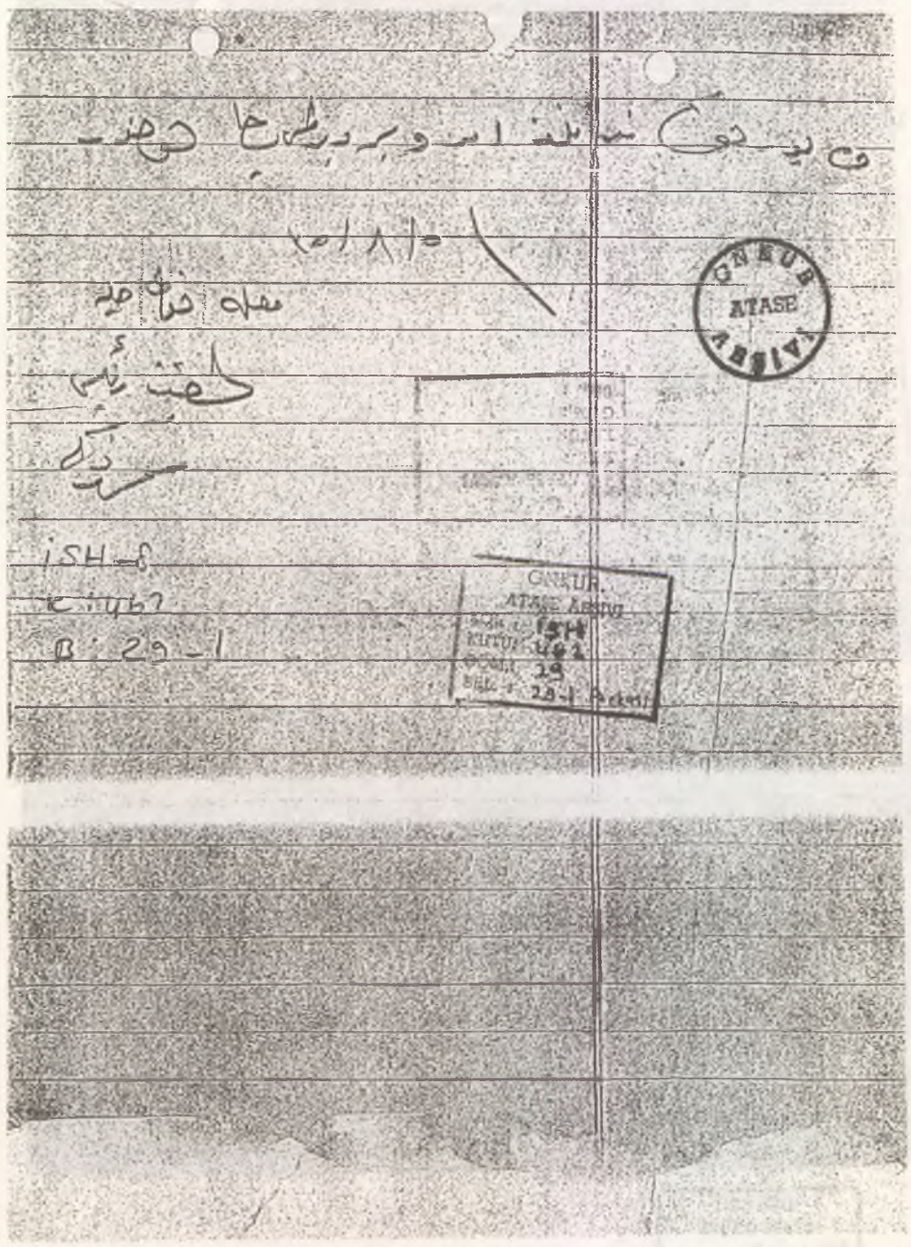

Belge No: 4162

Bozdoğan

Emrim Mahsûsla Muğla'dan İdare-i Hey'et-i Milliyesinin Telgrafıdır.

Köşk'de Aydın ve Havâlisi Umûm Kuvâ-yı Milliye Kumandanı

Muğla'da yeniden teşekkül eden Hey'et-i Milliye bugün yümne-l-kerim işe mübâşeretle Nazilli'deki Kuvâ-yı Milliyeye iltihâk etmek üzere gönüllü efrâd cem'ine başlamışdır. Gerek hey'etimizin netice-i teşebbüsâtı size bildirmesi gerek ahvâlden ve harekâtdan haberdâr ederek buyruğunuz için evvel emirde vesâit-i mümkîne ile muhaberâtımızın te'min-i lâzımeden olmakla bunun ne suretle kâbil olabileceğinin iş'arı ve gönüllü efrâda verilmek üzere burada mevcud silah olmadığından gerçi mülhâkâtda üç bin kadar eslihâ mevcud ise de bunlar Elli Yedinci Fırkaya ait bulunduğundan bu silahlardan beş altı yüz kadarının hey'etimize tahsisi için Mutasarrıflığa ve buradaki Tabur Kumandanlığına emir verdirilmesi rica olunur.

5 / 8 / 35

Muğla Kuva-yı Milliye
Hey'et Reisi
Mehmed Zeki

Koleksiyon	: İSH
Kutu	: 462
Gömlek	: 29
Belge	: 29-1 ve arkası

Belge No: 4162

Bozdoğan

Özel Emrimle Muğla'dan Heyeti Milliye İdaresinin Telgrafıdır.

Köşk'te Aydın ve Havalisi Kuvayı Milliye Genel Komutanlığına

Muğla'da yeniden oluşan Heyeti Milliye, bugün Allah'ın yardımıyla işe başlayarak Nazilli'deki Kuvayı Milliyeye katılmak üzere gönüllü asker toplamaya başlamıştır. Gerek heyetimizin girişimlerinin sonucunun size bildirilmesi gerek durumdan ve harekâttan haberdar edilerek, emriniz için öncelikle uygun bir vasıtayla haberleşmemizin sağlanmasının gerekli olduğundan bunun ne şekilde yapılabileceğinin bildirilmesi ve gönüllü erlere verilmek üzere burada mevcut silâh olmadığından, gerçi bağlı yerlerde 3000 kadar silâh mevcut ise de bunlar 57 nci Tümene ait bulunduğundan bu silâhlardan 500-600 kadarının heyetimize tahsisi için mutasarrıflığa ve buradaki Tabur Komutanlığına emir verilmesi rica olunur.

5.8.1919

Muğla Kuvayı Milliye
Heyet Başkanı
Mehmet Zeki

Koleksiyon : İSH
Kutu : 462
Gömlek : 29
Belge : 29-1 ve arkası

Belge No: 4163

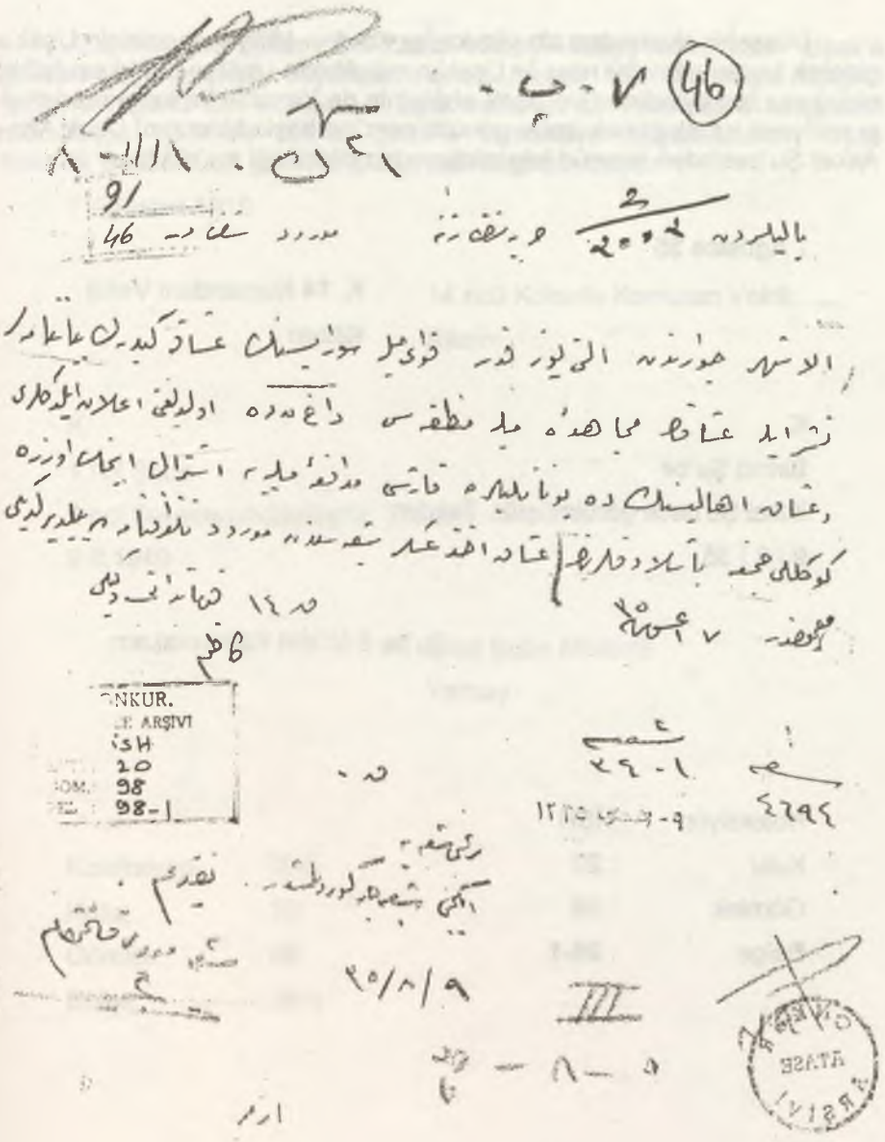

Belge No: 4163

Balıkesir'den Harbiye Nezâretine Mevrûd Şifredir.

(Alaşehir civarından altı yüz kadar Kuvâ-yı Milliye süvarisinin Uşak'a giderek beyân-nâmeler neşr ile Uşak'ın mücâhede-i milliye mıntıkası (şifre) olduğunu ilân eyledikleri ve Uşak ahâlisinin de Yunanlılara karşı müdafaa-yı milliyeye iştirâk etmek üzere gönüllü cem'ine başladıklarının) Uşak Ahz-ı Asker Şu'besinden mevrûd telgrafnâmeden bildirildiği ma'rûzdur.

7 Ağustos 35

K. 14 Kumandanı Vekili
Kâzım

K.
Birinci Şu'be
İkinci Şu'bece görülmüştür. Takdim.
9 / 8 / 35

Şu'be 2 Müdiri Kâim-makam

Koleksiyon : İSH
Kutu : 20
Gömlek : 98
Belge : 98-1

Belge No: 4163

Balıkesir'den Harbiye Nezaretine Gelen Şifredir.

Alaşehir civarından 600 kadar Kuvayı Milliye süvarisinin Uşak'a giderek yayımladıkları beyannamelerle, Uşak'ın Millî Mücadele bölgesi (şifre) olduğunu ilân ettikleri ve Uşak halkının da Yunanlılara karşı millî müdafaaya katılmak üzere, gönüllü toplamaya başladıklarının Uşak Askerlik Şubesinden gelen telgrafta bildirildiği arz olunur.

7 Ağustos 1919

14 ncü Kolordu Komutan Vekili
Kâzım

K.
1 nci Şube
2 nci Şubece görülmüştür. Takdim.
9.8.1919

2 nci Şube Müdürü
Yarbay

Koleksiyon : İSH
Kutu : 20
Gömlek : 98
Belge : 98-1

Belge No: 4164

GNKUR ATASE ARŞİVİ
A 1/1
D 75
F 48-1

جنیف ده

جریده نه

مورد دوشنبه

٢٥/٧/٢٢ تاریخلی و ٧٦ نومرولو اولوب ٢٥/٨/٦ ده اصل اولان شفره

٣ — قوای ملیه یونانه مقابله قاتی سلاح حاملیه آدیه ویلمقدا اهالیسندن مقداری

تاشه دکلدر. حالبوکه اوچ ساعت اوده سنده ده تکلر دخاقص ایده بیلور. الیوم بر اشغم

تخته کرمکلده ده. الیوم قوماندانلری یورمیه یه قوماندانه دیین ایسه ٢٨ ...

آدیه محاربه سنه قوه ملیه الماده ایتدی ٢٥/٦/٢٩ تاریخ و ١٠٩٢ نومرولو ایورلر

وحده ایدیلاره یکلیشی مدداری یونانه مقابله قاتی سلاح حاملیلاره پیشرو

اولاره قدر تدل ودادر. ایتالیانلر معاونتی کندی اشغال منطقه سنده

قوای ملیه نک وقانه اعماده عیه ایتمکده عیاندر. بوده مشاهده اخر اکلاشلمقده در.

یونانیلری مندرس سرحدلر جنوبنه آتلری مندرسه اوزه اشغال حدودنی تشکیل ایتمکده

بنمشدر. مع هذا ملتجی اهالی یه مواد اعاشه توزیعی کبی معاونتلرده بولنیورلر.

٧ — یونانه استیلاسی آتاسنه هجرت ایده والیوم کوبلری یونانه اشغال منطقه سنه قالان

اهالی یونانه مقابله توشنا یورلر. عودت ایتمکدر. ویونانه اشغالی دوام

ایتدکجه بوده ایتمکدر. یونانلر قوای قطعی سیز دیمکلیه منطقه سنده در.

GNKUR.
ATASE ARŞİVİ
KOL: ISH
KUTU: 37
GÖM.: 133
BEL.: 133-2

GNKUR ATASE ARŞİVİ
A 1/1
F 48-2

اعاشه مایه ایله آزوقه تاریخه قیاسلنمقده در. یونانلر مالم وقسمی مختلف کوبلاره

موقتاً اسکان ایلمشدر.

٢ — قوای ملیه کولوکلی خالیلیه یونانه تعرضاتنه مدافعه قادر بر وضعیتده در.

فقط اطلاری تعرضدر. ویونانلیلر محاربه ده دوام امرنه عزم نیتلری تدلدل

ایتمکده در. ٢٥/٨/٩ فرقه ٥٧ قوماندانی

ورودی ١٨ ده

سعید

GNKUR.
ATASE ARŞİVİ
KOL: ISH
KUTU: 37
GÖM.: 133
BEL.: 133-3

II

III

Belge No: 4164

Çine'den Harbiye Nezâretine Mevrûd Şifredir.

C. 22 / 23.7.35 tarihli ve 76 numrolu olup 6 / 8 / 35'de vâsıl olan şifre

1. Kuvâ-yı Milliye Yunan mezâlimine karşı silaha sarılmış Aydın ve mülhâkatı ahâlisindendir. Mikdârı sabit değildir. Hâlen üç bin raddesindedir. Tekessür ve tenâkus edebilir. El-yevm bir intizam tahtına girmektedir. El-yevm kumandanları yüz yetmiş beş kumandan vekili iken 28 Haziran 35'de Aydın muharebesinde Kuvve-i Milliyeye iltihâk ettiği 29 / 6 / 35 tarih ve 1093 numrolu raporla arz edilen Binbaşı (şifre) Yunan mezâlimine karşı silaha sarılanlara piş-rev olan (şifre) İtalyanların muaveneti kendi işgâl mıntıkasından (okunamadı) Kuvâ-yı Milliyenin harekâtına iğmâz-ı ayn etmekden ibaretdir ki bu da müşahedâtımızla anlaşılmaktadır. Yunanîleri Menderes nehrinin cenûbundan atmaları Menderes'in aralarında işgâl hududunu teşkil etmesinden münbaisdir. Maa-hazâ mülteci ahâliye medar-ı iaşe tevzi'i gibi muavenetlerde bulunuyorlar.

2. Yunan istilâsı esnasında hicret eden ve el-yevm köyleri Yunan işgâli mıntıkasında bulunan ahâli Yunan mezaliminden tevehhüşen yurtlarına avdet etmemişlerdir. Ve Yunan işgâli devam ettiği müddetce de etmeyeceklerdir. Bunların kısm-ı a'zamı sınır ve Kaçarlıd mıntıkasındadırlar.

İane-i milliye ile azuretlerinin tehvinine çalışılmaktadır. Bunların mühim bir kısmı muhtelif köylere muvakkaten iskân edilmişdir.

3. Kuvâ-yı Milliye bu günkü haliyle Yunan taarruzâtına müdafaaya kâdir bir vaziyetdedir. Fakat emelleri taarruzdur. Ve Yunanlılarla mücadelede devam emrinde azm-i niyetleri tezelzül olduğu. 9 / 8 / 35

Fırka 57 Kumandanı

Şefik

Vürûdu 18 minh

Koleksiyon : İSH
Kutu : 37
Gömlek : 133
Belge : 133-2, 3

Belge No: 4164

Çine'den Harbiye Nezaretine Gelen Şifredir.

22 / 23.7.1919 tarih ve 76 numaralı olup 6.8.1919'da gelen şifreye cevaptır.

1. Kuvayı Milliye, Yunan mezalimine karşı silâha sarılmış Aydın ve Aydın'a bağlı olan yerlerdeki halktan oluşmaktadır. Miktarı sabit değildir. Hâlen 3000 civarındadır. Artar veya azalabilir. Bugün bir düzene girmektedir. Bugün komutanları 175 nci Alay Komutan Vekili iken 28 Haziran 1919'da Aydın Muharebesi'nde Kuvayı Milliyeye katıldığı, 29.6.1919 tarih ve 1093 numaralı raporla arz edilen Binbaşı (şifre) Yunan mezalimine karşı silâha sarılanlara öncü olan (şifre) İtalyanların yardımları, kendi işgal bölgesinden (okunamadı) Kuvayı Milliyenin harekâtına göz yummaktan ibarettir ki bu da gözlemlerimizle anlaşılmaktadır. Yunanlıları Menderes nehrinin güneyinden atmaları, Menderes'in aralarında işgal sınırını oluşturmasından kaynaklanmaktadır. Bununla beraber mülteci halka iaşe dağıtılması gibi desteklerde de bulunuyorlar.

2. Yunan istilâsı sırasında göç eden ve bugün köyleri Yunan işgali bölgesinde bulunan halk, Yunan mezaliminden korkarak yurtlarına dönmemişler ve Yunan işgali devam ettiği sürece de dönmeyeceklerdir. Bunların büyük bir kısmı sınır ve Kaçarlıd bölgesindedirler.

Millî yardım ile azuretlerinin kolaylaştırılmasına çalışılmaktadır. Bunların önemli bir kısmı çeşitli köylere geçici olarak yerleştirilmiştir.

3. Kuvayı Milliye bugünkü hâli ile Yunan taarruzlarını savunmaya yeterli bir durumdadır. Ancak amaçları taarruzdur ve Yunanlılarla mücadeleye devamda kararlılıklarının sarsıldığı

9.8.1919

57 nci Tümen Komutanı

Şefik

Gelişi 18'de

Koleksiyon : İSH
Kutu : 37
Gömlek : 133
Belge : 133-2, 3

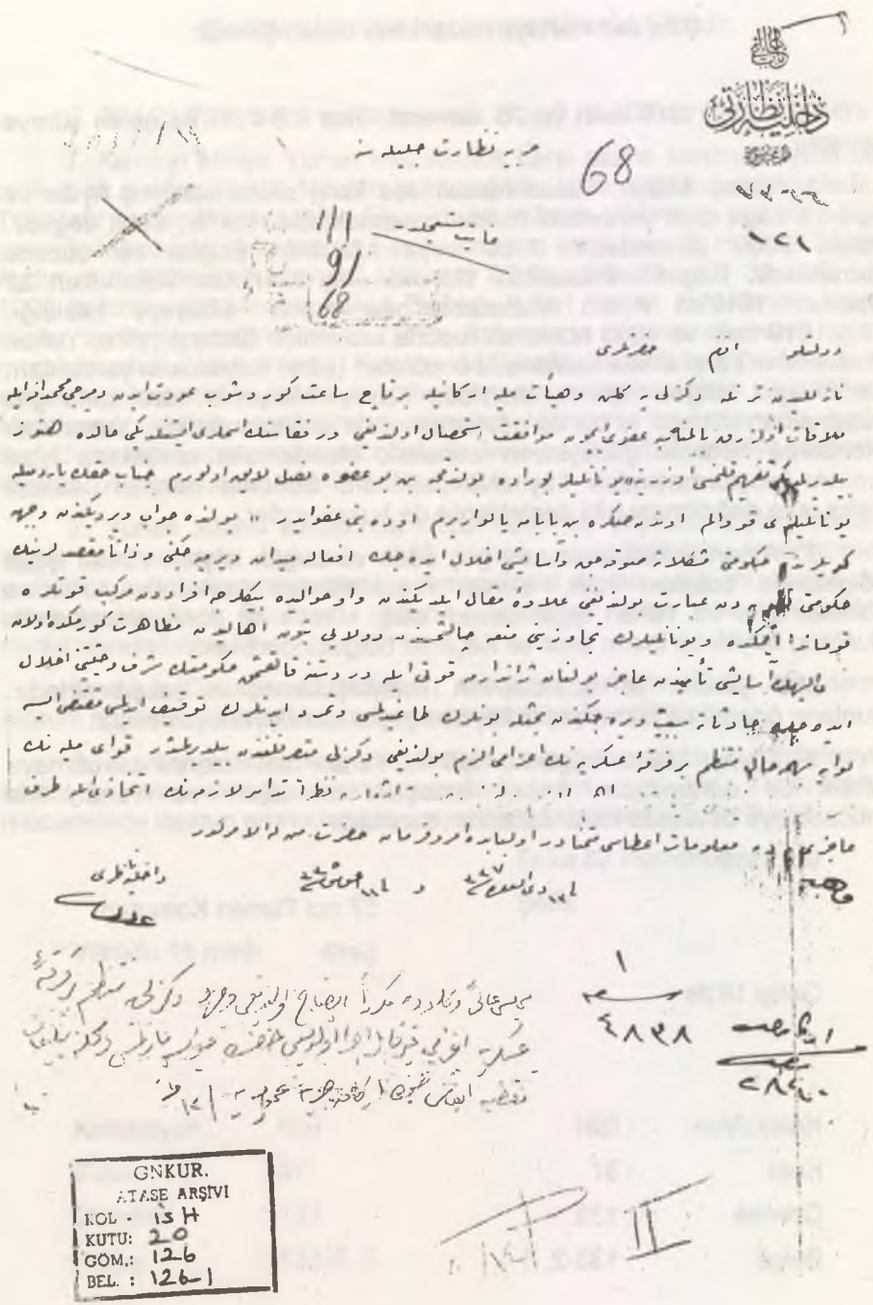

14 / 8 / 35

Harbiye Nezâret-i Celilesine

Gâyet müsta'celdir.

Devletlü Efendim Hazretleri

Nazilli'den trenle Denizli'ye gelen ve Hey'et-i Milliye erkânıyla birkaç saat görüşüp avdet eden Demirci Mehmet Efe ile mülâkat olunarak bil-münasebe afvı için muvafakat istihsal olunduğu ve rüfekâsının isimleri istenildiği halde henüz bildirilmediği tefhim kılınması üzerine "Yunanlılar burada bulundukça ben bu afva nasıl lâyık olurum. Cenâb-ı Hakkın yardımıyla Yunanlıları kovalım. Ondan sonra ben babama yalvarayım. O da beni afv eder." yolunda cevap verdiğinden ve cebhe gerilerinde hükûmeti müşkilâta sokacak ve asayişi ihlâl edecek ef'ale meydan vermeyeceğini ve zaten maksadlarının hükûmeti takviyeden ibâret bulunduğunu ilâve-i makal eylediğinden ve o havalide binlerce efrâddan mürekkeb kuvvetlere kumanda etmekde ve Yunanlıların tecâvüzünü men'e çalışmasından dolayı bütün ahâliden müzaheret görmekde olan müşarün-ileyhin asayişi te'minden âciz bulunan jandarma kuvveti ile der-destine kalkışmak hükûmetin şeref ve haysiyetini ihlâl edecek hadisâta sebebiyet vereceğinden bahisle bunların dağıtılması ve temerrüd edenlerin tevkif edilmesi muktezi ise Livaya be-heme-hâl muntazam bir fırka-i askeriyenin i'zâmı elzem bulunduğu Denizli Mutasarrıflığından bildirilmişdir. Kuvâ-yı Milliyenin her halde dağıtılması siyaseten de ehem ve elzem bulunmasına ve suret-i iş'ara nazaran tedâbir-i lâzimenin ittihazı ile taraf-ı âciziye de ma'lûmat i'tâsı mütemennadır. Ol bâbda emr ü ferman hazret-i men leh-ül-emrindir.

13 Zilkade 337 ve 11 Ağustos 335

Dahiliye Nazırı

Meclis-i âli-i Vükelâ'da mükerreren izâh olunduğu vechle Denizli'ye muntazam bir fırka-i askeriye i'zâmı gayr-ı kâbil-i icrâ olduğu hakkında cevab yazılması ve mahalline ma'lûmat-ı mukteziye ifâsı zımnında Erkân-ı Harbiye-i Umumiyeye / 12 minh.

Koleksiyon	: İSH
Kutu	: 20
Gömlek	: 126
Belge	: 126-1

Belge No: 4165

14.8.1919

Harbiye Nezaretine

İvedi

Nazilli'den trenle Denizli'ye gelen ve Heyeti Milliye ileri gelenleriyle birkaç saat görüşüp geri dönen Demirci Mehmet Efe ile konuşarak, vakti gelince affı için izin verildiği ve arkadaşlarının isimleri istenildiği hâlde henüz bildirilmediğinin açıklanması üzerine "Yunanlılar burada bulundukça ben bu affa nasıl lâyık olurum. Allah'ın yardımıyla Yunanlıları kovalım. Ondan sonra ben babama yalvarayım. O da beni affeder." yolunda cevap verdiğinden ve cephe gerilerinde hükûmeti zor duruma sokacak, asayişi bozacak faaliyetlere meydan vermeyeceğini ve zaten amaçlarının hükûmeti takviyeden ibaret olduğunu ilâve olarak söylemiştir. Bu bölgede binlerce kişiden oluşan kuvvetlere komuta etmesinden ve Yunanlıların tecavüzünü engellemeye çalışmasından dolayı bütün halktan destek görmekte olan Demirci Mehmet Efeyi, asayişi sağlamaktan aciz bulunan jandarma kuvveti ile yakalamaya çalışmak, hükûmetin şeref ve haysiyetini ihlâl edecek olaylara sebebiyet vereceğinden söz ederek bunların dağıtılması ve direnenlerin tutuklanması, gerekiyorsa livaya mutlaka düzenli bir tümenin gönderilmesinin lüzumlu olduğu Denizli Mutasarrıflığından bildirilmiştir. Kuvayı Milliyenin her durumda dağıtılması siyaseten de önemli ve gerekli bulunmasına ve bildirildiği şekilde gerekli tedbirlerin alınması ile bize de bilgi verilmesi temenni edilir. Bu konuda emir sizindir.

11 Ağustos 1919

İçişleri Bakanı

Meclis-i Vükelâda tekrar arz olunduğu gibi, Denizli'ye muntazam bir tümen gönderilmesi mümkün olmadığı hakkında cevap yazılması ve bölgesine gerekli bilginin verilmesi konusunda

Genelkurmaya / 12'de

Koleksiyon	: İSH
Kutu	: 20
Gömlek	: 126
Belge	: 126-1

Belge No: 4166

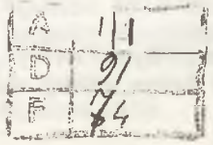

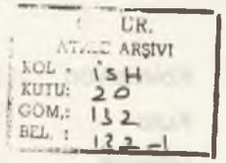

Belge No: 4166

Karesi'den

Harbiye Nezâret-i Celilesine Mevrûd Şifredir.

C. 16 Ağustos 35 tarih ve 4869 numrolu şifreye: Kuvâ-yı Milliyenin tecavüzî harekâtda bulunmamaları için tedâbir-i lâzime edildiği ma'ruzdur.

14 Ağustos 35

K. 14 K. Vekili

Miralay

Kâzım

Kısım 2 Ş'ube1'e ait 18 Ağustos 35.

Koleksiyon : İSH

Kutu : 20

Gömlek : 132

Belge : 132-1

Belge No: 4166

Balıkesir'den Harbiye Nezaretine Gelen Şifredir.

16 Ağustos 1919 tarih ve 4869 numaralı şifreye cevaptır: Kuvayı Milliyenin tecavüzî harekâtta bulunmamaları için gerekli tedbirlerin alındığı arz olunur.

14 Ağustos 1919

14 ncü Kolordu Komutan Vekili

Albay Kâzım

2 nci Kısım, 1nci Şubeye ait.

18 Ağustos 1919

Koleksiyon : İSH

Kutu : 20

Gömlek : 132

Belge : 132-1

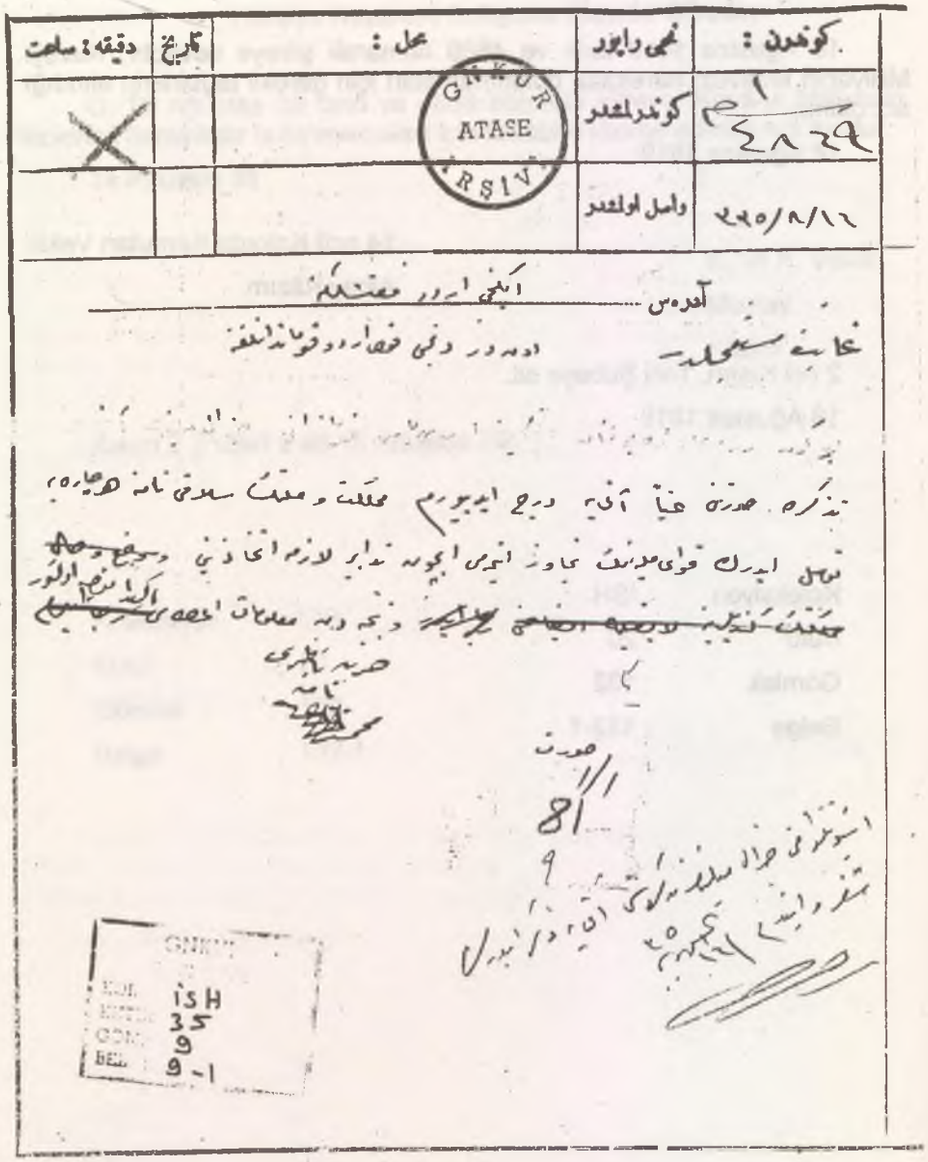

دقیقه : ساعت	تاریخ	محل :	نمی رابور	کوندرن :
			کوندرلمقدر	٤٨٢٩
			واصل اولمقدر	٢٢٥/٨/١٦

آدرس ..... اکنجی اردو مفتشلکنه

غایت مستعجل — ادرنه در دخی فصار دوقوماندانلغنه

تذکره صورتنه عیناً آتیه درج ایدیورم مملکت و ملت سلامتی نامنه هر چاره، قبول ایدرك قوای مدافعه نماونه انیمس ایچون تدابیر لازمه اتخاذنی و ~~[illegible]~~ ~~مملکت تذکره [illegible]~~ و نیجه دیه معلومات اخذنی اکنجی اردو اولور

حربیه نظارتی

صورت

81/1

9

GNKOR ATASE ARŞİV

GNKOR
KOL İSH
KUTU 35
GÖM. 9
BEL. 9-1

İkinci Ordu Müfettişliğine

On Dördüncü Kolordu Kumandanlığına

Gâyet müsta'celdir.

Bugün Dersaadet'te bulunan İngiliz Ordusu Başkumandanı Ceneral Milne'den alınan tezkire sûretini aynen âtiye derc ediyorum. Memleket ve milletin selâmeti nâmına her çâreye tevessül ederek Kuvâ-yı Milliyenin tecâvüz etmemesi için tedâbir-i lâzıme ittihâzını ve neticeden ma'lûmat i'tâsı ekiden tavsiye olunur.

Harbiye Nazırı

Nâmına

İş bu telgrafı Ceneral Milne'in tezkiresini âtiye zikr ederek şifre etdim. 16 Ağustos 35.

Koleksiyon : İSH
Kutu : 35
Gömlek : 9
Belge : 9-1

Belge No: 4167

2 nci Ordu Müfettişliğine

14 ncü Kolordu Komutanlığına

İvedi

Bugün İstanbul'da bulunan İngiliz Ordusu Başkomutanı General Milne'den alınan yazı suretini aynen ilişikte sunuyorum. Memleket ve milletin kurtuluşu adına her çareye başvurarak Kuvayı Milliyenin tecavüz etmemesi için gerekli tedbirlerin alınması ve sonuçtan bilgi verilmesi önemle tavsiye olunur.

Harbiye Nazırı

Adına

Bu telgrafı, General Milne'in tezkiresini ilişikte sunarak şifre ettim. 16 Ağustos 1919.

Koleksiyon	: İSH
Kutu	: 35
Gömlek	: 9
Belge	: 9-1

Belge No: 4168

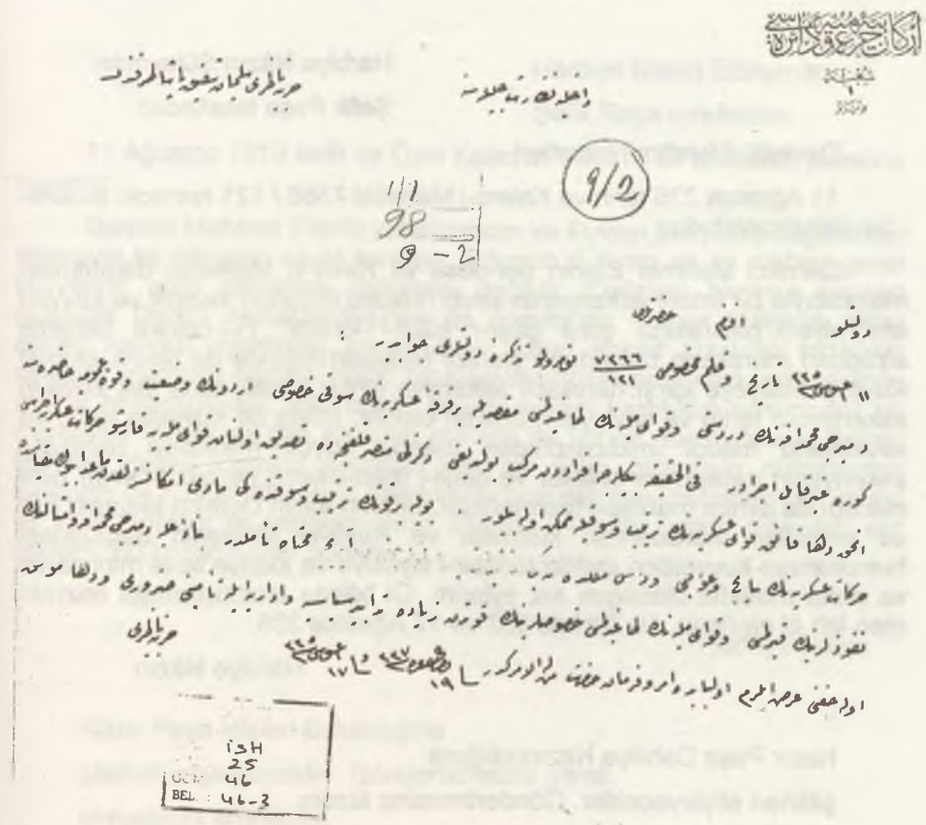

Belge No: 4168

Dâhiliye Nezâret-i Celilesine

Harbiye Nâzırı Süleyman
Şefik Paşa tarafından

Devletlü Efendim Hazretleri

11 Ağustos 335 tarih ve Kalem-i Mahsûsi 7366 / 121 numrolu tezkire-i devletleri cevabıdır:

Demirci Mehmet Efenin der-desti ve Kuvâ-yı Milliyenin dağıtılması maksadıyla bir fırka-i askeriyenin sevki hususu ordunun vaziyet ve kuvve-i umûmiye-i hâzırasına göre gayr-ı kâbil-i icrâdır. Fi-l-hakika binlerce efrâddan mürekkep bulunduğu Denizli Mutasarrıflığınca da tasdik olunan Kuvâ-yı Milliyeye karşı harekât-ı askeriyye icrası ancak daha fâik kuvâ-yı askeriyenin tertip ve sevkiyle mümkün olabilir. Böyle bir kuvvetin tertip ve sevkindeki maddî imkânsızlıkdan maada büyük mikyasda harekât-ı askeriyenin netâyic ve avâkıbı ve dâhil-i memlekette ne gibi te'sirâtı bâdi olacağı da ayrıca muhtâc-ı teemmüldür. Binaen-aleyh Demirci Mehmet Efe ve emsâlinin nüfuzlarının kırılması ve Kuvâ-yı Milliyenin dağıtılması hususlarının kuvvetden ziyâde tedâbir-i siyâsiye ve idâriye ile te'mini zarûri ve daha muvâfık olacağını arz eylerim. Ol bâbda emr ü fermân hazret-i men leh ül emrindir. 19 Zilkâde 337 ve 17 Ağustos 335.

Harbiye Nâzırı

Nazır Paşa Dahiliye Nazırınalığına
şifâhen söyleyecekler. Gönderilmesine lüzum
olmadığını emir buyurdular.

Koleksiyon : İSH
Kutu : 25
Gömlek : 46
Belge : 46-3

Belge No: 4168

İçişleri Bakanlığına

Harbiye Nazırı Süleyman
Şefik Paşa tarafından

11 Ağustos 1919 tarih ve Özel Kalemin 7366 / 121 numaralı yazısına cevaptır.

Demirci Mehmet Efenin yakalanması ve Kuvayı Milliyenin dağıtılması amacıyla bir tümenin sevki konusu, ordunun durumu ve şu andaki genel kuvvetine göre yapılması mümkün değildir. Doğrusu binlerce kişiden oluştuğu Denizli Mutasarrıflığınca da onaylanan Kuvayı Milliyeye karşı askerî harekât yapılması ancak daha üstün askerî kuvvetin tertip ve sevkiyle mümkün olabilir. Böyle bir kuvvetin düzenlenip sevk edilmesinde maddî imkânsızlıktan çok, büyük ölçüde askerî harekâtın sonucunun ve memleket içinde ne gibi etkisinin olacağı da ayrıca düşünülmeye değer. Bundan dolayı Demirci Mehmet Efe ve onun gibilerinin nüfuzlarının kırılması ve Kuvayı Milliyenin dağıtılması hususlarının kuvvetten çok siyasî ve idarî tedbirler ile sağlanmasının zorunlu ve daha uygun olacağını arz ederim. Bu konuda emir sizindir.

17 Ağustos 1919

Harbiye Nazırı

Nazır Paşa İçişleri Bakanlığına
şifahen söyleyecekler. Gönderilmesine gerek
olmadığını emrettiler.

Koleksiyon : İSH
Kutu : 25
Gömlek : 46
Belge : 46-3

GNKUR ATASE ARŞİVİ

[صورت معروضه -]

A 5/2066
D
F 210-1
GNKUR ATASE ARŞİVİ
KOL : İSH
KUTU: 322
GÖM.: 47
BEL. : 47-2

On İkinci Kolordu Kumandanlığına

Asayişe müteallikdir.
18 / 8 / 35

Dersaâdet'de bulunan İngiliz Ordusu Başkumandanı Ceneral Milne'den 16 Ağustos 335 tarihinde Harbiye Nezâretine yazılan tezkirenin sûreti merbuttur.

Te'min-i hukûk ve muhafaza-i namus emel-i mukaddesiyle ruh-u milletden tülû' etmiş olan Kuvâ-yı Milliyenin maksadı Yunanlıların tahdid-i işgalleri veya arada bir mıntıka-i bî-tarafî teşkili olmayıp işgâl mıntıkasında kalan din kardeşlerinin muhafaza-i hayat ve namusları için mücadele ettikleri ve binaen-aleyh maksad-ı milletin Yunanlıları denize dökünceye kadar fedakârlıkta bulunmak ve bunun için icâb ederse mahv oluncaya kadar çalışmakdan ibâret olduğu ma'lûm olduğundan keyfiyet nezâret-i celîleye arz edilmiş ve o nokta-i nazardan yani Aydın vilâyetinin kâmilen Yunanlılardan tathiriyle icâb ediyorsa İngiliz kıtaatı tarafından işgâli için teşebbüsât-ı siyâsiyede bulunulması istirhâm olunmuştur. Binâen-aleyh şimdilik müdafaada kalınması hususunu bizzat ve cephelerdeki kıtaat kumandanları vasıtâsıyla ve diğer münâsip zevâtla Redd-i İlhak Hey'etlerine ve Kuvâ-yı Milliye Kumandanlarına tebliğ ettirilmesi ve neticeden ma'lûmât itâsı mercûdur.

İkinci Ordu Müfettiş Vekili
Miralay

(Sûret melfufdur.)

Koleksiyon : İSH
Kutu : 322
Gömlek : 47
Belge : 47-2

Belge No: 4169

12 nci Kolordu Komutanlığına

Asayişe dair

18.8.1919

İstanbul'da bulunan İngiliz Ordusu Başkomutanı General Milne'den 16 Ağustos 1919 tarihinde Harbiye Nezaretine yazılan yazının sureti ilişiktedir.

Hukukun sağlanması, namusun korunması kutsal amacıyla, milletin ruhundan doğmuş olan Kuvayı Milliyenin maksadı, Yunanlıların işgallerinin sınırlandırılması veya arada bir tarafsız bölge oluşturulmayıp işgal bölgesinde kalan din kardeşlerinin hayat ve namusunun korunması için mücadele ettikleri ve bundan dolayı milletin amacının Yunanlıları denize dökünceye kadar fedakârlıkta bulunmak ve bunun için gerekirse mahvoluncaya kadar çalışmaktan ibaret olduğu malûm olduğundan, durum Nezarete arz edilmiş ve bu açıdan yani Aydın vilâyetinin tamamen Yunanlılardan temizlenmesiyle, gerekiyorsa İngiliz birlikleri tarafından işgali için siyasî teşebbüste bulunulması rica olunmuştur. Bundan dolayı şimdilik savunmada kalınması hususunun bizzat ve cephelerdeki birlik komutanları aracılığıyla ve diğer uygun kişilerle Reddi İlhak heyetlerine ve Kuvayı Milliye komutanlarına tebliğ ettirilmesi ve sonuçtan haberdar edilmesi rica olunur.

2 nci Ordu Müfettiş Vekili

Albay

(Suret ilişiktedir.)

Koleksiyon : İSH

Kutu : 322

Gömlek : 47

Belge : 47-2

Belge No: 4170

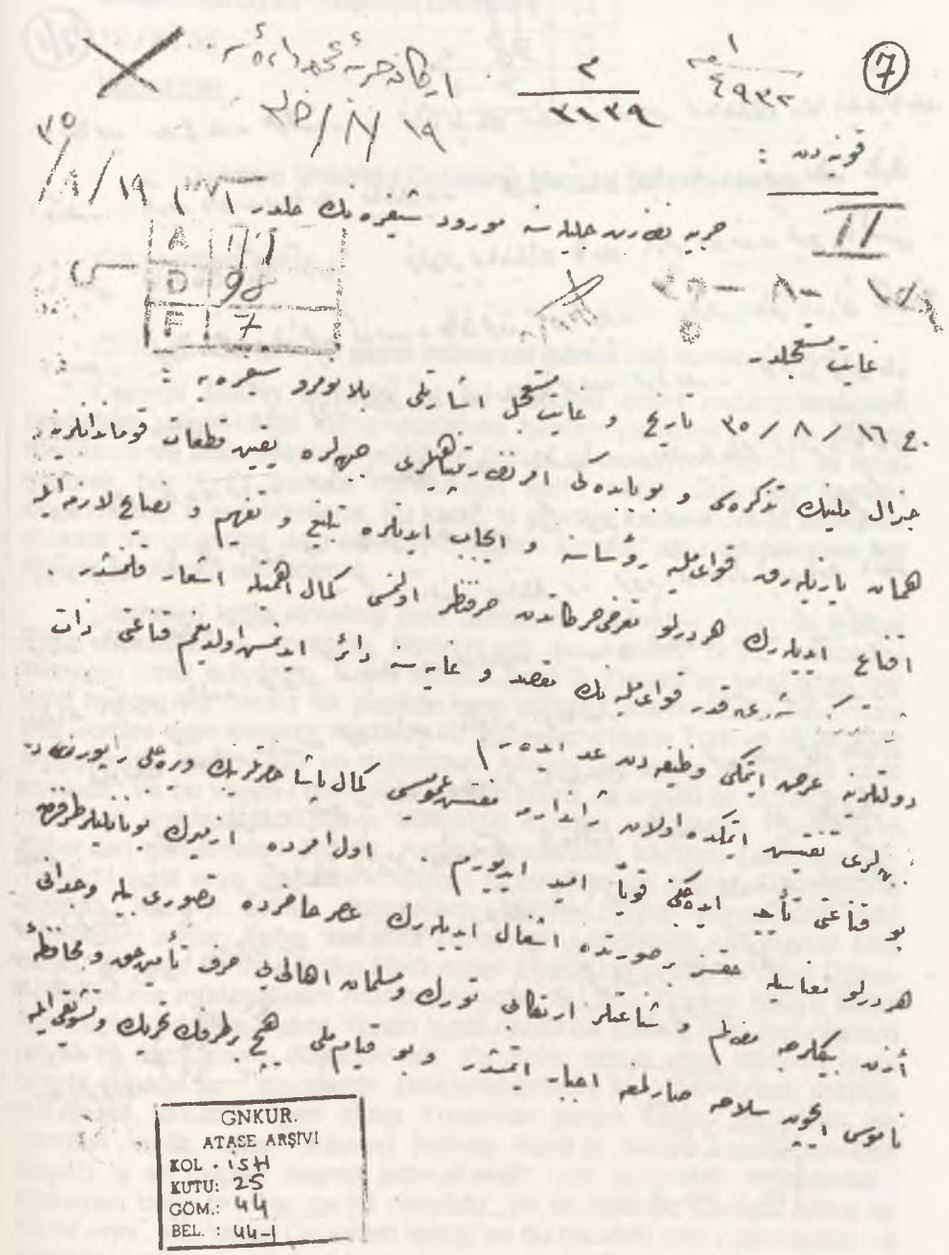

GNKUR.
ATASE ARŞIVI
KOL : İSH
KUTU: 25
GÖM.: 44
BEL. : 44-1

GNKUP
ATASE ARŞİVİ
KOL 1514
KUTU 25
GÖM. 44
BEL 44-2

Belge No: 4170

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Dâiresine

19 / 8 / 35

Konya'dan

Harbiye Nezâret-i Celilesine Mevrûd Şifrenin Hallidir.

Gâyet müsta'celdir.

C. 16 / 8 / 35 tarih ve gayet müsta'cel işâretli bilâ numro şifreye:

Ceneral Miln'in tezkiresi ve bu babdaki emr-i nezaretpenâhileri cephelere yakın kıtaat kumandanlarına hemen yazılarak Kuvâyı Milliye rüesâsına ve icâb edenlere tebliğ ve tefhim ve nesâyih-i lâzıme ile ikna' edilerek her türlü taarruzi harekâtdan sarf-ı nazar olunması kemâl-i ehemmiyetle iş'ar kılınmışdır. Şu kadar ki şimdiye kadar Kuvâ-yı Milliyenin maksat ve gâyesine dair edinmiş olduğum kanaati zât-ı devletlerine arz etmeyi vazifeden add ederim.

Cepheleri teftiş etmekde olan Jandarma Müfettiş-i Umumisi Kemal Paşa Hazretlerinin vereceği raporun da bu kanaati te'yid edeceğini kaviyyen ümid ediyorum. Evvel emirde İzmir'in Yunanlılar tarafından her türlü ma'nasıyla haksız bir suretde işgal edilerek asr-ı hâzırda tasavvuru bile vicdânı ezen binlerce mezâlim ve şenaatler irtikâbı Türk ve Müslüman ahaliyi sarf-ı temin-i hâk ve muhafaza-i nâmus için silaha sarılmağa icbâr etmişdir. Ve bu kıyâm-ı millî hiçbir tarafın tahrik ve teşviki ile olmayıb rûh-ı milletden doğmuştur. Kuvâ-yı Milliye'nin maksat ve gâyesi Yunanlıların daha ileri gitmemeleri değildir. Aydın vilayetinden kâmilen çekilmeleridir. Tahdid-i işgâl veya arada bir mıntıka-i bî tarafî te'sisi mücadelenin önünü alamaz. Kuva-yı Milliye Yunanlıların kâmilen İzmir vilâyetinden geri alınmasını istiyor. Buna muvaffak olmak için kendisinde kâfi kuvvet hiss ediyor. Bî taraf mıntıka ihdâsı sükûnetden ziyâde karışıklığı ve diğer Düvel-i İ'tilafiye'nin müdâhalesini mûcib olacakdır. Bu gün Kuvâ-yı Milliye kendi mevcûdiyetlerinden ziyâde Yunan işgâli dahilinde kalmış olan kadınlarının hayat ve namuslarını düşünüyorlar. Ya mahv olmak veya kâmilen bunu te'min etmeğe azm etmişlerdir. Bendeniz eminim ki Yunan kıtaatı mezkûr vilâyetden tamamen geri alınıp Yunanlılar yerine lüzum görüyorlar ise kâmilen İngiliz kıtaatı ikâmesi halinde Kuvâ-yı Milliye kendiliklerinden dağılıb iş ve güçleri başına gideceklerdir. İşte hükümetin teşebbüsât-ı siyâsiyesi bunu te'mine ma'tuf olmalıdır. Ve bu hakikatı Ceneral Milne de takdir eder. Ma-hazaa Ceneralin tebliği ve bu babdaki emr-i sâmilerinin ve cebhelere tayin olan kıtaat kumandanların nesâyih ve irşadâtının Kuva-yı Milliye rüesasınca her halde ehemmiyet-i lâzime ile nazar-ı dikkate alınarak

her dürlü taarruzî harekâtdan ictinâba gayret edileceğini zann ediyorum. Neticenin ayrıca bildirileceği ma'ruzdur. 17 Ağustos 335

Şifre Kalemine vürûdu 19 minh

İkinci Ordu Müfettiş Vekili

Selahaddin

Koleksiyon : İSH

Kutu : 25

Gömlek : 44

Belge : 44-1, 2

Belge No: 4170

Genelkurmay Dairesine

19.8.1919

Konya'dan Harbiye Nezaretine Gelen Şifrenin Çözümüdür.

İvedi

16.8.1919 tarih ve ivedi işaretli numarasız şifreye cevaptır:

General Milne'in yazısı ve bu konudaki emirlerinizin cephelere yakın birlik komutanlarına hemen yazılarak Kuvayı Milliye ileri gelenlerine ve gerekli yerlere bildirilerek açıklanması ve gerekli nasihatlarla ikna edilerek her türlü taarruzî harekâttan kaçınılması önemle bildirilmiştir. Şimdiye kadar Kuvayı Milliyenin amacına dair edinmiş olduğum kanaati size bildirmeyi görev sayarım.

Cepheleri teftiş etmekte olan Jandarma Genel Müfettişi Kemal Paşanın vereceği raporun da bu kanaati destekleyeceğini kuvvetle ümit ediyorum. Öncelikle İzmir'in Yunanlılar tarafından her anlamda haksız yere işgal edilerek bu asırda düşüncesi bile vicdanı sızlatan binlerce mezalim ve kötülükler yapılması, Türk ve Müslüman halkı haklarını elde etmek ve namuslarını korumak için silâha sarılmaya zorlamıştır. Bu millî hareket hiçbir tarafın tahrik ve teşvikiyle olmayıp milletin ruhundan doğmuştur. Kuvayı Milliyenin amacı Yunanlıların daha ileri gitmemeleri değildir. Aydın vilâyetinden tamamen çekilmeleridir. İşgalin sınırlandırılması veya arada bir tarafsız bölge oluşturulması, mücadelenin önünü alamaz. Kuvayı Milliye Yunanlıların tamamen İzmir vilâyetinden geri atılmasını istiyor. Bunu başarmak için kendinde yeterli gücün olduğunu hissediyor. Tarafsız bölge oluşturulması sükûnetten çok karışıklığa ve diğer İtilâf devletlerinin müdahalesine neden olacaktır. Bugün Kuvayı Milliye kendi varlıklarından çok, Yunan işgali altında kalmış olan kadınlarının hayat ve namuslarını düşünüyor. Ya mahvolmaya veya tamamen bunu sağlamaya azmetmişlerdir. Ben eminim ki Yunan birlikleri bu vilâyetten tamamen geri atılıp Yunanlılar yerine gerek görüyorlarsa tamamen İngiliz birlikleri yerleştirilmesi hâlinde Kuvayı Milliye kendiliklerinden dağılıp iş ve güçleri başına gideceklerdir. İşte hükûmetin siyasî teşebbüsleri bunu sağlamaya eğimli olmalıdır. Ve bu gerçeği General Milne de takdir eder. Bununla beraber Generalin tebliği ve bu konudaki emirlerinin ve cephelere tayin olan birlik komutanlarının nasihat ve yol göstericiliği Kuvayı Milliye ileri gelenlerince her durumda gerekli önem ve dikkate alınarak her türlü taarruzî harekâttan kaçınmaya gayret edileceğini zannediyorum. Sonucun ayrıca bildirileceği arz olunur.

17 Ağustos 1919

Şifre Kalemine Gelişi 19'da

2 nci Ordu Müfettiş Vekili

Selahaddin

Koleksiyon	: İSH
Kutu	: 25
Gömlek	: 44
Belge	: 44-1, 2

Belge No: 4171

GNKUR. ATASE ARŞİVİ
KOL. : İSH
KUTU: 37
GÖM.: 138
BEL. : 138.2

GNKUR ATASE ARŞİVİ

نازلی در :

حربیه نظارت جلیله سنه مورود شیفره نك علیه

1/1
25
53-1

غایت مجمله در آسایشه متعلقدر

١ — آیدینه قوهٔ ملیه سنی تولید ایدنه ضرورت قطعیه و بو قوتك مالکی و متعهدی و بونك متعهده کی صورت امطانه داخلیه نظارتنه آکلاشیلمادیغی و بو آکلاشیلمامق لغو تلاقیسی ناقابل فلاکتلر احداث ایده بیلمکلی عرض ایتمکلکم بالوسیله مساعده لرینی استرحام

٢ — برای تنقیه نازلیه کلاده عموم رادیم قومانداسی مالم بر مدت ایچونده قالماری آیدینه قوهٔ ملیه قومانداسی طرفندن رجا ایدیلور و وضع ایدیلوب نظارتجه بو طلب تأیید ایدیلور

٣ — سیاسی و حکومت مناقی بر استقامت آلماسنی تأمینه بولنده صورت صورت قوتول ایتمکم قوهٔ ملیه فعالیت معلومه سنك بو معامله سنی غیر آلیه آلمان قوهٔ ملیه قرارلاهنه کلدم . مشار الیه متعهدی باسه بو معامله نك سببی آیشیر دیغنده بونك داخلیه نظارتنه

GNKUR ATASE ARŞİVİ

فرصه و قبول ایده جکمز بر قوهٔ عسکریه ایله حکومت نامنه بو فعالیتی منع و ازاله یه
تشبث افراد عسکریه نك قوهٔ ملیه یه انخراطندن بشقه بر ثمره ویره مه جکی تحقق اولمقله برابر
اساساً بویله بر تشبث حکومت قارشی بوراده کی افراد ملتك امنیت و ارتباطنی سلب
ایده جك وخیم نتائجی تولید ایده جکدر. بو فعالیت محلیهٔ ملیه یه قارشی حکومتجه باشلاجه
بر معامله واسه بو فعالیتك استقامت حرکاتی حکمت و سیاست حکومتله
تألیفندن بشقه بر چاره اولمدیغی قناعتندیز.

بو سوء ظنك آیدینده یك بعید اولدیغی و بناءً علیه آیدینده کی وضعیتده یقیناً تغیر
اولدیغی قوه والیسی ایله بوردور. تصرفات و بلکه نفوذ نظر اداره دن غیر مالك
بعض ملکیه مأمورینك یاکلسه اخبارلرنده منعت اولدیغنه بوراجه قناعت واردر
اعتماد بویسوندر که قوهٔ ملیه حکومت تماماً مقهوردر. هله مقام جلیل خلافت اولدیغه مربوطیت
و عبودیتلری تصور و تصورك فوقنده در. بناءً علیه قوهٔ ملیه نك باشنده بولنان
آلای قومانلغنده حسب الحکم استعفا ویره رك مظلومیتك باشنه کچه جك حاجی شکری بك ایله
کندیسی دولت و حکومتك موضوع بحث اولدیغی شو آنده جدار حمیت و صداقت صافه

11/75
F 53 - 3

GNKUR
ATASE ARŞİVİ
KOL 154
KUTU 37
GÖM 138
BEL 138-4

GNKUR ATASE ARŞİVİ 53/C

قوهٔ مذکوره حقنده حاصل اولان یاکلسه تلقیات نتیجهٔ مضره سی اولدیغی اکلادم سویلدکه:
بو معامله ده ایکی اوچ کون اول یونانلرك آیدینده قوهٔ ملیه آده سنه توحید
افندی نامنده کوندرکی بر پروپاغاندیستك اوزرنده بر علمدار جریده سی ظهور ایده
بو غزتهنك بالاسنده حاجی شکری و محمد اغه نام مستعارلیله نازلی ده تشکیلات ملیه
یونانلرك دوستی حقنده کی داخله نظارتك تبلیغات مشهود اولور. کرك حاجی شکری بك
و کرك محمد اغه [illegible] اوزرنده اویاندیردیغی تأثیر ایله
یونانه طلمه قارشی جانلرینی بذل ایتمکده بشقه بر قاعده لری یوقدر ایله حکومتك بدایه
قارشی بویله بر معامله نك روا کورمسی بیوك بر تأثر تلقی ایدرلر X داخله نظارتیله
اکلاشلدیغه کوره پاشای مشارالیهك بر مدت نازلی ده قالمسی لزومنده اصرار ایتمکده در لر
بو مسئلهٔ مؤسفه نك پاشای مشارالیهك بو سیاحتله ایفاسنه چالیشدقلری خدمات حسنه یی
وکولم بر زمانه کچه دکلسه تأخیره سبب اولدی.

٤ — آیدین قوهٔ ملیه سی حقنده ٢٥/٨/٧ تاریخ و ٩٨٦ نومرو ایله
مقام نظارتپناهیه تقدیم ایتدیکم شفاهیده دخی عرض ایتدیکم اسباب مولده سی ازاله ایدلدکجه
آیدین قوهٔ ملیه سنك وجودنی ازاله ایده جك انجق بر دشمن قوتی اوله بلور حالا وجودنی

11/F 75
D 53 - 2

GNKUR.
ATASE ARŞİVİ
KOL - 154
KUTU: 37
GÖM.: 138
BEL. : 138 - 3

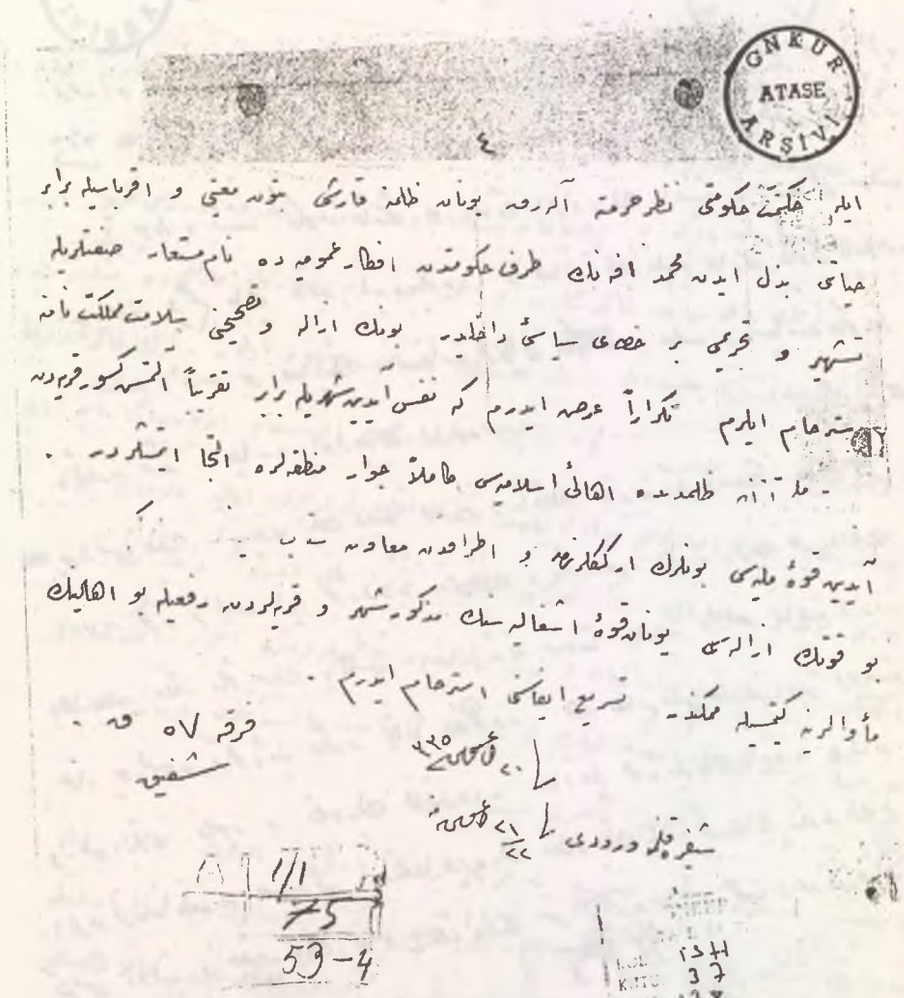

Belge No: 4171

Nazilli'den:

Harbiye Nezâret-i Celilesine Mevrûd Şifrenin Hallidir.

Gâyet aceledir. Asâyişe müteallikdir.

1. Aydın Kuvve-i Milliyesini tevlid eden zarûret-i kat'iyye ve bu kuvvetin mahiyeti ve maksadı ve bunun men'indeki sûret-i imkân Dahiliye Nezâretince anlaşılamadığını ve bu anlaşılamamazlığın telâfisi nâ-kâbil felâketler ihdas edebileceğini arz etmekliğime bil-vesile müsaadelerini istirham eylerim.

2. Berâ-yı teftiş Nazilli'ye gelen Umum Jandarma Kumandanı Kemal Paşanın Nazilli'de bir müddet için kalmaları Aydın Kuvve-i Milliye Kumandanı tarafından rica ediliyor ve vaz' edilen nezâretçilerle bu talep te'yid ediliyor.

3. Siyaset ve hikmet-i hükümete menafi' bir istikâmet almamasını te'min yolunda sık sık kontrol ettiğim Kuvve-i Milliye fa'liyet-i ma'lûmesinin bu muamelesini haber alır almaz Kuvve-i Milliye karargâhına geldim. Müşarün-ileyh hakkında (okunamadı) bu muamelenin sebebini araşdırdığımda bunun Dahiliye Nezâretince kuvve-i mezkûre hakkında hâsıl olan yanlış telâkkinin bir netice-i muzırrası olduğunu anladım. Şöyle ki: Bu muameleden iki üç gün evvel Yunanlıların Aydın'dan Kuvve-i Milliye arasına Tevhid Efendi namında gönderdiği bir propagandistin üzerinde bir Alemdar ceridesi zuhûr eder. Bu gazetenin bâlâsında Hacı Şükrü ve Mehmed Efe nâm-ı müstearıyla Nazilli'de Teşkilât-ı Milliyede bulunanların der-desti hakkındaki Dahiliye Nezaretinin tebligâtı meşhûd olur. Gerek Hacı Şükrü Bey ve gerek Mehmed Efe sırf felâket-i mahalliye-i milliyenin asâb-ı hamiyyet üzerinde uyandırdığı te'sir ile Yunan zulmüne karşı hayatlarını bezi etmekden başka bir kusurları yok iken hükümetin kendilerine karşı böyle bir muamelenin revâ görmesini büyük bir teessürle telâkki ederler. Dahiliye Nezareti ile anlaşılmak için Paşa-yı müşarün-ileyh bir müddet Nazilli'de kalması lüzûmunda ısrar etmekdedirler. Bu mes'ele-i müessifenin Paşa-yı müşarün-ileyhin bu seyahatle ifâsına çalıştıkları hidemât-ı haseneyi ve (okunamadı) bir zaman için olsun te'hire sebep oldu.

4. Aydın Kuvve-i Milliyesi hakkında 2 / 8 / 35 tarih ve 986 numro ile makâm-ı nezâretpenâhiye takdim etdiğim şifrede dahi arz ettiğim esbâb-ı müvellidesi izâle edilmedikçe Aydın Kuvve-i Milliyesinin vücûdunu izâle edecek ancak bir düşman kuvveti olabilir. Hâlen vücûdunu farz ve kabûl edeceğimiz bir kuvve-i askeriye ile hükümet nâmına bu fa'liyeti men' ve izâleye teşebbüs efrâd-ı askeriyenin Kuvve-i Milliyeye iltihâkından başka bir semere veremeyeceği muhakkak olmakla beraber esasen böyle bir teşebbüs hükümete karşı buradaki efrâd-ı milletin emniyet ve irtibâtını selb edecek vahim netâyici tevlid edebilir. Bu fa'liyet-i mahalliye-i milliyeye karşı

hükümetçe yapılacak bir muâmele varsa bu fa'liyetin istikâmet-i harekâtını hikmet ve siyâset-i hükümetle te'lifden başka bir çâre olamayacağı kanaat-i kat'iyyesindeyim. Dahiliye Nezâretinin hâsıl ettiği bu su-i zannın Aydın'dan pek baid olan ve binâen-aleyh Aydın'daki vaziyetten yakînen bî-haber olan Konya Valisi ile Burdur Mutasarrıfının ve belki nüfuz-ı nazar-ı idâreye gayr-ı mâlik daha bazı mülkiye-i me'murîninin yanlış ihbârâtdan münbais olduğuna buraca kanaat vardır. İ'timad buyurulsun ki Kuvve-i Milliye hükümete tamamen müzâhirdir. Hele Makâm-ı Celil-i Hilâfete olan merbûtiyet ve ubûdiyetleri tasvir ve tasavvurun fevkindedir. Binâen-aleyh Kuvve-i Milliyenin başında bulunan Alay Kumandanlığından hasb-el-hamiyye istifa vererek mazlûminin başına geçen Hacı Şükrü Bey ile kendisine devlet ve hukuk-u milletin mevzu'-i bahs olduğu şu an-ı hamiyyetde cidden bir hamiyyet ve sadakât-ı sâfiye ile hikmet-i hükümeti nazar-ı hürmete alarak Yunan zulmüne karşı bütün maiyyeti ve akrabasıyla beraber hayatını bezl eden Mehmed Efenin taraf-ı hükümetten efkâr-ı umumiyede nâm-ı müstear sıfatlarıyla teşhir ve tecrimi bir hatâ-i siyâsi-i dahilidir. Bunun izâle ve tashihini selâmet-i memleket nâmına istirhâm eylerim. Tekrâren arz eylerim ki nefs-i Aydın şehri ile berâber takriben altmış küsur karyeden ibâret mülhakâtının zulm-dîde ahali-i İslâmiyesi kâmilen civar mıntıkalara ilticâ etmişlerdir. Aydın Kuvve-i Milliyesi bunların erkeklerinden ve etrafdan muâvenete şitâb edenlerden mürekkebdir. Bu kuvvetin izâlesi Yunan kuvve-i işgâliyesinin mezkûr şehir ve karyelerden ref'iyle bu ahalinin me'vâlarına gitmesiyle mümkündür. Tesri'-i ifâsını istirhâm ederim.

20 Ağustos 335

Fırka 57 K.

Şefik

Şifre Kalemine vürûdu 21 / 22 Ağustos minh.

Koleksiyon	: İSH
Kutu	: 37
Gömlek	: 138
Belge	: 138-2, 3, 4, 5

Belge No: 4171

Nazilli'den Harbiye Nezaretine Gelen Şifrenin Çözümüdür.

İvedi. Asayişe dair.

1. Aydın Kuvayı Milliyesini oluşturan zorunluluk ve bu kuvvetin mahiyeti ve amacı ve bunun engellenmesinin nasıl mümkün olduğunun İçişleri Bakanlığınca anlaşılamadığını ve bu anlaşılamazlığın telâfisi mümkün olmayan felâketlere neden olacağını arz etmeme bu vesileyle müsaade etmenizi arz ederim.

2. Teftiş için Nazilli'ye gelen Jandarma Genel Komutanı Kemal Paşanın Nazilli'de bir süre için kalması Aydın Kuvayı Milliye Komutanı tarafından rica ediliyor ve görevlendirilen nezaretçilerle bu istek teyid ediliyor.

3. Siyaset ve yönetime aykırı bir yön almamasını temin yolunda sık sık kontrol ettiğim Kuvayı Milliyenin malûm faaliyetinin bu muamelesini haber alır almaz Kuvayı Milliye karargâhına geldim. Kemal Paşa hakkında (okunamadı) bu muamelenin sebebini araştırdığımda; bunun İçişleri Bakanlığınca Kuvayı Milliye hakkında oluşan yanlış anlamanın kötü bir sonucu olduğunu anladım. Şöyle ki; bu muameleden iki üç gün önce Yunanlıların Aydın'dan Kuvayı Milliye arasına Tevhid Efendi adında gönderdiği bir propagandistin üzerinde bir Alemdar Gazetesi çıkar. Bu gazetenin başlığında Hacı Şükrü ve Mehmet Efe takma adıyla Nazilli'de Teşkilâtı Milliyede bulunanların yakalanması hakkındaki İçişleri Bakanlığının tebligatı görülür. Gerek Hacı Şükrü Bey ve gerek Mehmet Efe sırf bölgesel millî felâketin vatanseverlik duyguları üzerinde uyandırdığı etki ile Yunan zulmüne karşı hayatlarını hiçe saymaktan başka bir kusurları yok iken hükûmetin kendilerine karşı böyle bir muameleyi reva görmesini büyük bir üzüntüyle karşılarlar. İçişleri Bakanlığı ile anlaşmak için Kemal Paşanın bir süre Nazilli'de kalması lüzumunda ısrar etmektedirler. Bu üzücü meselenin Kemal Paşanın bu seyehat ile yapmaya çalıştıkları iyi hizmetleri ve (okunamadı) bir zaman için olsun ertelemeye sebep oldu.

4. Aydın Kuvayı Milliyesi hakkında 2.8.1919 tarih ve 986 numara ile Bakanlığa sunduğum şifrede de arz ettiğim ortaya çıkış nedenleri ortadan kaldırılmadıkça Aydın Kuvayı Milliyesinin varlığını yok edecek ancak bir düşman kuvveti olabilir. Hâlen varlığını farz ve kabul edeceğimiz bir askerî kuvvet ile hükûmet adına bu faaliyeti yasaklayıp ortadan kaldırmaya çalışacak askerlerin Kuvayı Milliyeye katılmasından başka bir fayda sağlayamayacağı kesin olmakla beraber esasen büyük bir teşebbüs, hükûmete karşı buradaki halkın emniyet ve bağını koparacak vahim sonuçlar doğurabilir. Bu bölgesel millî faaliyete karşı hükûmetçe yapılacak bir muamele varsa, bu faaliyetin harekât yönünün hükûmetin siyasetiyle uzlaşmadan başka bir çare olmayacağı kesin kanaatindeyim. İçişleri Bakanlığının meydana getirdiği bu kötü düşüncenin Aydın'dan çok uzak

olan ve bundan dolayı Aydın'daki durumdan yakinen habersiz olan Konya valisi ile Burdur mutasarrıfının ve belki idareye hâkim olmayan daha bazı mülkî memurların yanlış ihbarından söz edildiğine dair buraca kanaat vardır. Güvenilsin ki, Kuvayı Milliye hükûmete tamamen yardımcıdır. Hele Hilâfete olan bağlılığı tasvir ve tasavvurun üstündedir. Bundan dolayı Kuvayı Milliyenin başında bulunan Alay Komutanlığından vatanseverlik gereği istifa ederek, zulüm görenlerin başına geçen Hacı Şükrü Bey ile kendisini devlet ve milletin hakları söz konusu olduğu şu vatanseverlik anında cidden bir hamiyet ve sadakat ile yönetime hürmet ederek Yunan zulmüne karşı bütün maiyeti ve akrabasıyla beraber hayatını hiçe sayan Mehmet Efenin hükûmet tarafından kamuoyuna lâkaplarıyla tanıtılıp cezalandırılması bir siyasî hatadır. Bunun giderilmesi ve düzeltilmesini memleketin kurtuluşu adına rica ederim. Tekrar arz ederim ki, Aydın şehri ile beraber yaklaşık 60 küsur köyden ibaret Aydın'a bağlı yerlerde zulme uğrayan Müslüman halk tamamen civar bölgelere iltica etmişlerdir. Aydın Kuvayı Milliyesi, bu yörenin erkeklerinden ve etraftan yardıma gelenlerden oluşmaktadır. Bu kuvvetin yok edilmesi Yunan işgal kuvvetlerinin Aydın şehir ve köylerinden uzaklaştırılması, bu ahalinin yurtlarına gitmesiyle mümkündür. Bunun hızla yapılmasını rica ederim.

20 Ağustos 1919

57 nci Tümen Komutanı

Şefik

Şifre Kalemine 21 / 22 Ağustos'ta

Koleksiyon	: İSH
Kutu	: 37
Gömlek	: 138
Belge	: 138-2, 3, 4, 5

Belge No: 4172

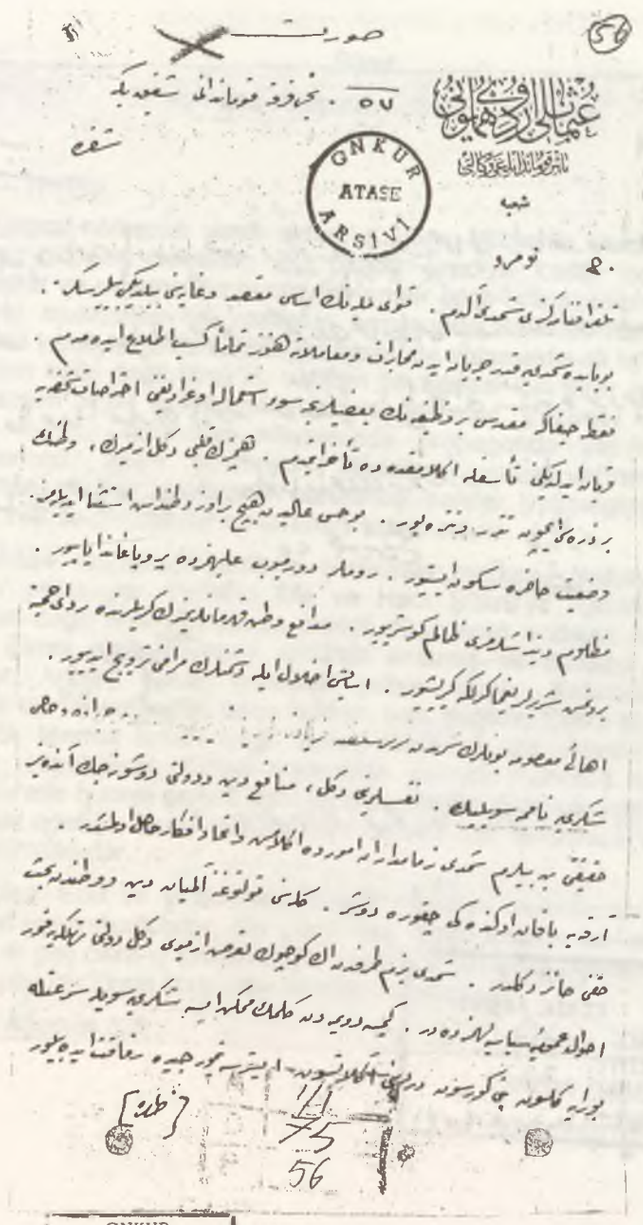

GNKUR.
ATASE ARŞİVİ
KOL : İSH
KUTU: 37
GÖM.: 141
BEL.: 141-1

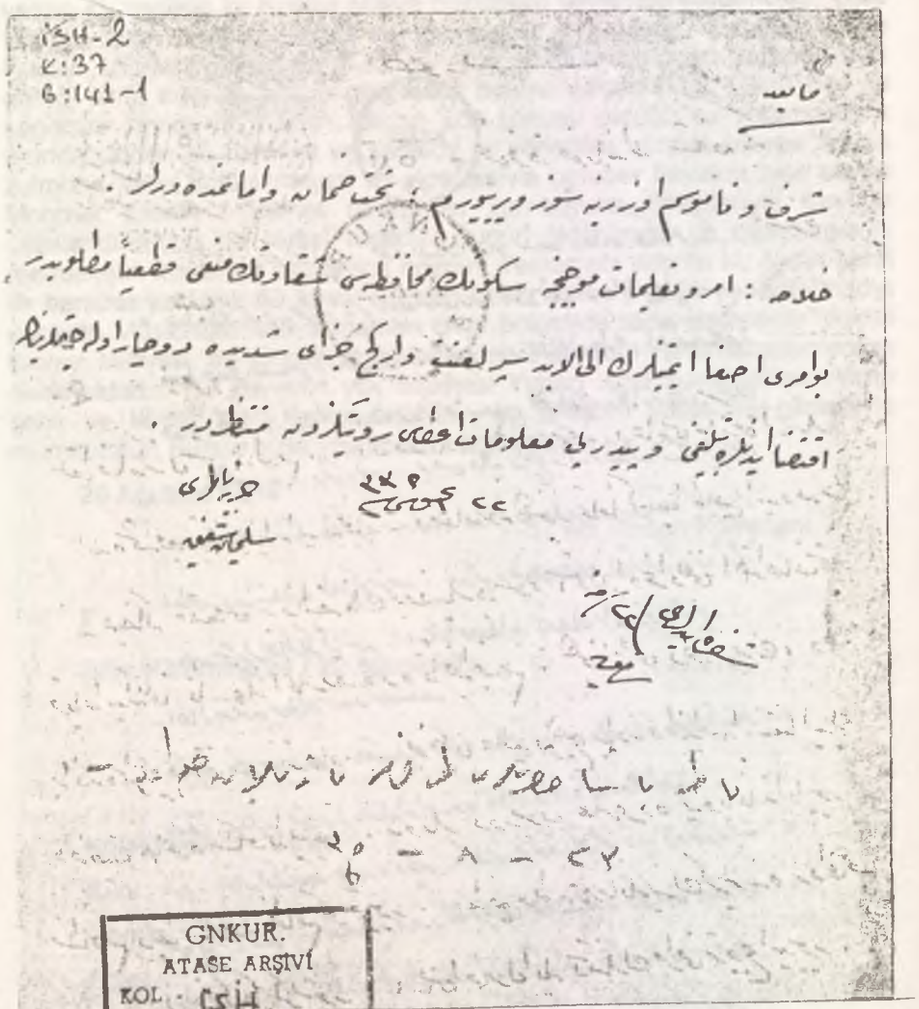

GNKUR.
ATASE ARŞİVİ
KOL: İSH
KUTU: 37
GÖM.: 141
BEL.: 141-1

Belge No: 4172

Sûret

57 nci Fırka Kumandanı Şefik Beye Şifre

C. Numro

Telgraf-nâmenizi şimdi aldım. Kuvâ-yı Milliyenin esas maksad ve gâyesini bildiğimi bilirsiniz. Bu babda şimdiye kadar cereyân eden muhaberât ve muamelâta henüz tamamen kesb-i ıttıla' edemedim. Fakat hayfa ki mukaddes bir vazifenin bazılarınca sû-i isti'male uğradığını ihtirasât-ı şahsiye kurban edildiğini teessüfle anlamakta da te'hir etmedim. Hepimizin kalbi değil İzmir'in, vatanın bir zerresi için titrer ve titriyor. Bu hiss-i âliden hiçbir öz vatandaş istisnâ edilemez. Vaziyet-i hâzıra sükûn istiyor. Rumlar durmayıp aleyhimizde propaganda yapıyor. Mazlûm dindaşlarımızı zâlim gösteriyor. Müdafaa-i vatan kahramanlarımızın gerilerinde revâ-yı hamiyyete bürünmüş şerirler yağmagirliğe girişiyor. Asayişi ihlâl ile düşmanların merâmını tervic ediyor.

Ahâli-i ma'sûme bunların şerrinden merkez-i saltanâta feryad-nâmeler yağdırıyor. Demirci Efe ve Hacı Şükrü'ye nâmıma söyleyin, nefislerini değil, menâfi-i din ve devleti düşünecek andayız. Hakikati ben bilirim. Şimdi zimâm-dâran-ı umûrda anlamış ve ittihâd-ı efkâr hasıl olmuştur. Arkaya bakan önündeki çukura düşer. Kellesini koltuğuna almayan din ve vatandan bahs hakkını haiz değildir. Şimdi bizim taraftan en küçük taarruz İzmir'i değil devleti tehlikeye kor. Ahvâl-i umûmiye-i siyasiye lehimizdedir. Kimse duymadan gelmek mümkün ise Şükrü'ye söyle, sür'atle buraya gelsin. Beni görsün. Derdini anlatsın. İsterse Demirci de refakat edebilir. Şeref ve nâmusum üzerine söz veriyorum; taht-ı ziman ve âmânımdadırlar.

Hülsa: Emr ve ta'limât mûcibince sükûnun muhafazası, şekâvetin men'i kat'iyyen matlûbdur. Bu emri ısga' etmeyenlerin ile-l-ebed siper-i lanet ve er geç cezâ-yı şedide dûçar olacaklarının iktiza edenlere tebliği ve pey-der-pey ma'lûmat i'tâsı rü'yetinizden muntazırdır.

22 Ağustos 335

Harbiye Nazırı

Süleyman Şefik

Şifre edildi. / 22 minh

Nazır Paşa Hazretleri tarafından yazılan cevaptır.

23 . 8 . 35

Koleksiyon : İSH

Kutu : 37

Gömlek : 141

Belge : 141-1 ve arkası

Belge No: 4172

Suret

57 nci Tümen Komutanı Şefik Beye Şifre

Cevap Numara

Telgrafınızı şimdi aldım. Kuvayı Milliyenin esas amacını bildiğimi bilirsiniz. Bu konuda şimdiye kadar yapılan haberleşme ve işlemleri henüz tamamen öğrenemedim. Fakat yazık ki kutsal bir görevin bazı kişiler tarafından suiistimale uğradığını, kişisel ihtiraslara kurban edildiğini üzüntüyle anlamakta da gecikmedim. Hepimizin kalbi, değil İzmir'in, vatanın bir zerresi için titrer ve titriyor. Bu yüce histen hiçbir vatandaş ayrı tutulamaz. Şimdiki durum sükûnet istiyor. Rumlar durmayıp, aleyhimizde propaganda yapıyor. Mazlum dindaşlarımızı zalim gösteriyor. Vatanı savunan kahramanlarımızın arkalarında vatanseverlik kisvesine bürünmüş kötü niyetli insanlar yağmaya girişiyorlar. Asayişi bozarak düşmanın amacını elde etmesine yardımcı oluyorlar.

Masum halk, bunların şerrinden saltanat merkezine feryatlarını bildiren yazılar yağdırıyor. Demirci Efe ve Hacı Şükrü'ye benim adıma söyleyin, nefislerini değil, din ve devletin menfaatini düşünecek andayız. Gerçeği ben bilirim. Şimdi yöneticiler de anlamış ve fikir birliği oluşmuştur. Arkaya bakan önündeki çukura düşer. Kellesini koltuğuna almayan, din ve vatandan söz etme hakkına sahip değildir. Şimdi bizim taraftan en küçük taarruz İzmir'i değil devleti tehlikeye atar. Siyasî durum lehimizdedir. Kimse duymadan gelmek mümkün ise Şükrü'ye söyle, hızla buraya gelsin, beni görsün, derdini anlatsın. İsterse Demirci de refakat edebilir. Şeref ve namusum üzerine söz veriyorum, benim korumam altındadırlar.

Özet: Emir ve talimat gereğince sükûnun korunması, eşkıyalığın önlenmesi kesinlikle istenmektedir. Bu emri dinlemeyenlerin ömür boyu lânete uğrayacakları ve er geç şiddetli cezaya çarptırılacaklarının ilgililere tebliğini, peyderpey bilgi verilmesini sizden beklerim.

22 Ağustos 1919

Harbiye Nazırı

Süleyman Şefik

Şifre edildi. / 22'de

Nazır Paşa tarafından yazılan cevaptır.

23 . 8 . 1919

Koleksiyon : İSH

Kutu : 37

Gömlek : 141

Belge : 141-1 ve arkası

Belge No: 4173

GNKUR. ATASE ARŞİVİ

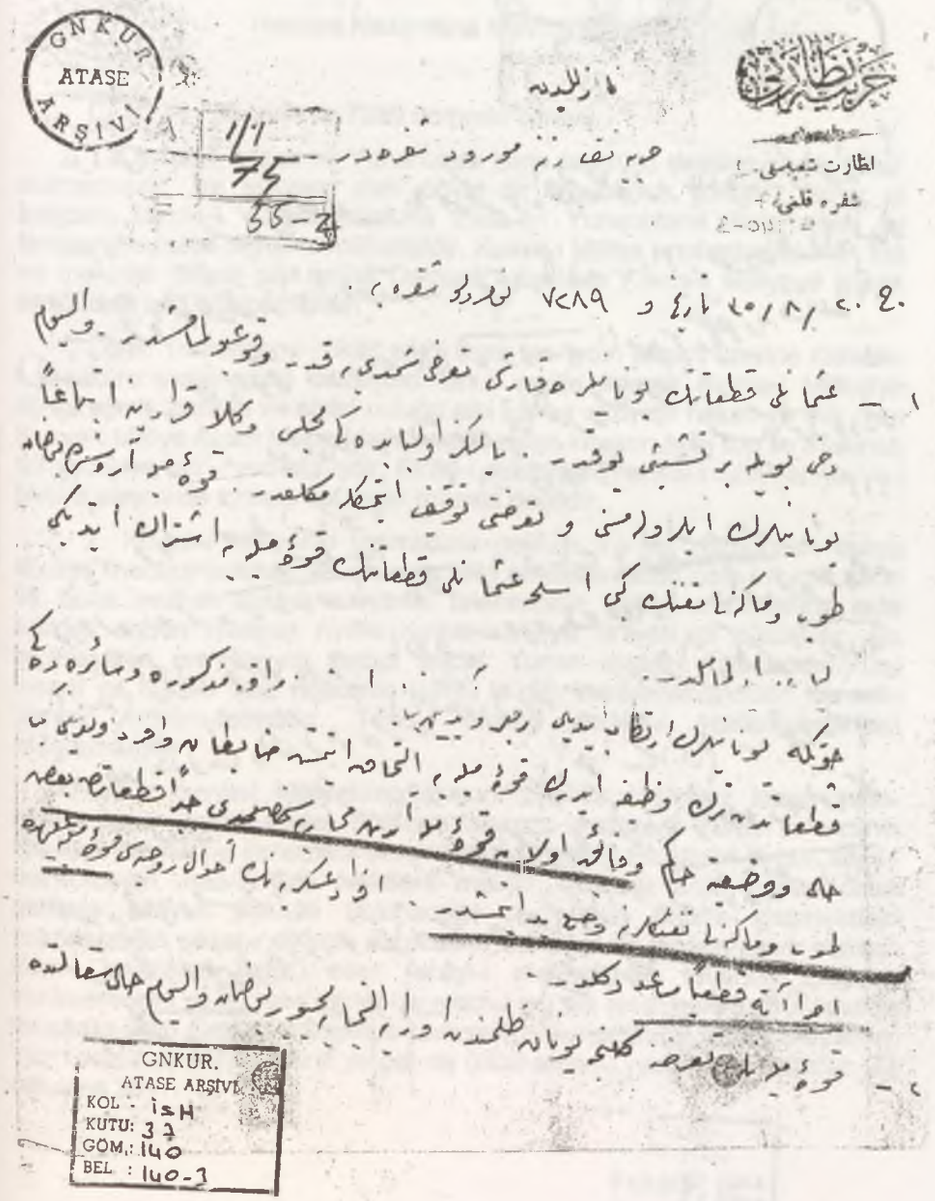

GNKUR.
ATASE ARŞİVİ
KOL : İSH
KUTU: 37
GÖM.: 140
BEL : 140-1

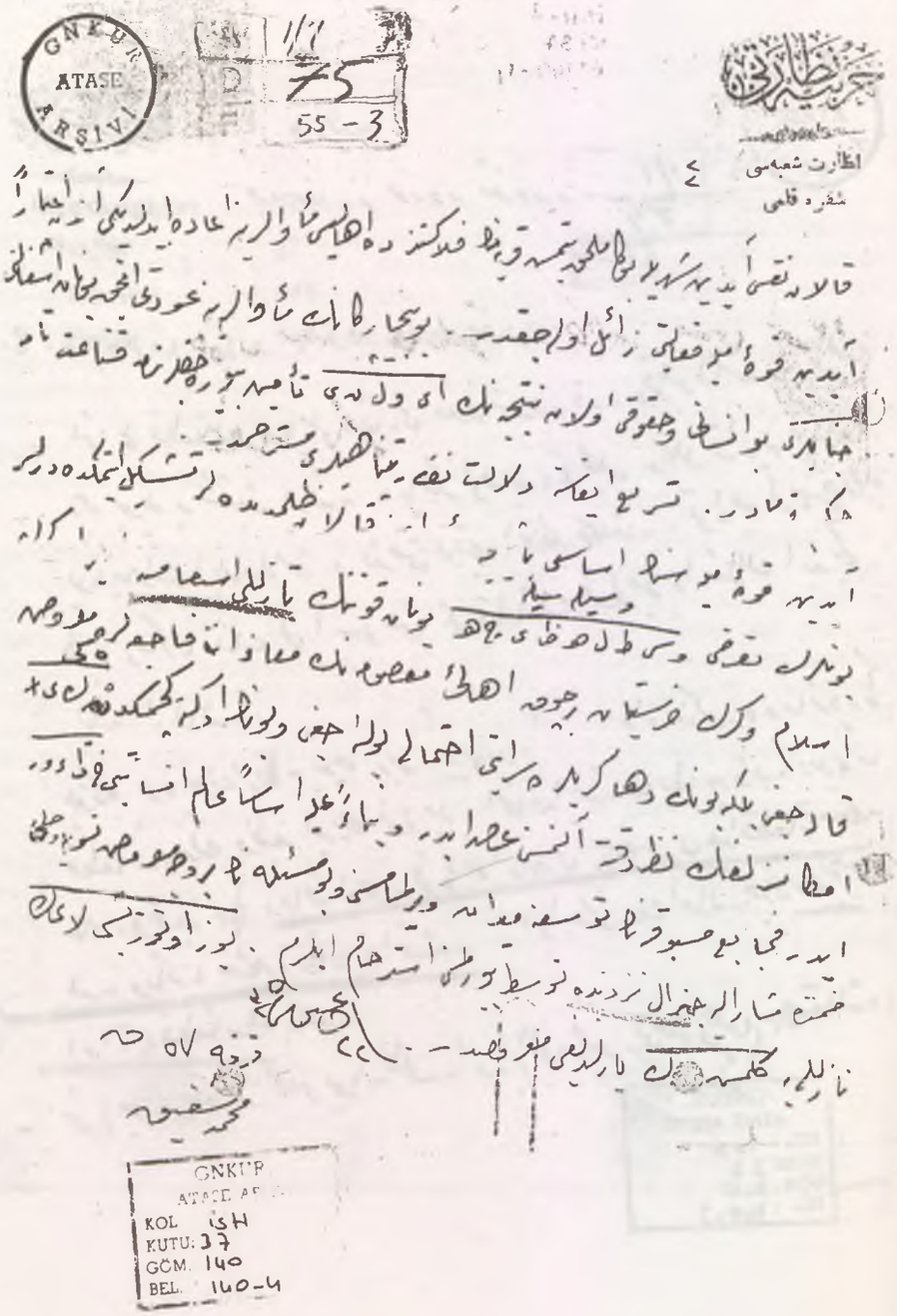

Belge No: 4173

Nazilli'den

Harbiye Nezâretine Mevrûd Şifredir.

C. 20 / 8 / 35 tarih ve 7289 numrolu şifreye

1. Osmanlı kıtaatının Yunanlılara karşı taarruzu şimdiye kadar vukû' bulmamışdır. Ve el-yevm dahi böyle bir teşebbüsü yokdur. Yalnız ol babdaki Meclis-i Vükelâ kararına ittibâ-en Yunanlıların ilerlemesini ve taarruzunu tevkif etmekle mükellefdir. Kuvve-i Milliye arasında bulunan top ve makinalı tüfenk gibi eslihâ Osmanlı kıtaatının Kuvve-i Milliyeye iştirak etdiği delil add edilmemelidir.

Çünki Yunanlıların irtikâb ettiği İzmir ve Aydın fecayii üzerine mevâki-i mezkûre vesairedeki kıtaatdan terk-i vazife ederek Kuvve-i Milliyeye iltihâk etmiş zâbitân ve efrâd olduğu gibi hâl ve vaziyete hâkim ve fâik olan Kuvve-i Milliye Aydın Muharebesi'nden cebren kıtaatın bazı top ve makinalı tüfenklerine vaz'-ı yed etmişdir. Efrâd-ı askeriyenin ahvâl-i ruhiyesi Kuvve-i Milliye aleyhinde icraata kat'iyyen müsaid değildir.

2. Kuvve-i Milliyenin taarruzuna gelince Yunan zulmünden oraya ilticâya mecbur bulunan ve el-yevm hâl-i sefâlette kalan nefs-i Aydın şehri ile buna mülhak yetmiş karyenin felâketzede ahâlisi me'vâlarına iade edildiği andan i'tibâren Aydın Kuvve-i Milliye fa'liyeti zil olacakdır. Bu biçâregânın me'vâlarına avdeti ancak Yunan işgâlini (okunamadı) bu insanî ve hukukî olan neticenin (şifre) te'min buyuracaklarından kanaat-i tamma hüküm-fermâdır. Tesri'-i ifâsına delâlet-i nezâretpenâhileri müsterhamdır.

Aydın Kuvve-i Milliyesinin esasını başlıca me'vâsız kalan zulm-dideler teşkil etmekdedirler. Bunların taarruzu vesilesiyle Yunan kuvvetinin Nazilli istikâmetine ilerlemesi gerek İslâm ve gerek Hıristiyan birçok ahâli-i ma'sûmenin maa-z-Allah facialara ma'rûz kalacağı belki bunun daha gerilere sirâyeti ihtimâli bulunacağı ve bunun önüne geçmekdeki imkânsızlığın nazar-ı dikkate alınmasını arz eder ve binâen-aleyh esâsen âem-i insâniyeti (şifre) eder fecâyi-i mesbûkanın tevsi'ine meydan verilmemesini ve bu mes'elenin ber-vech-i ma'ruz tesviye ve halli zımnında müşârün-ileyh Ceneral nezdinde tavassut buyurulmasını istirhâm eylerim. Yüz Otuzuncu Alayın Nazilli'ye gelmiş (okunamadı) yazıldığı ma'rûzdur. 22 Ağustos 35

Fırka 57 K.

Mehmed Şefik

Koleksiyon : İSH
Kutu : 37
Gömlek : 140
Belge : 140-3, 4

Belge No: 4173

Nazilli'den Harbiye Nezaretine Gelen Şifredir.

20.8.1919 tarih ve 7289 numaralı şifreye cevap.

1. Osmanlı birliklerinin Yunanlılara karşı taarruzu şimdiye kadar olmamıştır ve bugün de böyle bir teşebbüsü yoktur. Yalnız bu konudaki Meclisi Vükelâ kararına uyarak Yunanlıların ilerlemesini ve taarruzunu durdurmakla yükümlüdür. Kuvayı Milliye arasında bulunan top ve makineli tüfek gibi silâhlar Osmanlı birliklerinin Kuvayı Milliyeye katıldığına delil sayılmamalıdır. Çünkü Yunanlıların İzmir ve Aydın'da yaptıkları facialar üzerine bu bölgeler ve diğer bölgelerdeki birliklerden görevini terk ederek Kuvayı Milliyeye katılmış subay ve erler olduğu gibi, duruma hâkim ve üstün olan Kuvayı Milliye Aydın Muharebesi'nden zorla birliklerin bazı top ve makineli tüfeklerine el koymuştur. Erlerin ruhî durumu Kuvayı Milliye aleyhine icraata kesinlikle uygun değildir.

2. Kuvayı Milliyenin taarruzuna gelince, Yunan zulmünden oraya ilticaya mecbur kalan ve bugün sefalet içinde bulunan Aydın şehri ile buraya bağlı 70 köyün felâketzede ahalisi, yurtlarına iade edildiği andan itibaren Aydın Kuvayı Milliyesinin faaliyeti sona erecektir. Bu zavallı insanların yurtlarına dönmesi ancak Yunan işgalini (şifre) bu insanî ve hukukî olan sonucun (şifre) temin edeceklerine dair tam kanaatim devam etmektedir. Bunun hızla yapılmasını sizin aracılığınızla rica ederiz.

Aydın Kuvayı Milliyesinin esasını başlıca yurtsuz kalan mazlumlar oluşturmaktadır. Bunların taarruzları sebebiyle Yunan kuvvetinin Nazilli istikametine ilerlemesi gerek Müslüman ve gerek Hristiyan birçok masum halkın Allah korusun facialara uğrayacağı belki bundan daha ilerilere yayılma ihtimali bulunacağı ve bunun önüne geçmedeki imkânsızlığın dikkate alınmasını arz eder ve bundan dolayı esasen insanlık âlemi (şifre) eder, bu facialarin genişlemesine meydan verilmemesini ve bu meselenin arz edildiği şekilde hâlli konusunda adı geçen General nezdinde aracılık edilmesini rica ederim. 130 ncu Alayın Nazilli'ye gelmiş (okunamadı) yazıldığı arz olunur.

22 Ağustos 1919

57 nci Tümen Komutanı
Mehmet Şefik

Koleksiyon : İSH
Kutu : 37
Gömlek : 140
Belge : 140-3, 4

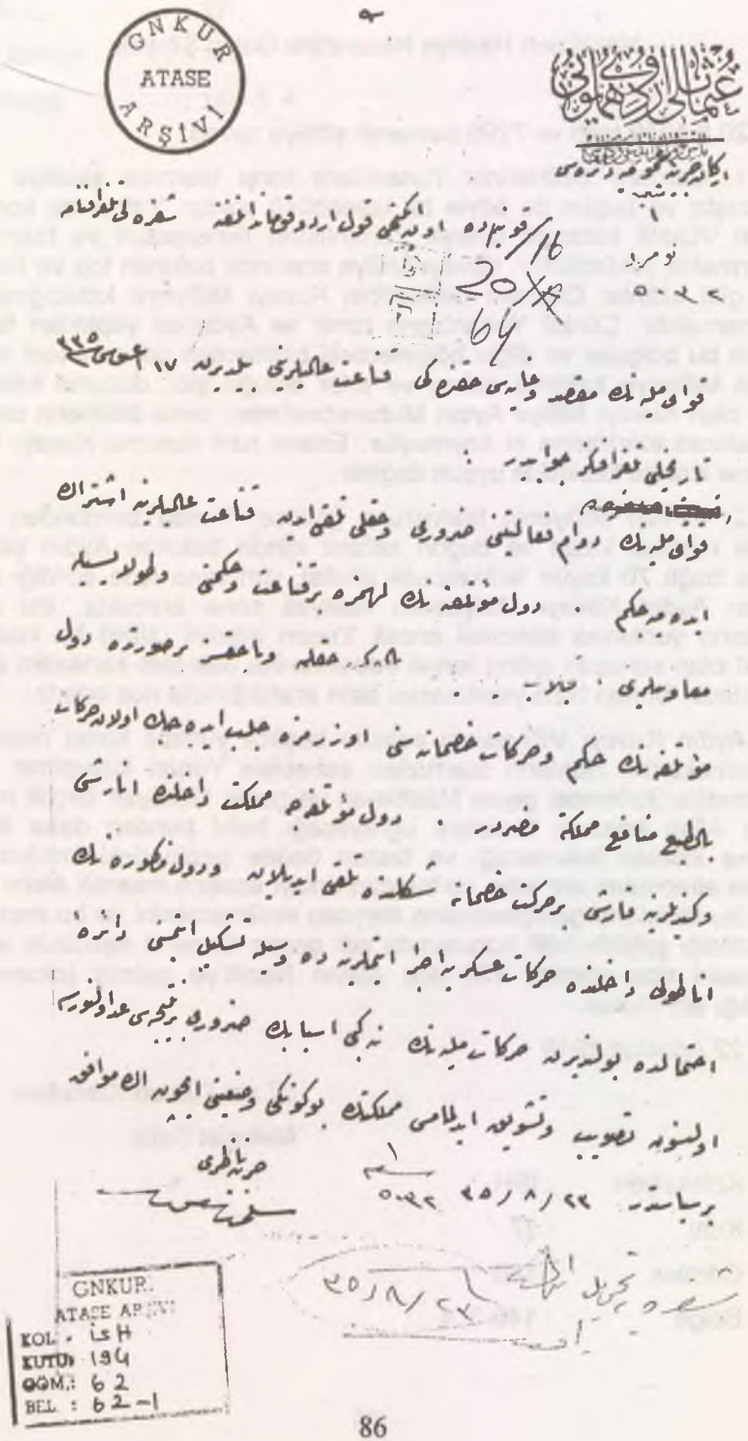

Konya'da On İkinci Kolordu Kumandanlığına Şifreli Telgrafnâme

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Dairesi

Şu'be 1

Numro 5032

Kuvâ-yı Milliyenin maksad ve gayesi hakkındaki kanaat-i âlilerini bildiren 17 Ağustos 335 tarihli telgrafınız cevâbıdır:

Kuvâ-yı Milliyenin devam-ı faaliyetini zarûrî ve haklı telâkki eden kanaat-i âlilerine iştirâk edemeyeceğim. Düvel-i Mü'telifenin lehimize bir kanaat ve hükmünü ve dolayısıyla muavenetlerini isticlâb edemeyen ve bil-akis haklı veya haksız bir sûrette Düvel-i Mü'telifenin hükm ve harekât-ı hasmânesini üzerimize celb edecek olan harekât bi-t-tab' menafi'-i memlekete muzırrdır. Düvel-i Mü'telifece memleket dâhilinde anarşi ve kendilerine karşı bir hareket-i hasmâne şeklinde telâkki edilen ve Düvel-i mezkûrenin Anadolu dahilinde harekât-ı askeriye icrâ etmelerine de vesile teşkil etmesini dâire-i ihtimâlde bulunduran harekât-ı milliyenin ne gibi esbâbın zarûri bir neticesi add olunursa olunsun tasvib ve teşvik edilmemesi memleketin bugünkü vaziyeti için en muvâfık bir siyasettir. 23 / 8 / 35 Şu'be 1 / 5032

Harbiye Nâzırı

Süleyman Şefik

Şifreye tahvil edildi. 23 / 8 / 35

Koleksiyon	: İSH
Kutu	: 194
Gömlek	: 62
Belge	: 62-1

Belge No: 4174

Konya'da 12 nci Kolordu Komutanlığına Şifreli Telgraf

Genelkurmay Dairesi

Şube 1

Numara 5032

Kuvayı Milliyenin amacı hakkındaki görüşünüzü bildiren 17 Ağustos 1919 tarihli telgrafınızın cevabıdır:

Kuvayı Milliyenin faaliyetlerinin devamını zarurî ve haklı gören kanaatinize katılamayacağım. İtilâf devletlerinin lehimize bir kanaat ve hükmünü, dolayısıyla yardımlarını sağlayamayan, aksine haklı veya haksız bir şekilde İtilâf devletlerinin düşmanca harekât ve hükümlerini üzerimize çekecek olan hareketler doğal olarak ülke çıkarları için zararlıdır. İtilâf devletlerince ülke içinde anarşi ve kendilerine karşı bir düşmanca hareket şeklinde kabul edilen ve bu devletlerin Anadolu'da askerî harekâtta bulunmalarına da sebep teşkil etmesini ihtimal dâhilinde bulunduran millî hareketin, ne gibi gerekçenin zarurî bir sonucu kabul edilirse edilsin tasvip ve teşvik edilmemesi ülkenin bugünkü durumu için en uygun yoldur. 23.8.1919 Şube 1 / 5032

Harbiye Nazırı

Süleyman Şefik

Şifreye çevrildi. 23.8.1919

Koleksiyon : İSH

Kutu : 194

Gömlek : 62

Belge : 62-1

Belge No: 4175

Belge No: 4175

Numro
16

Çine'den
23 Ağustos 35

Köşk'de Kuvâ-yı Milliye Umûm Kumandanlığı Cânib-i Alîsine

İzmir'de bulunan ve hâiz olduğu vazife hasebiyle doğrudan doğruya Paris Sulh Konferansı ile münâsebetdâr bulunduğu haber verilen bir İngiliz Ceneralini Nazilli Hey'et-i Milliyesiyle görüştürmek üzere geçenlerde Çine'ye geldiği arz edilen İngiliz Yüzbaşısı İtalyan Kumandanlığından iki süvari alarak şimdi Nazilli'ye hareket etmiştir. Mümâ-ileyhin ifâdesinden anlaşıldığına nazaran İttihat ve Terakki teşvikâtı neticesinde teslih edilen Türk çetelerinin Yunanlılara karşı icra-yı harekât etmekte oldukları hakkındaki telâkkiyyât-ı ecnebiyyeye karşı bunun bir Kuvâ-yı Milliye harekâtı olmadığını rey-ül-ayn göstererek cerh etmek lâzım geldiğini efhâm etmiş ve Sulh Konferansı'nca Aydın hakkında Türklüğe muvafık bir karar ittihâz edilebilmesi için Kuvâ-yı Milliye harekâtının İngiltere Cenerali tarafından bi-z-zat görülüp tasdik ve ol vechle Paris Sulh Konferansı'na iş'âr-ı keyfiyet edilmesi icâb edeceğini de ilâve eylemişdir. Ona göre icâbının teemmül buyurularak Yüzbaşı Mortom'un istima' edilip edilmemesi lâzım geleceği hakkında bir karar ittihâzı ve görüşüldüğü ve Ceneral ile de temasa gelmek takarrür ettiği takdirde Mümâ-ileyhin yapacağı teklifler Yunan işgâli lehine ma'tûf ve binaen-aleyh menafi'-i vatan ve memlekete mugayir bulunursa kat'iyyen redd edilmesini istirhâm eyleriz.

Çine Kuvâ-yı Milliye Hey'eti
Reisi

Koleksiyon : İSH
Kutu : 462
Gömlek : 242
Belge : 242-1

Belge No: 4175

Numara
16

Çine'den
23 Ağustos 1919

Köşk'te Kuvayı Milliye Genel Komutanlığına

İzmir'de bulunan ve görevi gereği doğrudan doğruya Paris Barış Konferansı ile temasta olduğu bildirilen bir İngiliz Generalini, Nazilli Heyeti Milliyesiyle görüştürmek üzere geçenlerde Çine'ye geldiği bildirilen İngiliz yüzbaşısı, İtalyan Komutanlığından iki süvari alarak şimdi Nazilli'ye hareket etmiştir. İngiliz yüzbaşısının ifadesinden anlaşıldığına göre; İttihat ve Terakki'nin teşvikleri sonucu silâhlandırılan Türk çetelerinin, Yunanlılara karşı harekât yaptıkları hakkında yabancıların kanaatine karşı, bunun bir Kuvayı Milliye harekâtı olmadığını kendisi görüp, başkalarına da göstererek bunu çürütmek gerektiğini anlamış ve Barış Konferansı tarafından Aydın hakkında Türklüğe uygun bir karar alınabilmesi için Kuvayı Milliye harekâtının İngiliz generali tarafından bizzat görülüp onaylanması ve bu şekilde Paris Barış Konferansı'na durumun bildirilmesi gerekeceğini de eklemiştir. Buna göre gereğinin etraflıca düşünülerek Yüzbaşı Mortom'un dinlenilip dinlenilmemesi gerekeceği hakkında bir karar verilmesini, bu konunun görüşülmesi ve general ile de bağlantı kurulması kararlaştırıldığı takdirde, İngiliz generalinin yapacağı teklifler Yunan işgali lehine ve ülke çıkarlarına aykırı olursa kesinlikle reddedilmesini rica ederiz.

Çine Kuvayı Milliye Heyeti
Başkanı

Koleksiyon : İSH
Kutu : 462
Gömlek : 242
Belge : 242-1

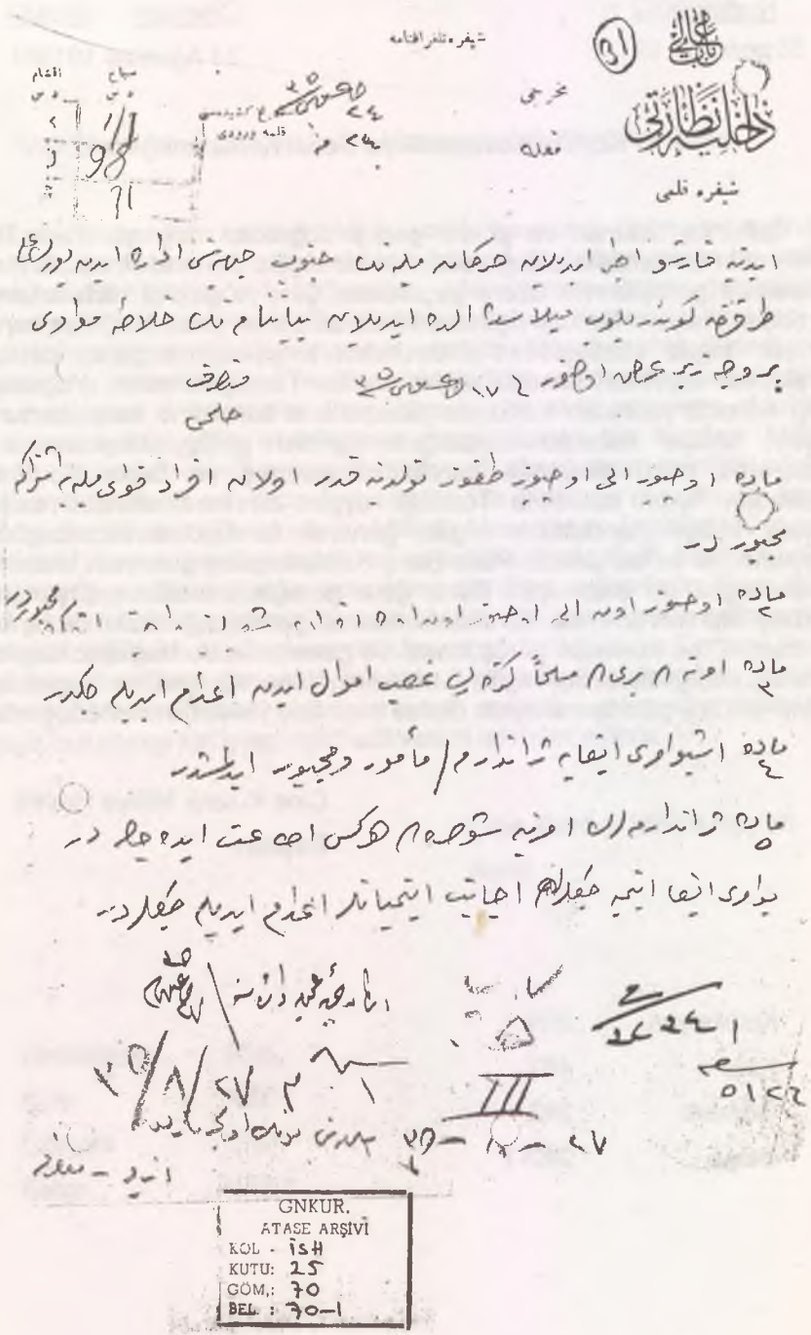

Şifre Telgrafnâme

Dahiliye Nezâreti

Şifre Kalemi

Mahreci 24 Ağustos 35 Tarih-i keşidesi

Muğla 24 minh Kaleme vürûdu

Aydın'a karşı icrâ edilen harekât-ı milliyenin cenûb cephesini idare eden Yörük Ali tarafından gönderilip Milas'da elde edilen beyân-nâmenin hülâsa-i mevâdı ber-vech-i zir arz olunur. 17 Ağustos 35

Mutasarrıf

Hilmi

Madde 1 Üç yüz ilâ üç yüz dokuz tevellüdüne kadar olan efrâd Kuvâ-yı Milliyeye iştirake mecbûrdur.

Madde 2 Üç yüz on ilâ üç yüz on üç efrâdı şu'belerine müracaat etmeğe mecbûrdur.

Madde 3 Ötede beride müsellehan gezerek gasb-ı emvâl eden i'dam edilecekdir.

Madde 4 İş bu emri ifâya jandarmalar me'mûr ve mecbûr edilmiştir.

Madde 5 Jandarmaların emrine şu sırada herkes itâ'at edecekdir. Bu emri ifâ etmeyecekler, icabet etmeyenler i'dam edileceklerdir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Dairesine / 27 Ağustos 35

Koleksiyon : İSH

Kutu : 25

Gömlek : 70

Belge : 70-1

Belge No: 4176

Şifre Telgraf

İçişleri Bakanlığı — Çekildiği Tarih: 24 Ağustos 1919

Şifre Kalemi — Kaleme Gelişi: 24 Ağustos 1919

Gönderildiği Yer: Muğla

Aydın'a karşı yapılan millî harekâtın güney cephesini idare eden Yörük Ali tarafından gönderilip Milas'ta ele geçirilen beyannamenin maddelerinin özeti aşağıda arz olunur. 17 Ağustos 1919

Mutasarrıf

Hilmi

Madde 1. 1884-1893 doğumlulara kadar olan kişiler Kuvayı Milliyeye katılmaya mecburdur.

Madde 2. 1894-1897 doğumlular şubelerine müracaat etmeye mecburdur.

Madde 3. Sağda solda silâhla gezerek yağma yapanlar idam edilecektir.

Madde 4. Bu emri yerine getirmekle jandarmalar görevlendirilmiş ve mecbur edilmiştir.

Madde 5. Jandarmaların emrine şu sıra herkes uyacaktır. Bu emri yerine getirmeyenler idam edileceklerdir.

Genelkurmay Dairesine / 27 Ağustos 1919

Koleksiyon : İSH

Kutu : 25

Gömlek : 70

Belge : 70-1

Belge No: 4177

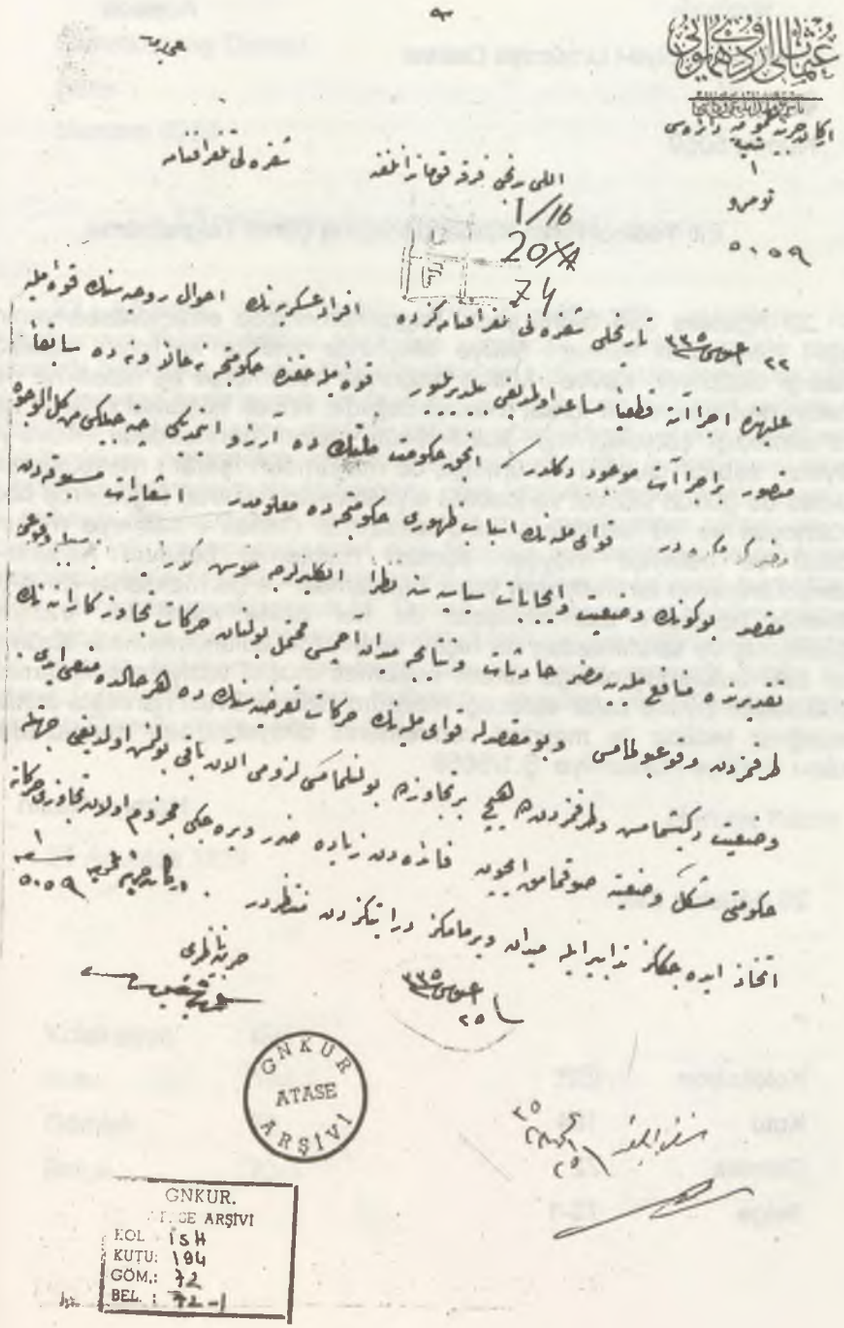

GNKUR ATASE ARŞİVİ

GNKUR. ATASE ARŞİVİ
KOL. İSH
KUTU: 194
GÖM.: 72
BEL.: 72-1

Belge No: 4177

Aceledir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Dairesi

Şu'be 1

Numro 5059

Elli Yedinci Fırka Kumandanlığına Şifreli Telgrafnâme

22 Ağustos 335 tarihli şifreli telgrafnâmenizde efrâd-ı askeriyenin ahvâl-i rûhiyesinin Kuvve-i Milliye aleyhinde icraâta kat'iyyen müsâid olmadığı bildiriliyor. Kuvve-i Milliye hakkında hükümetçe ne hâlen ne de sâbıkan mutasavver bir icraât mevcut değildir. Ancak hükümet milletin de arzu etmediği çeteciliği min küll-il-vücûh muzırr görmekdedir. Kuvâ-yı Milliyenin esbâb-ı zuhûru hükümetçe de ma'lûmdur. İşârât-ı mesbûkadan maksad bu günün vaziyet ve icabât-ı siyasiyesine nazaran İngilizlerce hoş görülmeyen ve bu sebeple vukû'u takdirinde menâfi'-i milliyeye muzırr hadisât ve netâyice meydan açması muhtemel bulunan harekât-ı tecavüzkârânenin tarafımızdan vukû' bulmaması ve bu maksadla Kuvâ-yı Milliyenin harekât-ı taarruziyesinin de her halde men'i idi. Vaziyet değişmemiş ve tarafımızdan da hiçbir tecâvüzde bulunulmaması lüzûmu el'an bâki bulunmuş olduğu cihetle hükümeti müşkil vaziyete sokmamak için fâideden ziyâde zarar vereceği meczûm olan tecâvüzi harekâta ittihâz edeceğiniz tedâbir ile meydan vermemeniz dirâyetinizden muntazırdır. Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Ş.1/5059

Harbiye Nâzırı

25 Ağustos 335

Koleksiyon : İSH
Kutu : 194
Gömlek : 72
Belge : 72-1

Belge No: 4177

Aceledir.

Genelkurmay Dairesi

Şube 1

Numara 5059

57 nci Tümen Komutanlığına Şifreli Telgraf

22 Ağustos 1919 tarihli şifreli telgrafınızda, askerlerin ruhî durumlarının Kuvayı Milliye aleyhinde yapılacak icraata kesinlikle uygun olmadığı bildiriliyor. Kuvayı Milliye hakkında hükûmet tarafından ne şimdi ne de önceden tasarlanmış bir faaliyet yoktur. Ancak hükûmet milletin de istemediği çeteciliği her açıdan zararlı görmektedir. Kuvayı Milliyenin ortaya çıkışı hükûmetçe de bilinmektedir. Önceki uyarılardan amaç, bugünün siyasî durum ve gereklerine göre İngilizlerce hoş görülmeyen ve bu sebeple meydana gelmesi durumunda millî menfaatlere zararlı olay ve sonuçlara yol açması muhtemel olan tecavüz hareketlerinin tarafımızdan meydana gelmemesi ve bu amaçla Kuvayı Milliyenin taarruzî harekâtının da her durumda yasaklanması idi. Durum değişmemesi ve tarafımızdan da hiçbir tecavüzde bulunulmaması gereği, hâlen devam ettiğinden hükûmeti güç duruma sokmamak için faydadan çok zarar vereceği kesin olan tecavüzî harekâta, alacağınız tedbirlerle meydan vermemenizi sizden bekleriz. Genelkurmay Şube 1 / 5059

Harbiye Nâzırı

25 Ağustos 1919

Koleksiyon : İSH
Kutu : 194
Gömlek : 72
Belge : 72-1

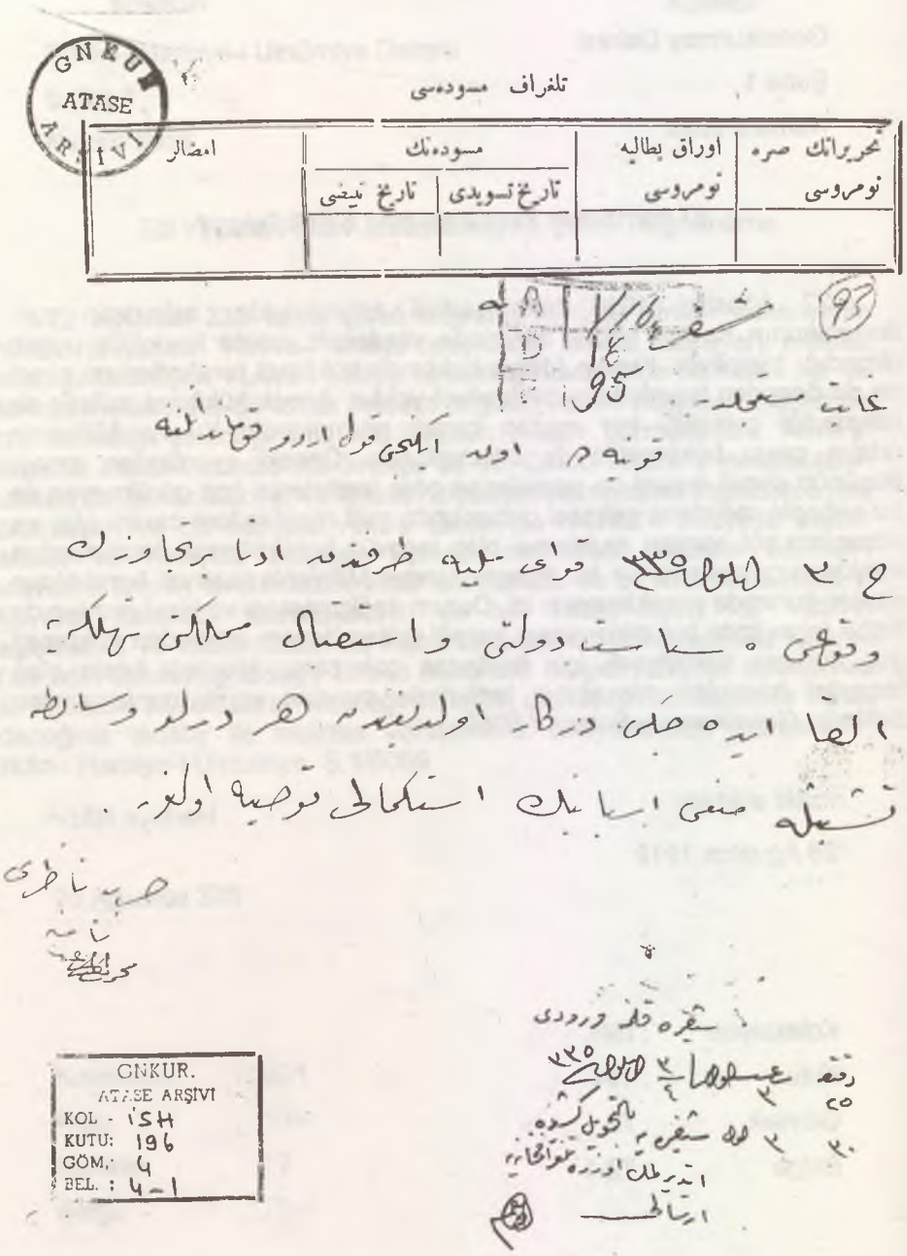

تلغراف مسوده‌سی

امضالر	مسوده‌نك		اوراق بطالیه نومروسی	تحریراتك صره نومروسی
	تاریخ تبییضی	تاریخ تسویدی		

ONKUR. ATASE ARŞIVI
KOL - ISH
KUTU: 196
GÖM.: 4
BEL. : 4-1

Gâyet müsta'celdir.

Konya'da On İkinci Kolordu Kumandanlığına

C. 3 Eylül 335 Kuvâ-yı Milliye tarafından edna bir tecavüzün vukû'u siyâset-i devleti ve istikbâl-i memleketi tehlikeye ilkâ edeceği der-kâr olduğundan her türlü vesâite teşebbüsle men'i-i esbâbının istikmâli tavsiye olunur.

Harbiye Nâzırı
Namına

Şifre Kalemine vürûdu
Dakika Saat 3 / 4 Eylül 335
25 3 evvel
30 3 evvel şifreye bi-t-tahvil keşide
etdirilmek üzere telgrafhaneye
irsâli

Koleksiyon : İSH
Kutu : 196
Gömlek : 4
Belge : 4-1

Belge No: 4178

İvedi

Konya'da 12 nci Kolordu Komutanlığına

Cevap. 3 Eylül 1919. Kuvayı Milliye tarafından bir tecavüzün meydana gelmesi devlet siyasetini ve ülkenin geleceğini tehlikeye atacağından her türlü vasıtaya başvurarak bunun engellenmesinin sağlanması tavsiye olunur.

Harbiye Nazırı Adına

Şifre Kalemine gelişi:

3 / 4 Eylül 1919 Saat 03.25

Saat 03.30 şifreye çevrilerek çektirilmek

üzere telgrafhaneye gönderilişi.

Koleksiyon : İSH

Kutu : 196

Gömlek : 4

Belge : 4-1

Belge No: 4179

GNKUR.
TSK. ARŞİVİ
KOL : İSH
KUTU: 42
GÖM.: 36
BEL. : 36-10

Belge No: 4179

Gâyet aceledir. 7 / 9 / 35

Bir dakika te'hiri caiz değildir.

Harbiye Nezâret-i Celilesine

C. 2 / 9 / 35 tarih ve 5235 numrolu şifreye:

Şerefvârid olan 30 / 8 /35 tarih ve 5191 numrolu emr-i nezâretpenâhileri mucibince keyfiyet bil-vasıta tahkik ve icâb edenlere tefhim kılınmıştır. Alaşehir havâlisindeki asâkir-i Osmaniyenin Kuvâ-yı Milliye ile kat'iyyen tevhid-i hareket etmediği ve evvelce Ceneral Miln tarafından (şifre) gelip hükümet-i mülkiyece kendilerine tebliğ olunan tezkire mucibince Kuvâ-yı Milliyenin selâmet-i vatanı te'minen taarruzdan kat'i surette vazgeçdikleri halde Yunanlıların mıntıka-i işgâliyeyi tevsi' etmek için ahaliyi müsellehan müdafaaya tahrik etmek maksadıyla 1 Eylül 35 tarihinde hiçbir sebep olmaksızın bir (şifre) top ateşi açarak Bacemiye Karyesini kâmilen ihrak edip ahâliden pek çok telefât vukû'a getirdikleri lede-t-tahkik anlaşılmakla Yunanlıların devam eden cinâyetlerine artık bir nihayet verdirilmek esbâbının istikmâline müsaade buyurulması.

Fırka 23 K.
Kâim-makam
Tahir

Koleksiyon : İSH
Kutu : 42
Gömlek : 36
Belge : 36-10

Belge No: 4179

İvedi 7 Eylül 1919

Bir dakika geciktirilemez.

Harbiye Nezaretine

2.9.1919 tarih ve 5235 numaralı şifreye cevap:

30.8.1919 tarih ve 5191 numaralı emirleriniz gereği durum incelenmiş ve ilgili yerlere bildirilmiştir. Alaşehir bölgesindeki Osmanlı askerlerinin kesinlikle Kuvayı Milliye ile birlikte hareket etmediği ve daha önce General Milne tarafından (şifre) gelip mülkî görevliler tarafından kendilerine tebliğ edilen yazı gereğince, Kuvayı Milliyenin vatanın kurtuluşunu sağlamak için taarruzdan kesin olarak vazgeçtikleri hâlde Yunanlıların işgal bölgelerini genişletmek için, halkı silâhlı olarak savunmaya tahrik etmek amacıyla 1 Eylül 1919 tarihinde hiçbir sebep olmaksızın bir (şifre) top ateşi açarak Bacemiye köyünü tamamen yakarak halkından pek çok kişiyi öldürdükleri yapılan araştırma sonucunda anlaşılmıştır. Yunanlıların devam eden cinayetlerine artık bir son verdirilmesi konusunda gereğinin yerine getirilmesine izin verilmesi.

23 ncü Tümen Komutanı
Yarbay Tahir

Koleksiyon : İSH
Kutu : 42
Gömlek : 36
Belge : 36-10

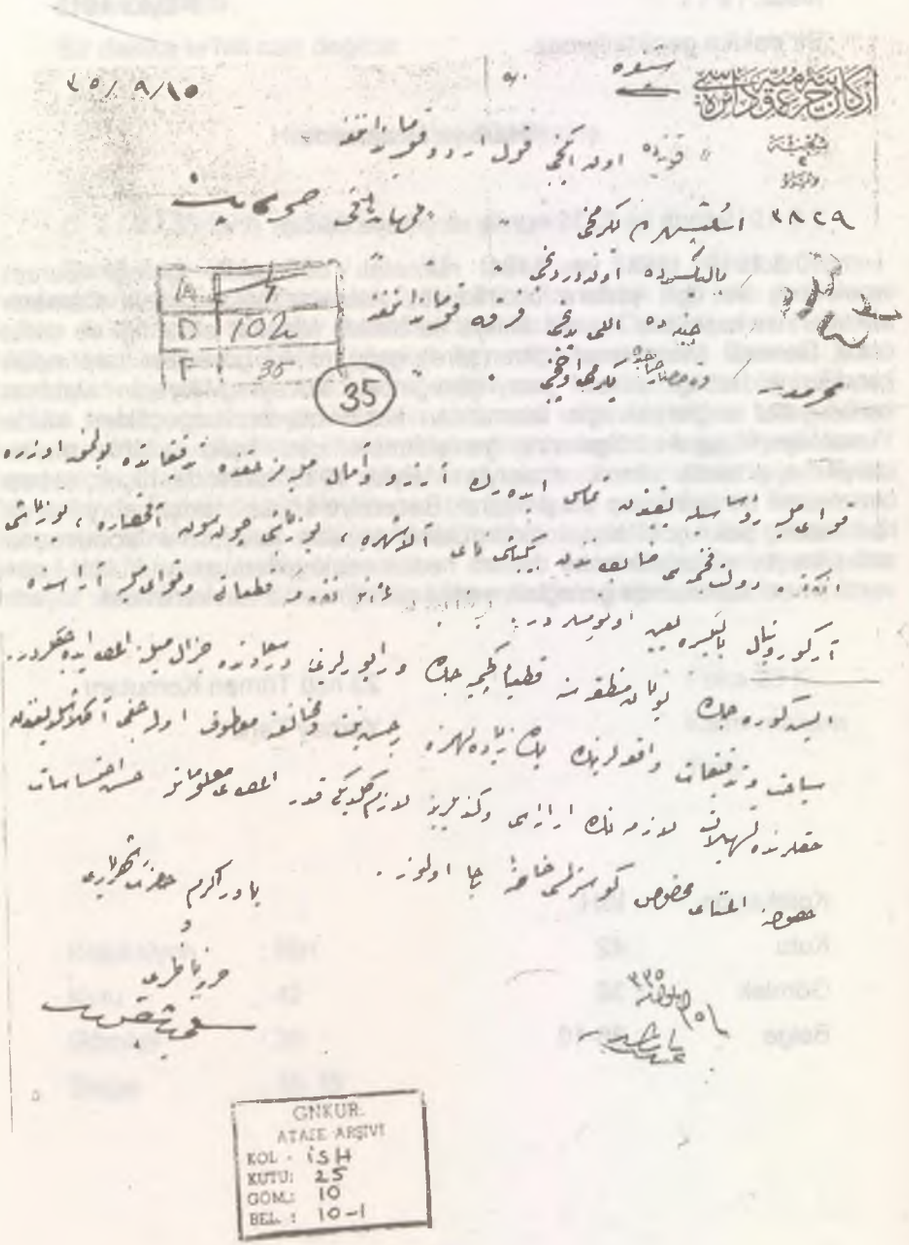

Şifre 15 / 9 / 35

Konya'da On İkinci Kolordu Kumandanlığına
Eskişehir'de Yirminci " Kumandanı (okunamadı) Paşa
Balıkesir'de On Dördüncü " "
Çine'de Elli Yedinci Fırka Kumandanlığına
Karahisar-ı Sahib'de Yirmi Üçüncü " "

Kuvâ-yı Milliye rüesâsıyla yakından temâs ederek arzu ve âmal-i milliyemiz hakkında tedkikâtda bulunmak üzere İngiltere Devlet-i fehimesi zâbitânından Binbaşı Nay Alaşehir'e, Yüzbaşı Çonson Akhisar'a, Yüzbaşı Argürüniyal Balıkesir'e ta'yin olunmuşlardır. Bu zâbitân Osmanlı Nizamiye kıtaatı ve Kuvâ-yı Milliye arasında iş görecek Yunan mıntıkasına kat'iyyen geçmeyecek ve raporlarını Dersaadet'de Ceneral Miln'e i'ta edeceklerdir. Seyehât ve tedkikât vakı'âlarının pek ziyade lehimize bir hüsn-ü niyet ve muhalefete ma'tûf olacağı anlaşıldığından haklarında teshilât-ı lâzimenin irâesi ve kendilerine lâzım geldiği kadar i'ta-yı ma'lûmâtla hüsn-i ihtisâsât husûsuna i'tina-yı mahsûsi gösterilmesi hasseten rica olunur.

Yâver-i Ekrem Hazret-i Şehriyâri
ve Harbiye Nazırı

15 Eylül 335

Koleksiyon : İSH
Kutu : 25
Gömlek : 10
Belge : 10-1

Belge No: 4180

Şifre 15.9.1919

Konya'da 12 nci Kolordu Komutanlığına

Eskişehir'de 20 nci Kolordu Komutanı (okunamadı) Paşa

Balıkesir'de 14 ncü Kolordu Komutanlığına

Çine'de 57 nci Tümen Komutanlığına

Afyonkarahisar'da 23 ncü Tümen Komutanlığına

Kuvayı Milliye ileri gelenleriyle yakından temas ederek arzu ve millî amaçlarımız hakkında incelemelerde bulunmak üzere İngiltere Devleti subaylarından Binbaşı Nay Alaşehir'e, Yüzbaşı Çonson Akhisar'a, Yüzbaşı Argürüniyal Balıkesir'e tayin edilmişlerdir. Bu subaylar Osmanlı Nizami birlikleri ve Kuvayı Milliye arasında faaliyette bulunacak, Yunan bölgesine kesinlikle geçmeyecek ve raporlarını İstanbul'da bulunan General Milne'e vereceklerdir. Seyahat ve bu araştırmaların daha çok lehimize bir iyi niyet ve muhalefete atfolunacağı anlaşıldığından haklarında gerekli kolaylığın sağlanması, kendilerine gerektiği kadar bilgi verilerek özel ilgi gösterilmesi hususuna itina gösterilmesi özellikle rica olunur.

Yaver-i Ekrem ve Harbiye Nazırı

15 Eylül 1919

Koleksiyon : İSH
Kutu : 25
Gömlek : 10
Belge : 10-1

Belge No: 4181

GNKUR. ATASE ARŞİVİ
KOL - İSH
KUTU: 36
GÖM.: 59
BEL. : 58

Belge No: 4181

Nazilli'den Harbiye Nezâret-i Celilesine Mevrûd Şifredir.

Dahiliye Nezâreti şifresiyledir, Dahiliye Şifre Kaleminden açdırılmıştır.

C. Hukuk-u meşrû'asını müdafaaya azm eden milletin teşkilât ve mücahedâtını hüsn-ü telakki buyuran zât-ı âlilerinin emirlerini kabûl ve ifâ etmeyi bir vazife-i vataniyye add eyliyorum. Ahvâlin ilcâât ve ibrâmatına rağmen bir müddet daha düşmana karşı tedâfüi vaziyette kalacağım. Ancak bu müddet-i tevakkûf ve intizâr-ı bi-z-zarûre çok devam edemez. Çünki bir taraftan düşmana levâzım-ı harbiyesini ve tahkimâtını ikmâl ve kuvvetlerini tezyid için fırsat verilmiş olacaktır. Diğer taraftan da dağ başlarındaki mücahidîn elbise-i noksandan dolayı her gün hastalanarak ahvâl-i sıhhiyeleri muhtell oluyor. Mücahidîne tevzi' edilmek üzere on bin kaput ile o mikdarda beyliğe ihtiyaç vardır. Düvel-i Muazzamanın nazar-ı dikkatlerini celb etmiş olmamak için bu levâzımın muhacirîne verilmek üzere bahren Milas'ın Güllük İskelesi'ne sevkiyle yola çıkarıldığının irade buyrulmasını istirham eylerim.

18 Teşrin-i evvel 335

Vürûdu 19 "

Aydın ve Menteşe Havalisi

Kuvâ-yı Milliye-i Umûmiye Kumandanı

Mehmet Efe

Nazilli'de Aydın Mutasarrıf Vekili

Nazilli Kaymakamı

Naci

Koleksiyon : İSH

Kutu : 36

Gömlek : 58

Belge : 58-5

Belge No: 4181

Nazilli'den Harbiye Nezaretine Gelen Şifredir.

İçişleri Bakanlığı şifresiyledir, İçişleri Şifre Kaleminden açtırılmıştır.

Cevap. Meşru haklarını savunmaya azmeden milletin teşkilât ve mücadelesini iyi karşılayan sizin emirlerinizi kabul ediyor ve yerine getirmeyi vatanî bir görev sayıyorum. Durumun zorluğuna rağmen bir süre daha düşmana karşı savunmada kalacağım. Ancak bu durma süresi ve zorunlu bekleyiş çok devam edemez. Çünkü bir taraftan düşmana levazımını ve tahkimatını tamamlamak ve kuvvetlerini arttırmak için fırsat verilmiş olacaktır. Diğer taraftan da dağ başlarındaki savaşanlar elbise yetersizliğinden dolayı her gün hastalanıyor. Bu kişilere dağıtılmak üzere 10.000 kaput ile o miktarda beyliğe[*] ihtiyaç vardır. İtilâf devletlerinin dikkatlerini çekmemek için bu levazımın muhacirlere verilmek üzere deniz yoluyla Milas'ın Güllük iskelesine sevkiyle yola çıkarıldığının emredilmesini rica ederim.

18 Ekim 1919

Gelişi 19 Ekim 1919

Aydın ve Muğla Havalisi

Kuvayı Milliyei Genel Komutanı

Mehmet Efe

Nazilli'de Aydın Mutasarrıf Vekili

Nazilli Kaymakamı

Naci

Koleksiyon : İSH

Kutu : 36

Gömlek : 58

Belge : 58-5

[*] Beylik: Bir çeşit küçük ve ince asker battaniyesi.

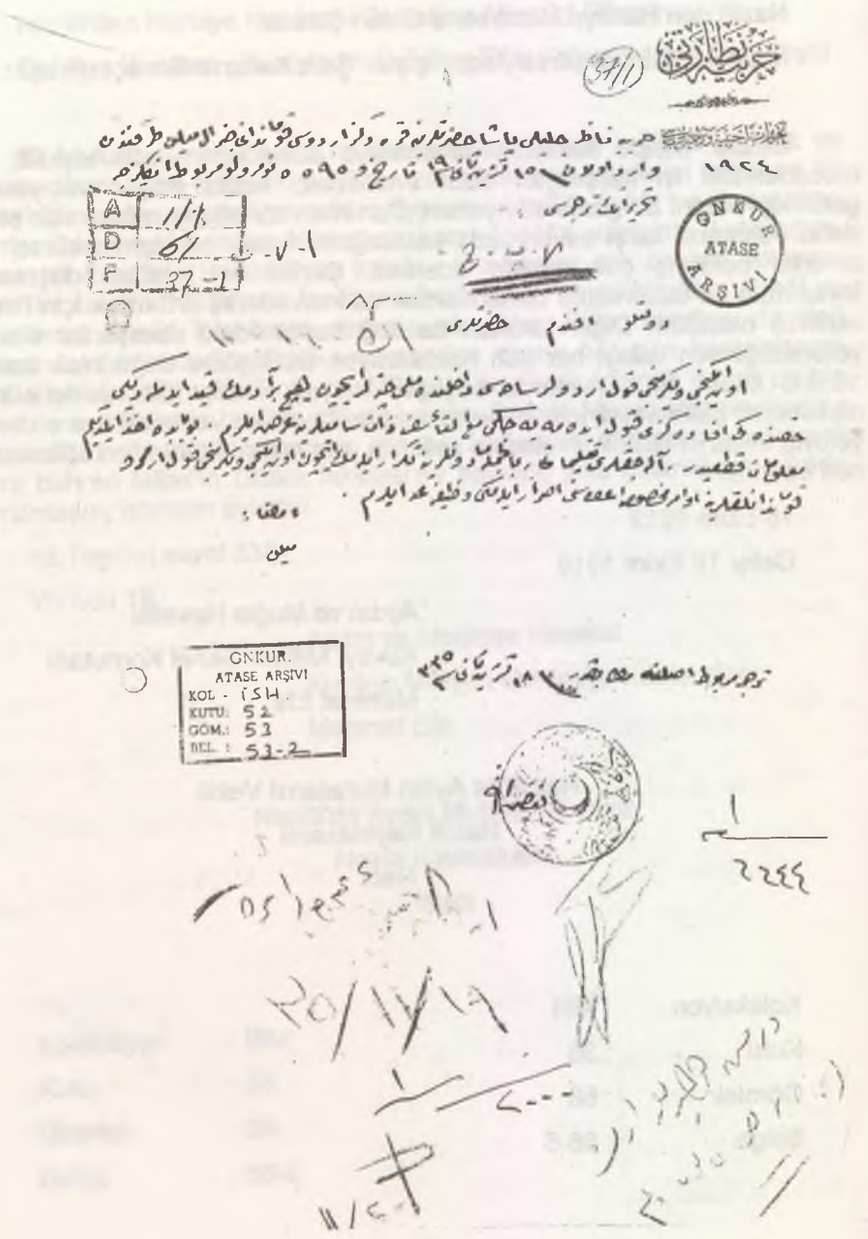

Harbiye Nâzır-ı Celîli Paşa Hazretlerine Karadeniz Ordusu Kumandanı Cenerâl Miln tarafından vârid olan 15 Teşrin-i sani 19 tarih ve 5595 numrolu merbût İngilizce tahrirâtın tercümesi:

Devletlü Efendim Hazretleri

On İkinci ve Yirminci Kolordular sahası dâhilinde milli çeteler için hiçbir adamın kayd edilmediği hakkındaki ifâdenizi kabul edemeyeceğimi ma'teessüf zât-ı sâmîlerine arz eylerim. Bu babda ahz eylediğim ma'lûmat kat'idir. Alacakları ta'limâtı bi-l-cümle mâdunlarına tekrar eylemek için On İkinci ve Yirminci Kolordu Kumandanlıklarına evâmir-i mahsûsa i'tâsını ısrar eylemeği vazife add eylerim.

İmza:

Milne

Tercüme-i merbût aslına mutâbıkdır./ 18 Teşrin-i sâni 335

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Dairesine

19 / 11 / 35

Koleksiyon	: İSH
Kutu	: 52
Gömlek	: 53
Belge	: 53-2

Belge No: 4182

Harbiye Nazırına Karadeniz Ordusu Komutanı General Milne tarafından gönderilen 15 Kasım 1919 tarih ve 5595 numaralı ekteki İngilizce yazının tercümesi:

12 nci ve 20 nci Kolordular bölgesi içinde millî çeteler için hiç kimsenin kaydedilmediği hakkındaki ifadenizi kabul edemeyeceğimi teessüfle arz ederim. Bu konuda aldığım bilgi kesindir. Alacakları talimatı bütün astlarına tekrar etmek için 12 nci ve 20 nci Kolordu Komutanlıklarına özel emirler verilmesi konusunda ısrar etmeyi görev kabul ederim.

İmza: Milne

Ekteki tercüme aslı gibidir. / 18 Kasım 1919

Genelkurmay Dairesine

19.11.1919

Koleksiyon : İSH

Kutu : 52

Gömlek : 53

Belge : 53-2

Belge No: 4183

GNKUR ATASE ARŞİVİ

GNKUR. ATASE ARŞİVİ
KOL. : İSH
KUTU: 334
GÖM.: 100
BEL. : 100-1

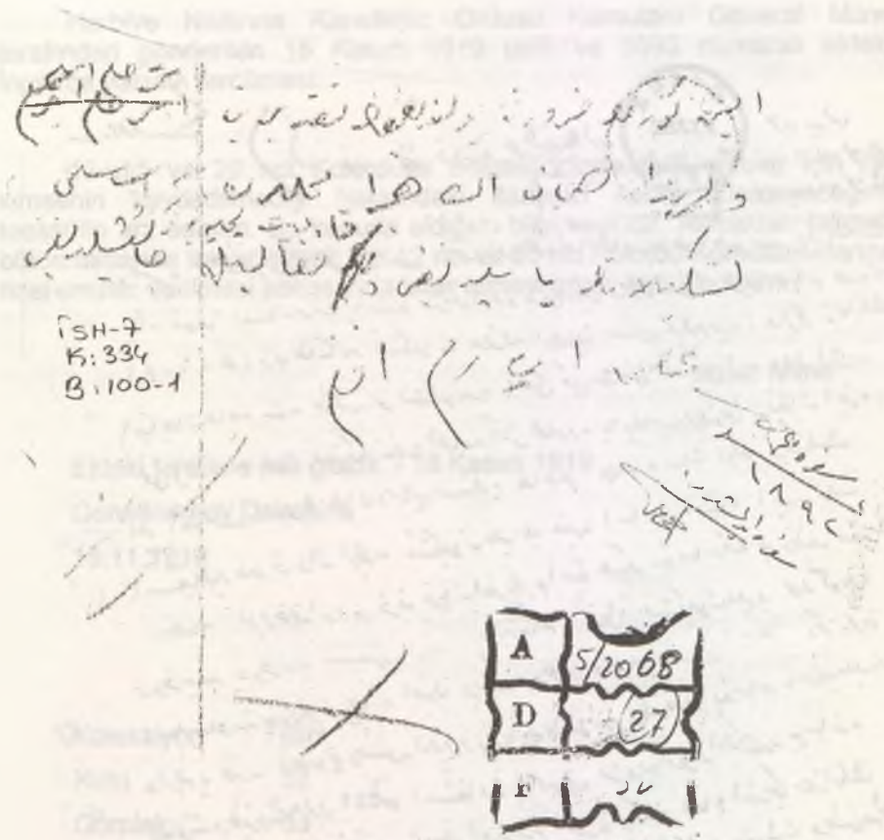

Belge No: 4183

Şifre mahlûlü

Mahreci: Sivas
Tarihi:27 / 11 / 35
Tarih-i vürûdu: 29 / 11 / 35

Konya'da K. 12 Kumandanı Fahreddin Beyefendiye

Vatanımızı parçalanmaktan kurtaracak, düşmanlarımızın her türlü âmal-i istilâcûyânelerine sed çekecek yegâne nokta-i istinâdımızın başında şerefli ordumuz olduğu halde efkâr-ı umumiye-i cihâna kudret (şifre) mizi tanıtan teşkilât-ı haziriye olduğu ma'lum-u âlileridir. Halbuki zamanın ihtiyacât-ı acilesinden doğmuş bu teşkilatın asıl temel taşını teşkil edecek olan mahal (şifre) teşkilatının hemen ekser mahallerde yapılmamış bulunduğu tedkikât-ı ahire ile anlaşılmıştır. Bu pek hayati ve mühim meseleye acilen çaresaz olmak vatanın istikbâliyle alakadar olar teşkilât-ı milliyeyi esası istinad ettirmek maksadıyla üç kolordu fırka kumandanlarının ve ahz-ı asker rüesasının bu vazife-i mukaddese ile doğrudan doğruya meşkûl olmaları nizamnameye nazaran teşkilât-ı milliyeyi mahalle köylere esaslaşdırarak tedricen ve usul ve nizami vechle vilayet ve müstakil liva heyet-i merkeziyelerine varıncaya kadar ıslah ve tensik edilmeleri ve bu babda temas bulundukları rüesa-yı memurin-i mülkiyenin muavenet ve vatanperverâneleri a'zamî istifâde eylemeleri lüzûmu takarrür eylemiştir. Bu meyanda intihabât-ı mücadelâtın vahdet-i milliye üzerine cüz'i ve külli ika' etdiği mukarrerâtın bir an evvel ref' ve izalesiyle bil-umum ümmet-i Muhammedin yek vücut bir halde mukadderât-ı vatanı müdafaa ve ihzarının dahi hamiyetli kumandan arkadaşlarımızın uhde-i necibânelerine tevdi'i münâsip görülmüştür. Heyet-i Temsiliye Namına Mustafa Kemal.

K. 3 Kumandanı
Selahaddin

Koleksiyon	: İSH
Kutu	: 334
Gömlek	: 100
Belge	: 100-1

Belge No: 4183

Şifre Çözümü

Gönderildiği Yer: Sivas

Tarihi: 27.11.1919

Geliş Tarihi: 29.11.1919

Konya'da 12 nci Kolordu Komutanı Fahrettin Beye

Vatanımızı parçalanmaktan kurtaracak, düşmanlarımızın her türlü istilâcı emellerine set çekecek tek dayanak noktamızın, başta şerefli ordumuz olduğu hâlde, dünya kamuoyuna (şifre) gücümüzü tanıtan mevcut teşkilâtımız olduğunu biliyorsunuz. Hâlbuki, zamanın acil ihtiyaçlarından doğmuş bu teşkilâtın asıl temel taşını oluşturacak olan mahal (şifre) teşkilâtının hemen pek çok yerde yapılmamış olduğu, son zamanlarda yapılan araştırmalarla anlaşılmıştır. Bu çok önemli ve hayatî meseleye acilen çare bulmak, vatanın geleceği ile alâkalı olan teşkilâtı milliyeyi sağlam esasa dayandırmak amacıyla üç kolordu ve tümen komutanlarının ve askerlik şubesi başkanlarının bu mukaddes görev ile doğrudan doğruya meşgul olmaları, Nizamnâmeye göre teşkilâtı milliyeyi mahalle ve köylere kadar esaslaştırarak adım adım, usulü ve nizamı doğrultusunda, vilâyet ve bağımsız sancak heyeti merkeziyelerine varıncaya kadar iyileştirilmeleri ve düzenlenmeleri ve bu konuda temasta bulundukları mülkî idarecilerin vatansever yardımlarından azami surette faydalanmaları gerektiği kararlaştırılmıştır. Bu arada seçim mücadelelerinin, millî birlik üzerine az çok yaptığı zararların bir an önce giderilmesi bütün Müslümanların tek vücut bir hâlde vatanın geleceğini savunma ve hazırlığının da vatanperver komutan arkadaşlarımızın sorumluluğuna verilmesi uygun görülmüştür. Heyeti Temsiliye Adına Mustafa Kemal

3 ncü Kolordu Komutanı

Selahattin

Koleksiyon	: İSH
Kutu	: 334
Gömlek	: 100
Belge	: 100-1

Belge No: 4184

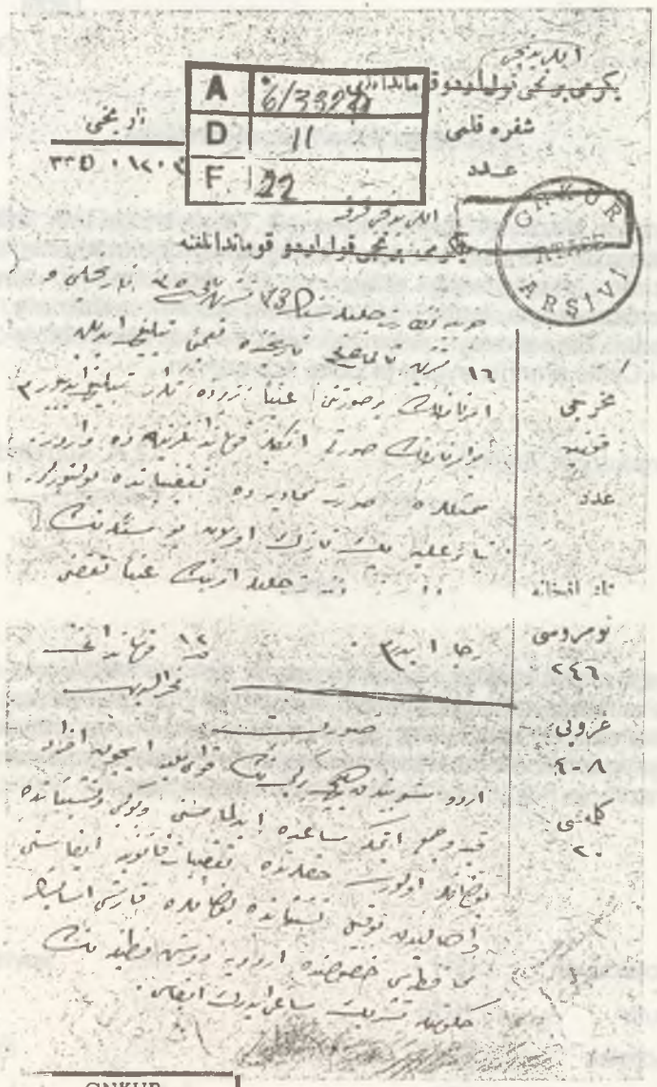

GNKUR.
ATASE ARŞİVİ
KOL : İSH
KUTU: 1013
GÖM.: 124
BEL. : 124-1

Belge No: 4184

Tarihi

3.12.335

Elli Yedinci Fırka Kumandanlığına

Harbiye Nezâret-i Celîlesinden 13 Teşrin-i sâni 35 tarihli ve 16 Teşrin-i sâni 35 tarihinde ta'mimen tebliğ edilen emirnâmenin bir sûretini aynen zirde tekrar tebliğ ediyorum. Bu emirnâmenin sûreti İngiliz kumandanlarında da vardır. Mümessillere sûret-i mahâzirde ta'kibâtda bulunuyorlar. Binaen-aleyh pek nâzik olan bu mes'elenin hüsn-ü idâresini Nezâret-i Celîle emrinin aynen ta'kibini rica ederim.

12 K. Kumandanı

Fahreddin

Sûret

Ordu mensubîninden hiçbir kimsenin Kuvâ-yı Milliye için efrâd kayd ve cem' etmeğe müsaade edilmemesini ve bu gibi ve teşebbüsâtda bulunanlar olursa haklarında ta'kibât-ı kânûniye ifâsını ve ahâliden bu kâbil teşebbüsâtda bulunanlara karşı âsâyişin muhâfazası hususunda orduya düşen vazifenin hükümetle teşrik-i mesâi ederek ifâsı.

Koleksiyon : İSH
Kutu : 1013
Gömlek : 124
Belge : 124-1

Belge No: 4184

Tarihi

3.12.1919

57 nci Tümen Komutanlığına

Harbiye Nezaretinden 13 Kasım 1919 tarihli ve 16 Kasım 1919 tarihinde tamim olarak tebliğ edilen emrin bir suretini aynen aşağıda tekrar tebliğ ediyorum. Bu emrin sureti İngiliz komutanlarında da vardır. Sorumluları da gizli olarak takip ediyorlar. Bu yüzden çok nazik olan bu meselenin iyi idaresini, nezaret emrinin aynen yerine getirilmesini rica ederim.

12 nci Kolordu Komutanı

Fahrettin

Suret

Ordu mensubundan hiç kimseye Kuvayı Milliye için asker kayıt etmeye ve toplamaya izin verilmemesi, bu gibi teşebbüslerde bulunanlar olursa haklarında kanunî takip yapılması ve halktan bu gibi teşebbüslerde bulunanlara karşı, güvenliğin korunması konusunda orduya düşen görevin hükûmetle birlikte çalışılarak yerine getirilmesi.

Koleksiyon : İSH
Kutu : 1013
Gömlek : 124
Belge : 124-1

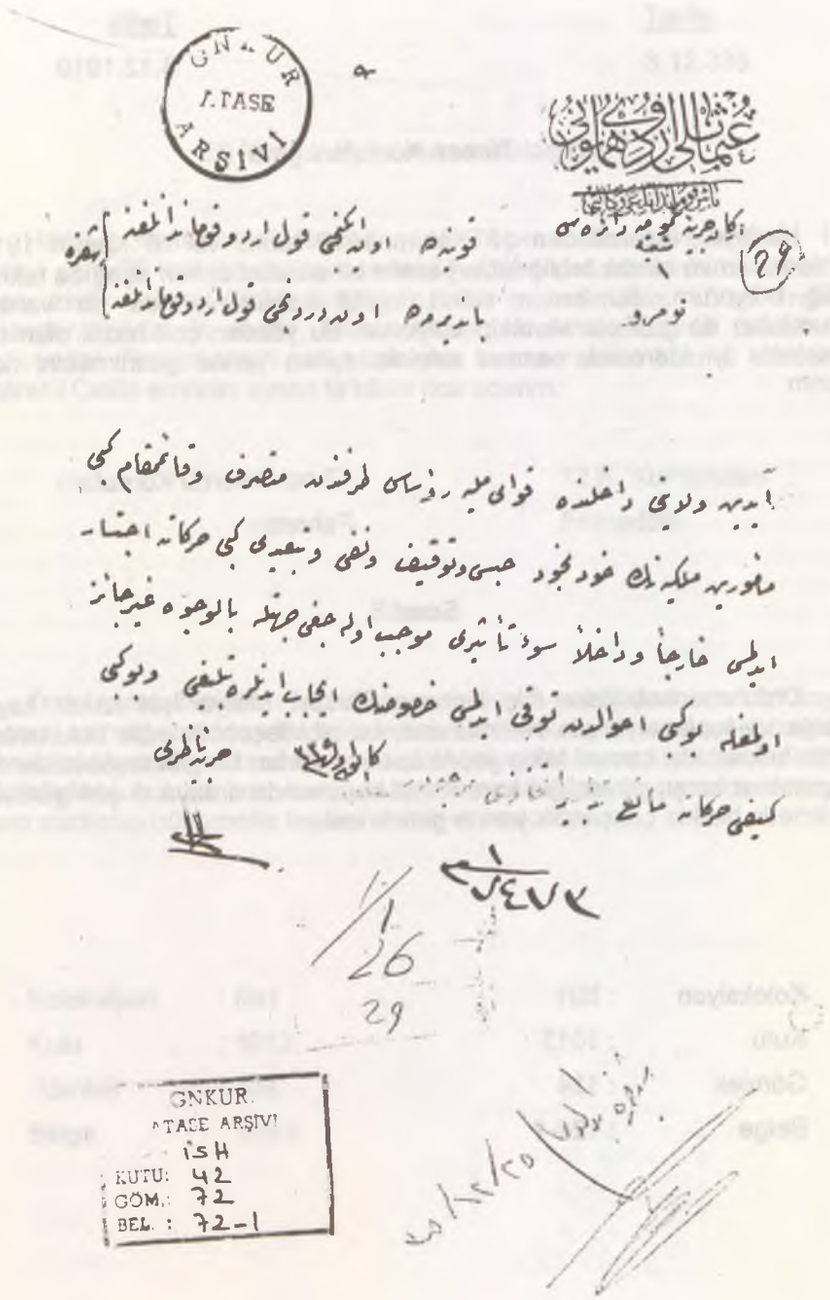

Belge No: 4185

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Dairesi

Şu'be 1

Konya'da On İkinci Kolordu Kumandanlığına Şifre

Bandırma'da On Dördüncü Kolordu Kumandanlığına Şifre

Aydın vilâyeti dâhilinde Kuvâ-yı Milliye rüesâsı tarafından mutasarrıf ve kaymakam gibi me'mûrîn-i mülkiyenin hod-be-hod habs ve tevkif ve nefy ve teb'idi gibi harekâta ictisâr edilmesi haricen ve dahilen sû-i te'siri mucib olacağı cihetle bil-vücûh gayr-ı câiz olmakla bu gibi ahvalden tevakki edilmesi husûsunun icâb edenlere tebliği ve bu gibi keyfi harekâta mani' tedâbir ittihâzı mercûdur. 25 Kanun-u evvel 335.

Harbiye Nâzırı

Şifre edildi. / 25 / 12 / 35

Koleksiyon	: İSH
Kutu	: 42
Gömlek	: 72
Belge	: 72-1

Belge No: 4185

Genelkurmay Dairesi

Şube 1

Konya'da 12 nci Kolordu Komutanlığına Şifre

Bandırma'da 14 ncü Kolordu Komutanlığına Şifre

Aydın vilâyetinde Kuvayı Milliye ileri gelenleri tarafından mutasarrıf ve kaymakam gibi mülkî memurların kendi kendilerine hapis, tutuklama, sürgün ve uzaklaştırma gibi hareketlere cesaret etmeleri içten ve dıştan kötü tesire yol açacağından, uygun olmayan bu gibi durumlardan kaçınılması hususunun ilgililere tebliği ve bu gibi keyfî hareketlere engel olacak tedbirlerin alınması rica olunur. 25 Aralık 1919

Harbiye Nazırı

Şifre edildi. / 25.12.1919

Koleksiyon : İSH
Kutu : 42
Gömlek : 72
Belge : 72-1

Belge No: 4186

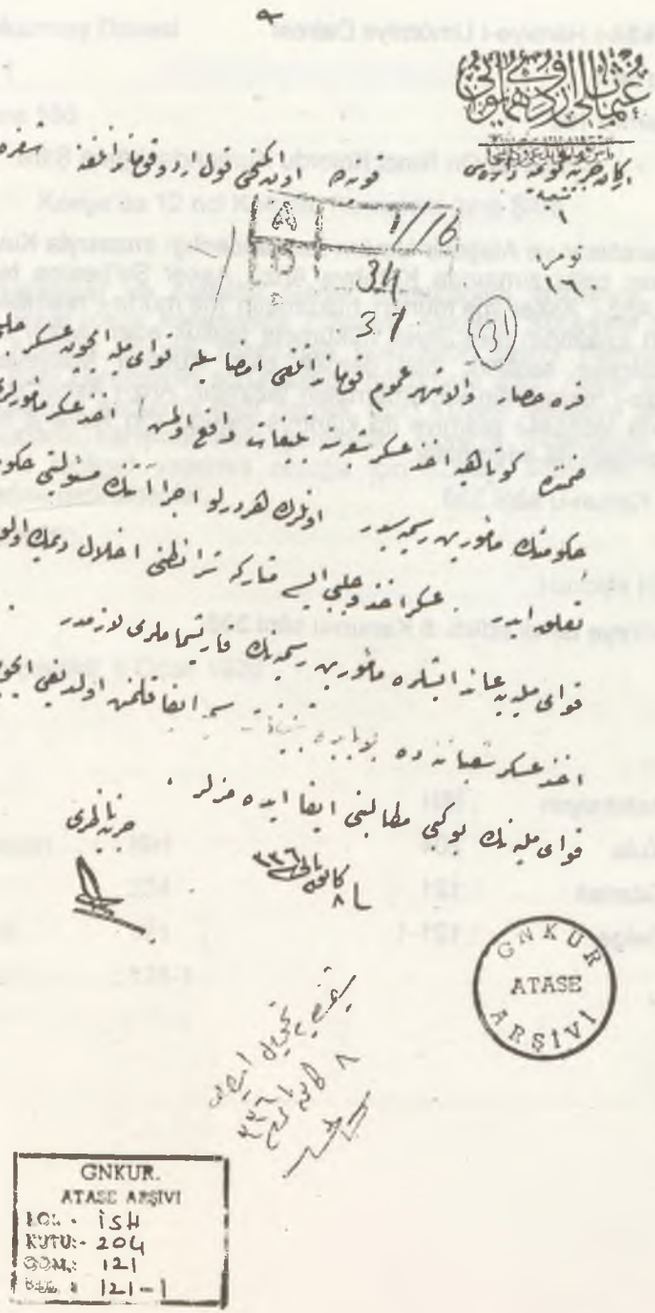

GNKUR
ATASE
ARŞİVİ

GNKUR.
ATASE ARŞİVİ
KOL.: İSH
KUTU: 204
GÖM.: 121
BELGE: 121-1

Belge No: 4186

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Dairesi

Şu'be 1

Numro 160

Konya'da On İkinci Kolordu Kumandanlığına Şifre

Karahisar ve Alaşehir Umûm Kumandanlığı imzasıyla Kuvâ-yı Milliye için asker celbi zımnında Kütahya Ahz-ı Asker Şu'besine tebligât vaki' olmuş. Ahz-ı Asker me'murları hükümetin me'mûrîn-i resmisidir. Onların her türlü icraâtının mes'ûliyeti hükümete taalluk eder. Asker ahz ve celbi ise mütareke şerâitini ihlâl demek olur. Kuvâ-yı Milliyeye ait işlere me'murîn-i resmiyenin karışmamaları lâzımdır. Ahz-ı Asker şu'abâtına da bu bâbda tebligât-ı resmiye ifâ kılınmış olduğu için Kuvâ-yı Milliyenin bu gibi mütalibini ifâ edemezler.

8 Kanun-u sâni 336

Harbiye Nâzırı

Şifreye tahvil edildi. 8 Kanun-u sâni 336

Koleksiyon : İSH
Kutu : 204
Gömlek : 121
Belge : 121-1

Belge No: 4186

Genelkurmay Dairesi

Şube 1

Numara 160

Konya'da 12 nci Kolordu Komutanlığına Şifre

Afyonkarahisar ve Alaşehir Genel Komutanlığı imzasıyla Kuvayı Milliye için asker celbi konusunda Kütahya Askerlik Şubesine tebligat yapılmıştır. Askerlik Şubesi memurları hükümetin resmî memurlarıdır. Onların her türlü hareketinin sorumluluğu hükûmete aittir. Asker alma ve celbi ise mütareke şartlarını ihlâl demek olur. Kuvayı Milliyeye ait işlere resmî memurların karışmamaları gereklidir. Askerlik Şubelerine de bu konuda resmî tebligat yapılmış olduğu için Kuvayı Milliyenin bu gibi isteklerini yerine getiremezler.

8 Ocak 1920

Harbiye Nazırı

Şifreye çevrildi. 8 Ocak 1920

Koleksiyon : İSH
Kutu : 204
Gömlek : 121
Belge : 121-1

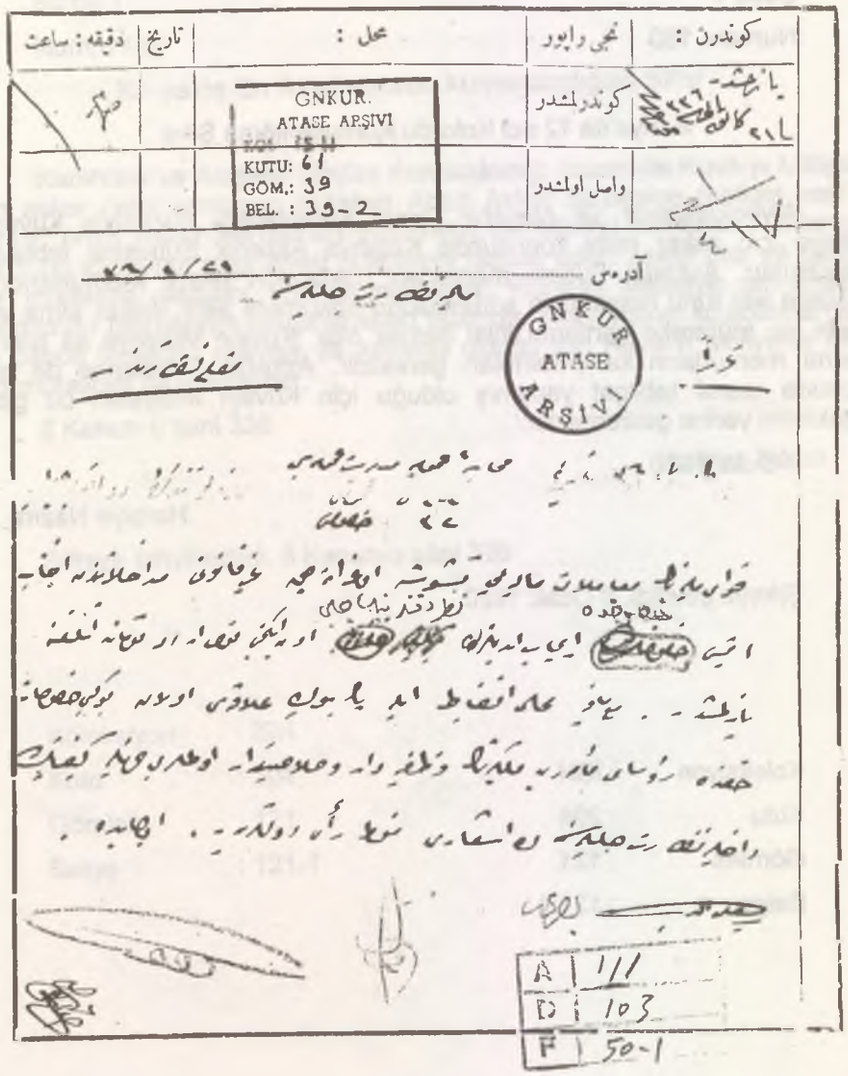

21 / 1 / 36

Maliye Nezâret-i Celîlesine

Tahriren Makâm-ı Nezâretden

17 Kanun-u sâni 36 tarih Muhasebe-i Umûmiye Müdiriyet-i Umûmiyesi

569 umûmi

32 husûsi numrolu tezkire-i devletleri cevabıdır.

Kuvâ-yı Milliyenin muamelât-ı maliyeyi teşevvüşe uğratacak gayr-ı kanûni müdahâlâtından ictinâb etmesi husûsunda icâb edenlerin nazar-ı dikkatlerinin celbi On İkinci Kolordu Kumandanlığına yazılmışdır. Maa-mafih mahalli inzibat ile pek büyük alâkası olan bu gibi husûsât hakkında rüesâ-yı me'mûrîn-i mülkiyenin vazifedâr ve selâhiyetdâr olmaları cihetiyle keyfiyetin Dahiliye Nezâret-i Celilesine de iş'arı menût rey-i devletleridir. Ol bâbda

İmza İmza İmza

Koleksiyon : İSH
Kutu : 61
Gömlek : 39
Belge : 39-2

Belge No: 4187

21.1.1920

Maliye Bakanlığına

Yazı ile — Nezaret Makamından

17 Ocak 1920 tarih ve Muhasebe Genel Müdürlüğü 569 genel, 32 özel numaralı yazınızın cevabıdır.

Kuvayı Milliyenin malî işleri karıştıracak kanunsuz müdahalelerinden kaçınılması konusunda ilgililerin dikkatlerinin çekilmesi 12 nci Kolordu Komutanlığına yazılmıştır. Bununla birlikte mahallî emniyet ile çok büyük alâkası olan bu gibi hususlar hakkında mülkî idarecilerin görevli ve yetkili olmalarından dolayı durumun İçişleri Bakanlığına da bildirilmesi sizin tasarrufunuzdadır.

Basri — Kâzım — Cevat

Koleksiyon : İSH
Kutu : 61
Gömlek : 39
Belge : 39-2

Belge No: 4188

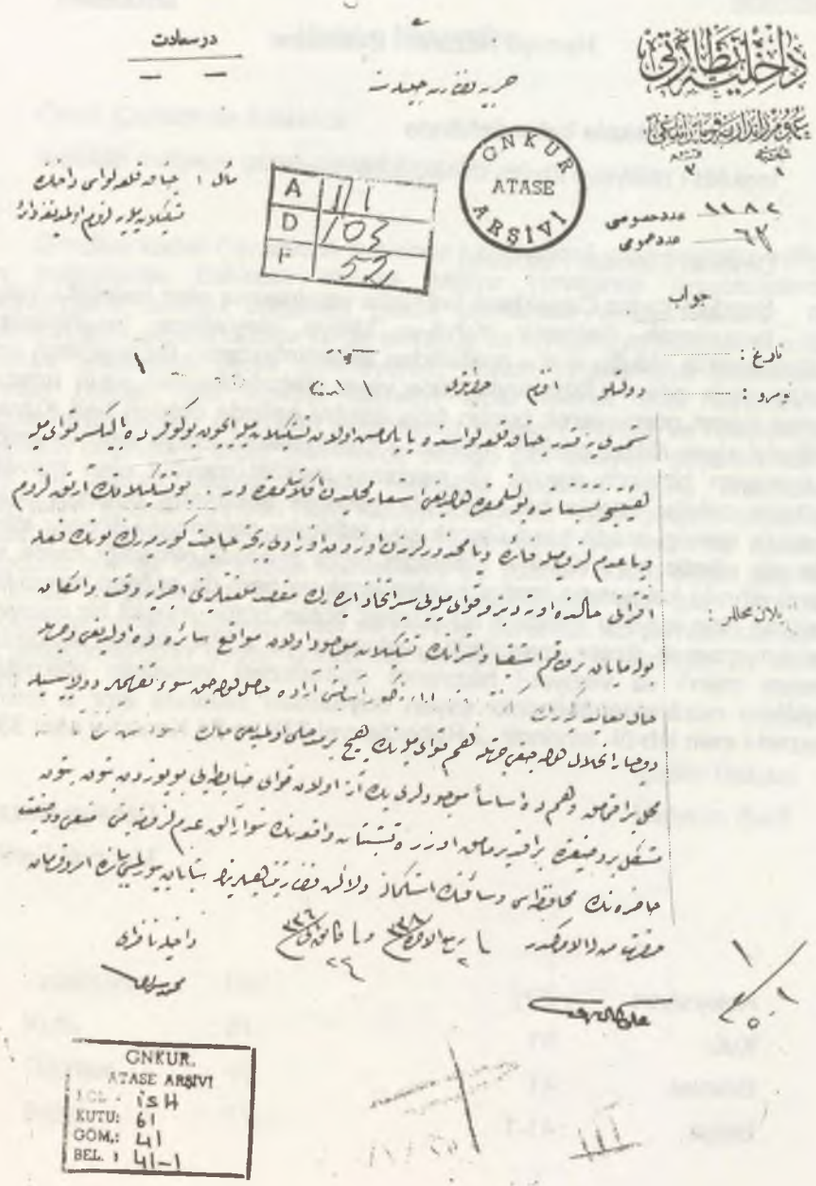

Belge No: 4188

Dersaâdet

Harbiye Nezâret-i Celîlesine

Meal: Çanakkale livâsı dahilinde

teşkilât-ı milliyeye lüzûm olmadığına dair

Devletlü Efendim Hazretleri

Şimdiye kadar Çanakkale livâsında yapılmamış olan teşkilât-ı milliye için bugünlerde Balıkesir Kuvâ-yı Milliye Hey'etince teşebbüsâtda bulunulmakta olduğu iş'ar-ı mahalliden anlaşılmaktadır. Bu teşkilâtın artık lüzûm veya adem-i lüzûmuyla faide veya mahzûrlarından uzun uzadıya bahse hâcet görmeyerek bunun fa'le iktirânı halinde öteden beri Kuvâ-yı Milliyeyi siper ittihaz ederek maksad-ı melânetlerini icrâya vakt ve imkân bulamayan birtakım eşkıya ve eşirranın teşkilât mevcut olan mevâki-i sairede olduğu vechle hâl-i fa'liyete geçerek sükûnette bulunan livâ-yı mezkûr asayişi arada hasıl olacak sû-i tefhimler dolayısıyla dûçar-ı inhilâl olacağı cihetle hem Kuvâ-yı Milliyenin hiçbir medhali olmadığı halde sû-i zann altında kalmasına mahal bırakmamak ve hem de esâsen mevcutları pek az olan kuvâ-yı zâbıtayı bu yüzden bütün bütün müşkil bir vaziyette bırakdırmamak üzere teşebüsât-ı vakıanın şu aralık adem-i lüzûmuna mebni men'i ve vaziyet-i hâzıranın muhafazası vesailinin istikmâline delâlet-i nezâretpenâhilerinin şayan buyrulması bâbında emr ü ferman hazret-i men leh-ül- emrindir. 2 Rebiyülevvel 338 ve 24 Kanun-u sâni 336.

Dahiliye Nazırı

Mehmet Şerif

Koleksiyon : İSH

Kutu : 61

Gömlek : 41

Belge : 41-1

Belge No: 4188

İstanbul

Harbiye Nezaretine

Özeti: Çanakkale livasında

teşkilâtı milliyeye gerek olmadığına dair.

Şimdiye kadar Çanakkale livasında yapılmamış olan teşkilâtı milliye için bugünlerde Balıkesir Kuvayı Milliye Heyetince teşebbüslerde bulunulmakta olduğu bölgeden gelen yazılardan anlaşılmaktadır. Bu teşkilâtın artık gerekli olduğu ya da olmadığı ile fayda veya zararlarını uzun uzadıya anlatmaya gerek görmeyerek, bunun uygulamaya geçirilmesi hâlinde öteden beri Kuvayı Milliyeyi siper alarak kötü amaçlarını uygulamaya zaman ve imkân bulamayan birtakım eşkıya ve fesatçıların teşkilâtın bulunduğu diğer mevkilerde olduğu gibi faaliyete geçerek sakin olan bu livanın asayişi, arada meydana gelecek yanlış anlamalar dolayısıyla bozulacağından hem Kuvayı Milliyenin hiçbir girişimi olmadığı hâlde zan altında kalmasına meydan vermemek ve hem de esasen mevcudu çok az olan zabıta kuvvetlerini bu yüzden bütün bütün güç bir durumda bırakmamak için böyle bir teşebbüsün şu ara gereksiz olduğundan dolayı engellenmesi ve mevcut durumun korunmasında sizin yol göstericiliğinizin uygun görülmesi konusunda emir sizindir. 24 Ocak 1920

İçişleri Bakanı

Mehmet Şerif

Koleksiyon : İSH

Kutu : 61

Gömlek : 41

Belge : 41-1

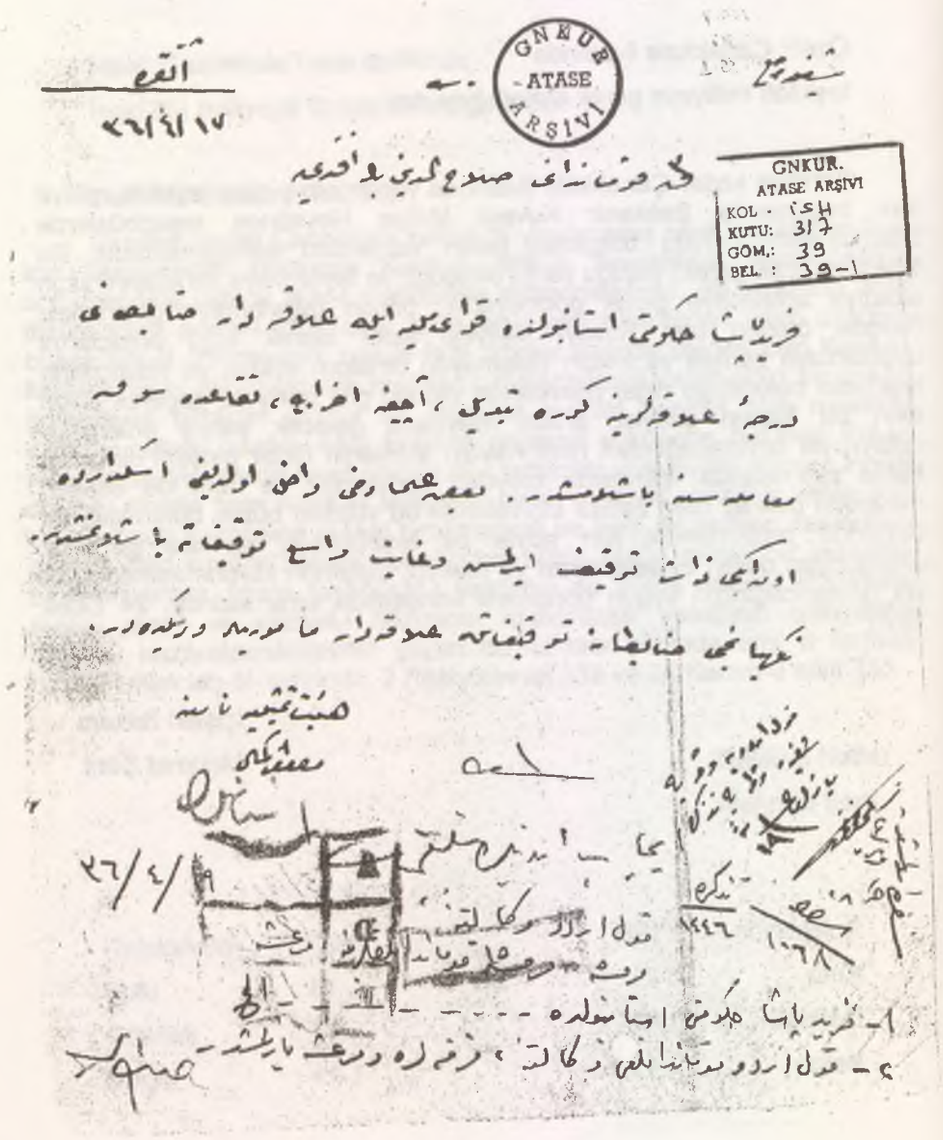

Ankara

17 / 4 / 36

K. 3 Kumandanı Selahaddin Beyefendiye

Ferit Paşa Hükümeti İstanbul'da Kuvâ-yı Milliye ile alâkadâr zabitânı derece-i alâkalarına göre tebdil, açığa ihraç, tekâüde sevk muamelesine başlamıştır. Bazı ulemâ dahi dahil olduğu Üsküdar'da on iki zât tevkif edilmiş ve gâyet vasi' tevkifâta başlanmıştır. Nigehbancı zabitâna tevkifâtla alâkadâr me'mûriyetler verilmekdedir.

Hey'et-i Temsiliye Namına

Mustafa Kemal

Kolorduya, 5.Fırkaya şifre,

15. Fırkaya tezkire yazıldı./ 19 minh

İcâb Edenlere Tebliği 19 / 4 / 36

Kolordu Vekâletine, Fırka 5, Fırka 15 Kumandanlıklarına, Maraş'a

1. Ferit Paşa Hükümeti İstanbul'da ilh.

2. Kolordu Kumandanlığı Vekâletine, Fırkalara ve Maraş'a yazılmıştır.

Koleksiyon : İSH

Kutu : 317

Gömlek : 39

Belge : 39-1

Belge No: 4189

Ankara

17.4.1920

3 ncü Kolordu Komutanı Selahattin Beye

Ferit Paşa Hükûmeti İstanbul'da Kuvâyı Milliye ile ilgili subayları, ilgi derecelerine göre görev değişikliği, açığa alma, emekliliğe sevk uygulamalarına başlamıştır. Bazı ulemânın da içinde bulunduğu 12 kişi Üsküdar'da tutuklanmış ve geniş çapta tutuklamalara başlanmıştır. Nigehbancı subaylara tutuklama ile ilgili görevler verilmektedir.

Heyeti Temsiliye Adına

Mustafa Kemal

Kolorduya, 5 nci Tümene şifre,

15 nci Tümene yazı yazıldı. 19'da

İlgililere Tebliği 19.4.1920

Kolordu Vekâletine, 5 nci Tümen, 15 nci Tümen Komutanlıklarına, Maraş'a

1. Ferit Paşa Hükûmeti İstanbul'da vb.

2. Kolordu Komutanlığı Vekâletine, Tümenlere ve Maraş'a yazılmıştır.

Koleksiyon : İSH

Kutu : 317

Gömlek : 39

Belge : 39-1

Belge No: 4190

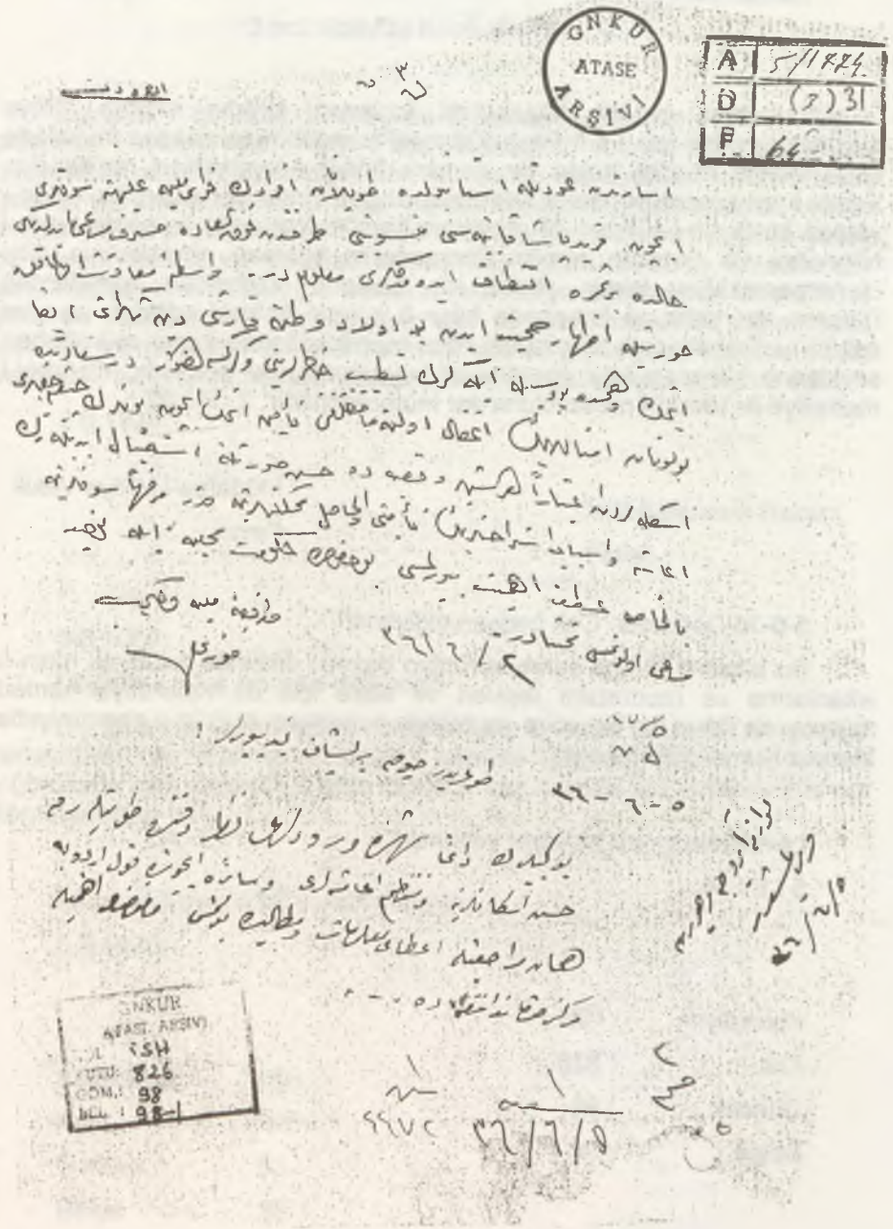

Belge No: 4190

Ankara'dan

K. 3. K.

Esaretten avdetle İstanbul'da toplanan efrâdın Kuvâyı Milliye aleyhine sevkleri için Ferit Paşa Kabinesi mensubîni tarafından fevkalade sarf-ı mesai edildiği halde bir semere iktitaf edemedikleri ma'lûmdur. Vasıta-i muavenet olmamak suretiyle izhâr-ı hammiyet eden bu evlâd-ı vatana karşı din-i şükranı ifâ etmek ve hem de bu vesile ile gerek tatyib-i hâtırlarını ve gerekse henüz Dersaadet'te bulunan emsallerinin iğfal olunamamaklığını te'min etmek için bunların çıkacakları iskelelerden i'tibaren her şehir ve kasabada hüsn-ü suretle istikbâl edilerek iaşe ve esbâb-ı istirahâtlerinin te'mini vel-hâsıl memleketlerine kadar müreffehen sevklerine bilhassa atf-ı ehemmiyet buyrulması, bu husûsda hükûmet-i mahalliye ile tevhid-i mesai olunması mütemennâdır. 2 / 6 / 36.

Müdafaa-i Milliye Vekili

Fevzi

5-6-36 Doğrudur. Çok perişan gidiyorlar!

Bu gibilerin daima şehre vürûdları nazar-ı dikkatde tutularak hüsn-ü iskânlarına ve muntazam iaşeleri ve saire için de Kolorduya hemen müracaatla i'tâ-yı ma'lûmat ve mutalibde bulunması ma'rûz-u ehemmiyetle Merkez Kumandanlığına da.....

Levâzıma ayrıca bir sûret verilmiştir.

5 / 6 / 36

Koleksiyon : İSH

Kutu : 826

Gömlek : 98

Belge : 98-1

Belge No: 4190

Ankara'dan

3 ncü Kolordu Komutanlığına

Esaretten dönerek İstanbul'da toplanan askerlerin Kuvayı Milliye aleyhine sevkleri için Ferit Paşa Hükûmeti mensupları tarafından olağanüstü gayret gösterildiği hâlde bir sonuç alamadıkları bilinmektedir. Onlara yardım etmemekle onur sahibi olduklarını gösteren bu vatan evlâtlarına karşı şükranlarımızı ifade etmek ve hem de bu vesile ile gerek gönüllerini almak ve gerekse henüz İstanbul'da bulunan emsallerinin kandırılmalarını önlemek için bunların çıkacakları iskelelerden itibaren her şehir ve kasabada iyi karşılanarak iaşe ve dinlenmelerinin sağlanması, kısacası memleketlerine kadar rahat bir şekilde gitmelerine özellikle önem verilmesi, bu konuda mahallî idareler ile birlikte çalışılması temenni edilir.

2.6.1920

Millî Savunma Bakanı

Fevzi

5.6.1920

Doğrudur. Çok perişan gidiyorlar!

Bu gibilerin daima şehre gelişleri göz önünde tutularak iyi şekilde yerleşmeleri ve muntazam iaşeleri vesaire için de Kolorduya hemen müracaatla bilgi verilerek istekte bulunulması önemle arz edilerek Merkez Komutanlığına da...

Levazıma ayrıca bir suret verilmiştir.

5.6.1920

Koleksiyon : İSH

Kutu : 826

Gömlek : 98

Belge : 98-1

Belge No: 4191

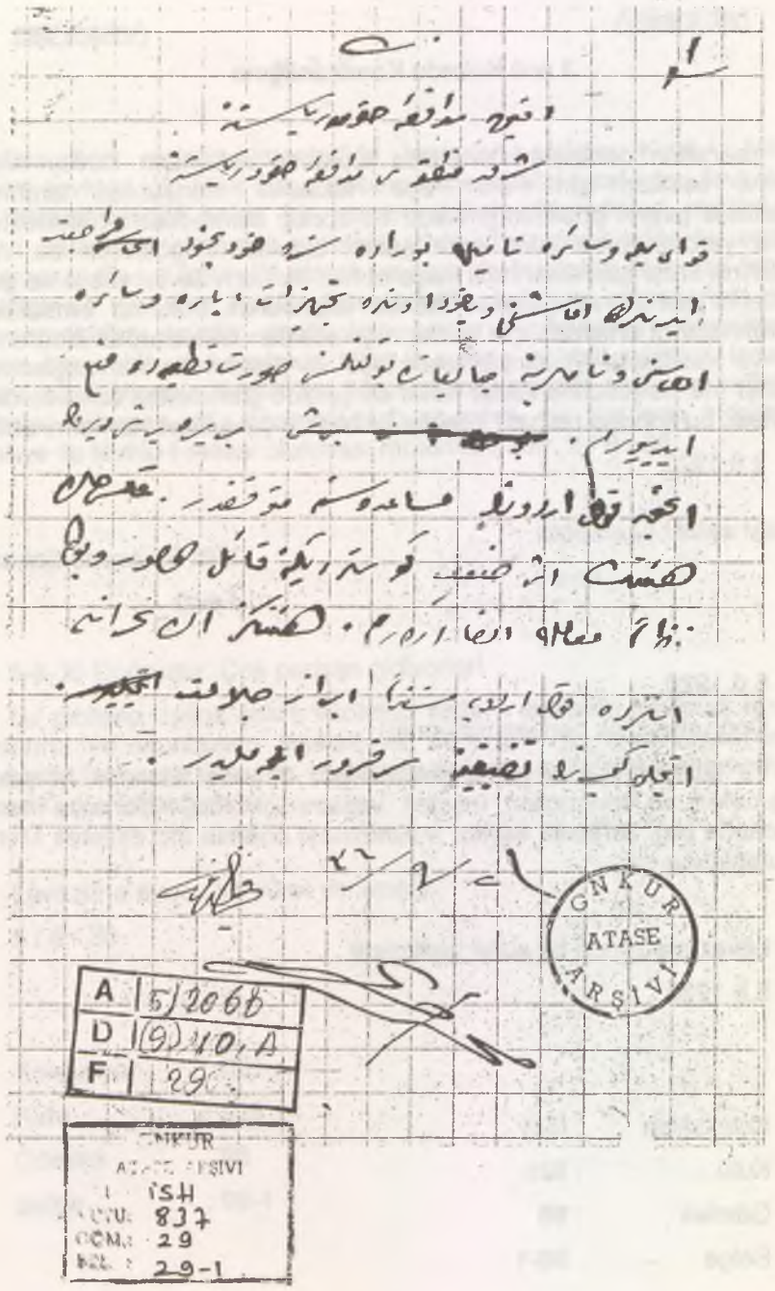

Belge No: 4191

Afyon Müdafaa-i Hukûk Riyâsetine

Şark Mıntıkası Müdafaa-i Hukûk Riyâsetine

Kuvâ-yı Milliye vesaire nâmıyla burada size hôd-be-hôd müracaat edenlerin iaşesini veyahud onlara teçhizât, para vesâire i'tâsını ve namlarına calibatda bulunulmasını sûret-i kat'iyyede men' ediyorum. Bir yere bir şey vermek ancak Kolordunun müsaadesine mütevakkıfdır. Aksi halde hey'etin eser-i zaaf gösterdiğine kâil olur ve buna nazaran muamele ifâ ederim. Hey'etiniz en buhranlı anlarda Kolorduya müstakırren ibrâz-ı celâdet etmeli kimsenin tazyikine ser-fürûr eylememelidir.

2 / 9 / 36

İmza

Koleksiyon	: İSH
Kutu	: 837
Gömlek	: 29
Belge	: 29-1

Belge No: 4191

Afyon Müdafaai Hukuk Başkanlığına

Doğu Bölgesi Müdafaai Hukuk Başkanlığına

Kuvayı Milliye vesaire adıyla burada size kendi kendilerine müracaat edenlerin iaşesini veya onlara teçhizat, para vesaire verilmesini ve adlarına isteklerde bulunulmasını kesinlikle yasaklıyorum. Bir yere bir şey vermek ancak Kolordunun iznine bağlıdır. Aksi hâlde heyetin zafiyet gösterdiğini kabul eder ve ona göre muamele yaparım. Heyetiniz en buhranlı anlarda Kolorduya her zaman olduğu gibi yiğitlik göstermeli, kimsenin baskısına boyun eğmemelidir.

2.9.1920

Fahrettin

(12 nci Kolordu Komutanı)

Koleksiyon : İSH

Kutu : 837

Gömlek : 29

Belge : 29-1

Belge No: 4192

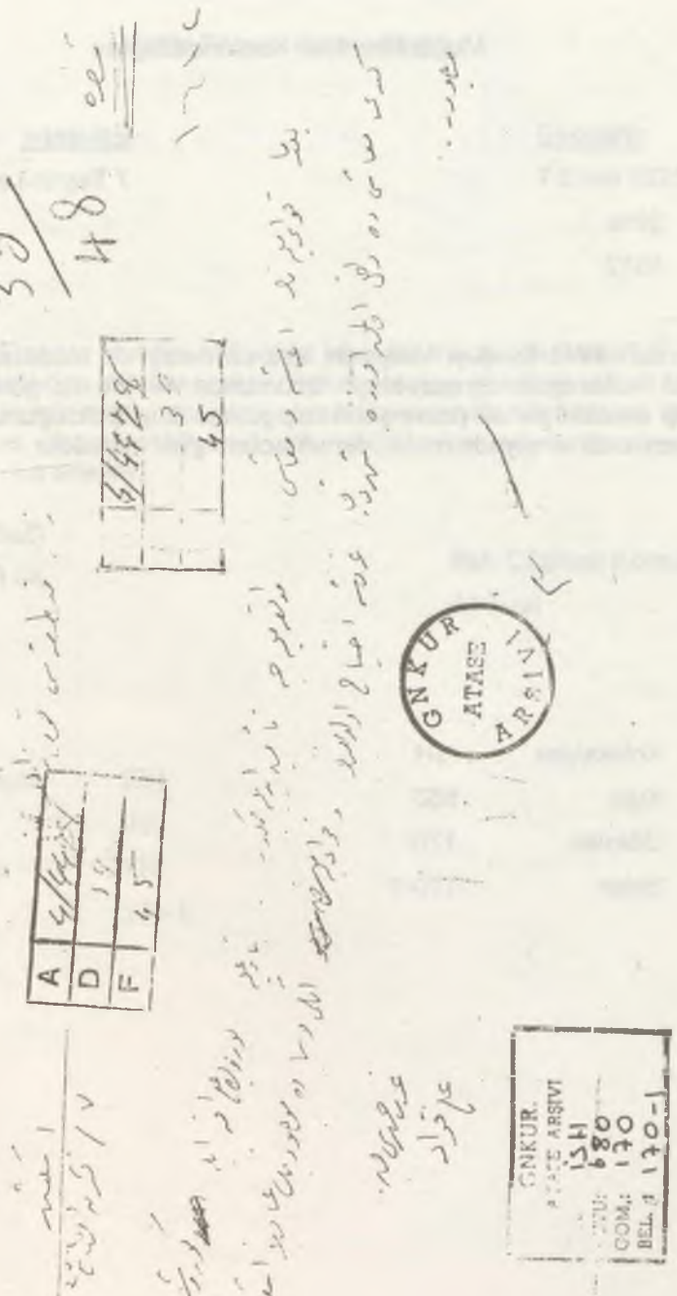

Belge No: 4192

Muğla Mıntıkası Kumandanlığına

Eskişehir

7 Teşrin-i evvel 336

Şifre

1612

Ba'de-mâ Kuvâ-yı Milliyenin iaşe ve maaşı da Müdafaa-yı Milliyece te'min edilecekdir. Binaen-aleyh lüzûmunda Ali Efe ile görüşerek kendi maaşı da dâhil olmak üzere şehri kaç guruşa ihtiyaç olduğunun ve Kuvâ-yı Milliyenin atlı ve piyade mevcûdunun acilen iş'arı mercûdur.

Garb Cephesi K.

Ali Fuad

Koleksiyon : İSH

Kutu : 680

Gömlek : 170

Belge : 170-1

Belge No: 4192

Muğla Bölgesi Komutanlığına

Eskişehir

7 Ekim 1920

Şifre

1612

Bundan sonra Kuvayı Milliyenin iaşe ve maaşı da Millî Savunma Bakanlığı tarafından karşılanacaktır. Bundan dolayı gerektiğinde Ali Efe ile görüşülerek kendi maaşı da dâhil olmak üzere aylık kaç kuruşa ihtiyaç olduğunun ve Kuvayı Milliyenin atlı ve piyade mevcudunun acilen bildirilmesini rica ederim.

Batı Cephesi Komutanı

Ali Fuat

Koleksiyon : İSH

Kutu : 680

Gömlek : 170

Belge : 170-1

Belge No: 4193

GNKUR ATASE ARŞİVİ

A 7/3446
D 3 (3)
F 96

GNKUR. ATASE ARŞİVİ
KOL: 154
DUTU: 463
DOM: 93
SL: 93-

GNKUR
ATASE
KOL: 154
DUTU: 463
DOM: 93
SL: 93-1 Arkası

Belge No: 4193

Karacalar, Türkmen, Güveççi , Çaykışla ve Demircili hey'et-i ihtiyâriye ve a'yanıyla orada haricden gelmiş, ictimâ' etmiş efelere

Vatandaşlar!

1. Vatanın istihlâsı için hükümrân-ı padişâhînin istiklâlini te'min ve bu uğurda ölmek her İslâmın vazifesi iken sizlerin silâh (okunamadı) olarak isyan ve hükûmete karşı kıyamla beraber resmî me'mûrlarını esir etmek gibi harekâtınız tecviz olunur ahvalden değildir. Hükûmetin haysiyetine giran gelen bu harekâtınız bütün karyeleriniz için atiyyen mucib-i felâket olur.

2. Ben: sizlerin bu harekâtınızı haber aldım ve kan dökülmemesini te'min ve beş aydan beri sizler gibi kahramanlarla Aydın Cephesinde Osmanlılık nâmusunu i'lâya çalışan efelerle teşrik-i mesâi ettiğim için sizleri de aynı uğurda hidmete da'vet için rahatsız olduğum hâlde buraya kadar geldim. Sırf maksadım İslâmların kırılmamasını te'min ve kırılacak her İslâmın yerine konacak kimsemiz olmadığı telkin, İslâm ve Hristiyan vatandaşların mal, can ve ırzına tasallutun ne kadar çirkin olduğu ve bu hâlin devamı yine mu'cib-i nekbet olacağı cihetle sizleri ikâz eder ve âtideki mevâdı kabul ettiğiniz takdirde derhâl nezdime gelip istimannızı kemâl-i harâret ve hulûsla taleb ederim.

3. İçinizde adliyeye teslim edilmeğe kesb-i istihkâk edenleri kâmilen Alaşehir Cebhesine göndereceğim ve oradaki mücâhidine iştirâk edeceksiniz. Erbâb-ı esnân olanları derhal Karahisar'da bulunan Yirmi Üçüncü Fırkaya göndereceğim. Esnân-ı harici olanları kefâlete rabt ile memleketinde terk edeceğim.

4. Emirdağı'na ve civar kurâya ilhâk etmiş yabancı ve yerli eşhâsı kâmilen silah ve cebhanelerini bana getirib teslim edecekler. Yabancılar da aynı şerâite tâb'idir.

5. Üçüncü ve dördüncü maddelerdeki şerâitimi kabul ve adem-i kabul reyinize muhavveldir. İnd-Allah ve ind-el-nâs mes'ûl değilim. Ben sizi da'vet ettim. İcâbet edilmezse Cenâb-ı Hakkın azamet-i ileyhiyesine çarpılmanız pek karib olacakdır. Merd ve Türk evladı iseniz Türklüğün istihlâsı için irae ettiğim da'vete icâbet ediniz.

6. Bu beyân-nâmemi sizlere isâle me'mûr kazanın faziletli Müftisi Efendi ile Kâim-makam-ı esbâk Nuri Bey olacakdır. Ve yirmi dört saat zarfında cevab bu zevâtla isâl edeceksiniz ve min-Allah-üt-tevfik.

16 / 17 Teşrin-i evvel 336

Umûm Aydın Havalisi Kuvâ-yı Milliye Kumandanı

Hacı Şükrü

Koleksiyon : İSH
Kutu : 463
Gömlek : 93
Belge : 93-1 ve arkası

Belge No: 4193

Karacalar, Türkmen, Güveççi , Çaykışla ve Demircili ihtiyar heyeti ve ileri gelenleri ile oraya dışarıdan gelmiş ve toplanmış efelere

Vatandaşlar!

1. Vatanın kurtuluşu için saltanatın devamını sağlamak ve bu uğurda ölmek her Müslüman'ın görevi iken sizlerin (okunamadı) silâhla isyan ederek hükûmete karşı gelmek ve resmî memurlarını esir etmek gibi hareketleriniz hoş görülemez. Hükûmetin haysiyetine ağır gelen bu hareketleriniz bütün köyleriniz için ileride felâketlere sebep olur.

2. Ben, sizlerin bu harekâtınızı haber aldım ve kan dökülmemesini sağlamak ve beş aydan beri sizler gibi kahramanlarla Aydın Cephesi'nde Osmanlılık namusunu yüceltmeye gayret eden efelerle çalıştığımdan sizleri de aynı uğurda hizmete davet için, rahatsız olduğum hâlde buraya kadar geldim. Amacım sadece Müslümanların kırılmamasını sağlamak ve kırılacak her Müslüman'ın yerine konulacak kimsemizin olmadığını anlatmak, Müslüman ve Hristiyan vatandaşların mal, can ve ırzına saldırının ne kadar çirkin olduğu ve bu durumun devam etmesi hâlinde sonucunun yine felâket olacağı konusunda sizleri uyarır ve aşağıdaki şartları kabul ettiğiniz takdirde derhâl yanıma gelerek aman dilemenizi isterim.

3. İçinizde adalete teslim edilmeyi hak edenlerin hepsini Alaşehir Cephesi'ne göndereceğim ve oradaki savaşanlara katılacaksınız. Yaşı uygun olanları hemen Afyonkarahisar'da bulunan 23 ncü Tümene göndereceğim. Bunların dışındakileri kefalete bağlayarak memleketinde bırakacağım.

4. Emirdağı'na ve civarındaki köylere gelen yerli ve yabancı şahısların hepsi silâh ve cephanelerini getirip bana teslim edecekler. Yabancılar da aynı şartlara tâbidir.

5. Üçüncü ve dördüncü maddelerdeki şartlarımı kabul etmek veya etmemek size kalmıştır. Allah katında ve halk nezdinde sorumlu değilim. Ben sizi davet ettim. Kabul edilmezse Allah'ın cezasına çarpılmanız çok yakın olacaktır. Mert ve Türk evlâdı iseniz Türklüğün kurtuluşu için yaptığım daveti kabul ediniz.

6. Bu beyannamemi sizlere ulaştırmakla görevli kazanın faziletli müftüsü ile eski Kaymakamı Nuri Bey olacaktır. Ve 24 saat içinde cevabı bu kişilerle göndereceksiniz. Yardım Allah'tandır.

16 / 17 Ekim 1920

Aydın Havalisi Kuvayı Milliye Genel Komutanı

Hacı Şükrü

Koleksiyon	: İSH
Kutu	: 463
Gömlek	: 93
Belge	: 93-1 ve arkası

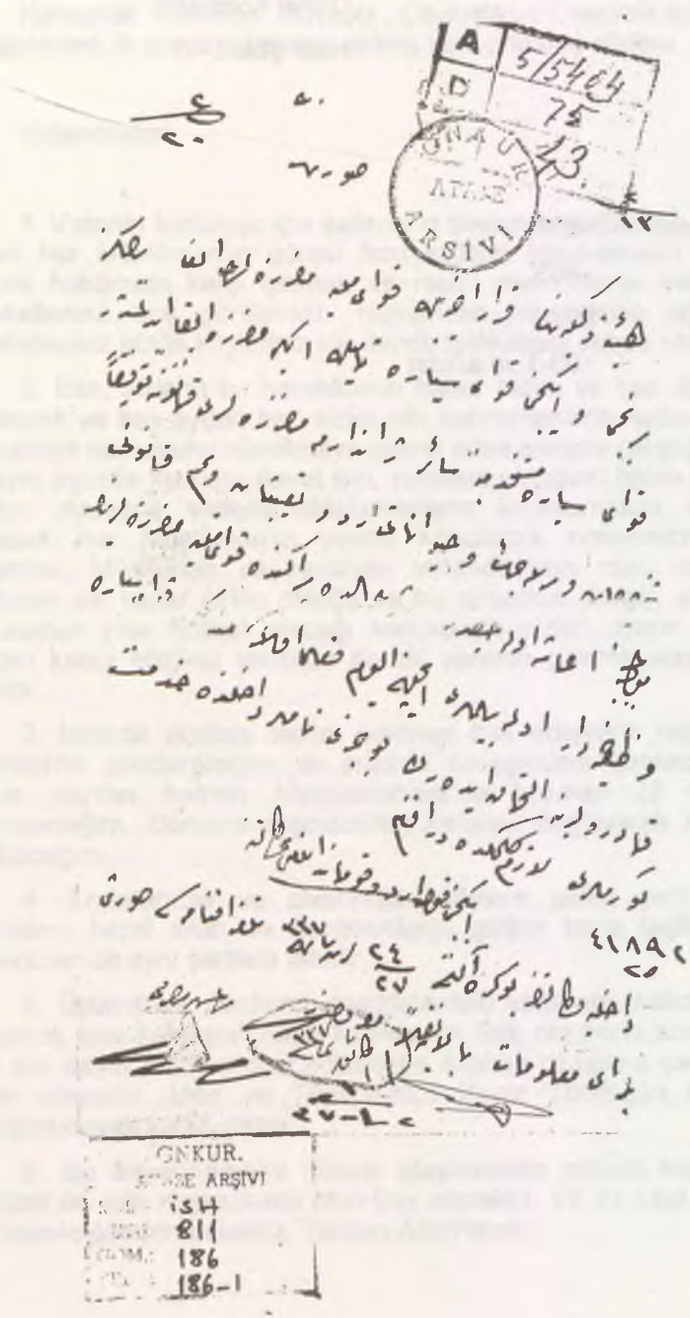

Sûret

Hey'et-i Vekilenin karar-ı âhiriyle Kuvâ-yı Milliye müfrezeleri ilgâ yalnız Birinci ve İkinci Kuvâ-yı Seyyâre nâmıyla iki müfreze ibkâ edilmiştir. Kuvâ-yı Seyyâre-i müstahdemiye sâir Jandarma Müfrezeleri Kanunu'na tevfikân tahsisât verilecek ve hayvanâtı Ordu Tayinât ve Yem Kanunu mûcibince iâşe olacakdır. Şu hâlde perâkende Kuvâ-yı Milliye müfrezelerinin vazifedâr olabilmeleri için el-yevm fa'l olan mezkûr Kuvâ-yı Seyyâre kadrolarına iltihâk ederek bu cüz-i tammlar dâhilinde hidmet görmeleri lâzım gelmektedir efendim.

41892 / 25

İkinci Kolordu Kumandanlığı Vekâletine

Dâhiliye Vekâletinden bu kere alınan 24 / 27 Teşrin-i sâni 337 telgrafnâmesi sûreti berâ-yı ma'lûmat balâya naklen ma'rûz.

1 Kanun-u sâni 337

Koleksiyon	: İSH
Kutu	: 811
Gömlek	: 186
Belge	: 186-1

Belge No: 4194

Suret

Vekiller Heyetinin aldığı son karar ile Kuvayı Milliye müfrezeleri kaldırılmış, 1 nci ve 2 nci Kuvayı Seyyare adı ile iki müfreze bırakılmıştır. Görevlendirilen Kuvayı Seyyareye diğer Jandarma Müfrezeleri Kanunu'na göre ödenek verilecek ve hayvanlarının Ordu Tayinat ve Yem Kanunu gereğince iaşeleri sağlanacaktır. Şu hâlde dağınık Kuvayı Milliye müfrezelerinin görevlendirilebilmeleri için bugün faal olan bu Kuvayı Seyyare kadrolarına katılarak bu birlikler içinde hizmet görmeleri gerekmektedir.

41892 / 25

2 nci Kolordu Komutanlığı Vekâletine

İçişleri Bakanlığından alınan 24 / 27 Kasım 1921(*) tarihli telgrafın suretini bilgi için yukarıya aynen arz ederim.

1 Ocak 1921

Koleksiyon : İSH
Kutu : 811
Gömlek : 186
Belge : 186-1

(*) Tarihler aynen belgede olduğu gibi çevirilmiştir. Ancak, belgedeki 24 / 27 Kasım 1921 tarihi sehven yazılmıştır. Bu tarihin 24 / 27 Kasım 1920 olması gerekir.